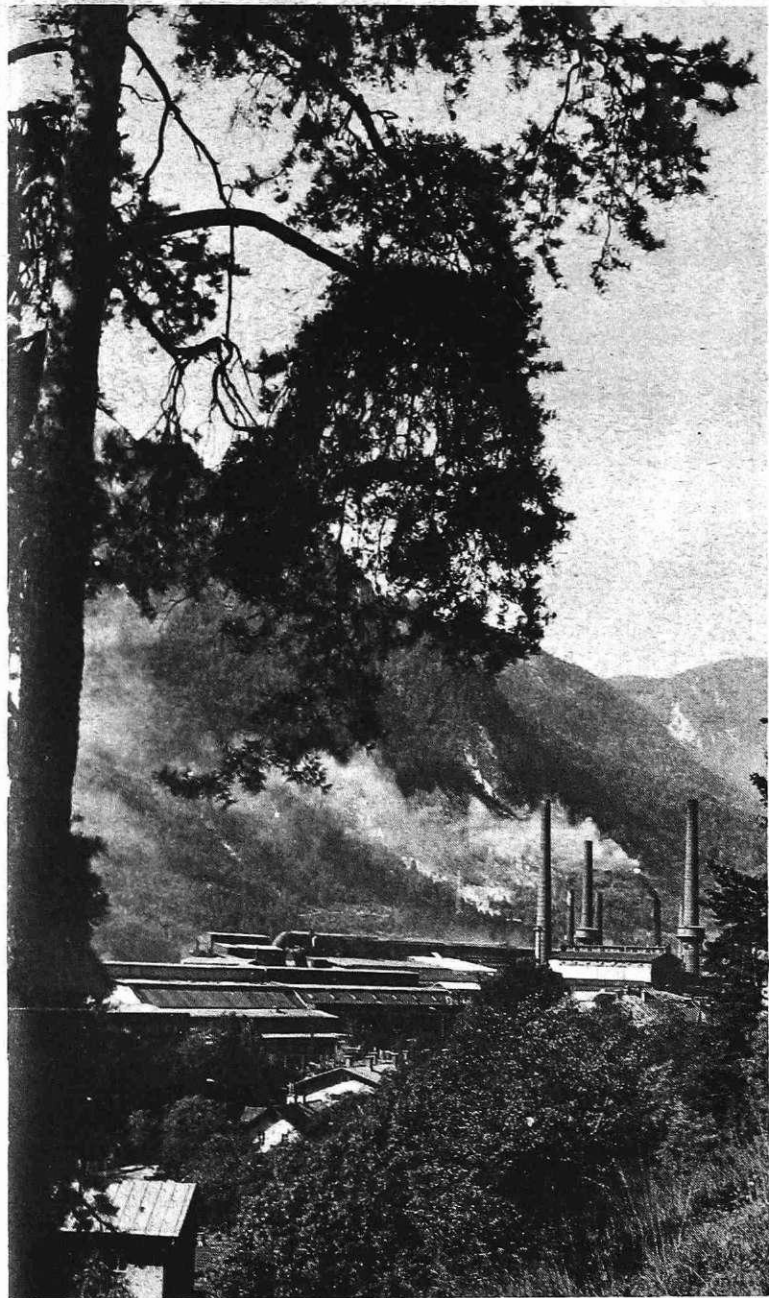

ŽELEZAR

Jesenice, 8. oktobra 1987

Številka 40 • XXXVI

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstrednik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradaška, lektorica — novinarka Cvetka Martinčič, novinarka Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserovič in Dinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarni, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, 26-20, administracija 26-21. Stavak in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Jesen (foto: I. Kučina)

Mesec boja proti alkoholizmu

Svetovna zdravstvena organizacija je proglasila oktober za mesec boja proti alkoholizmu. Do te odločitve jo je pripeljalo dejstvo, da se pojav alkoholizma in drugih zasvojenosti vedno bolj širi, zlasti v nerazvitih deželah, kar nujno pripomore, poleg ostalih dejavnikov, k poglabljanju družbeno-ekonomske krize posameznih narodov in narodnosti.

Ta ugotovitev velja tudi za našo državo, saj se vzporedno s padcem življenjskega standarda večja poraba alkoholnih pijač, zlasti cenenih in nevalidnih.

Tudi v Železarni Jesenice se srečujemo s tem negativnim pojavom, ki se bolj povečuje socialno-medicinske probleme posameznika in s tem posredno vpliva na proizvodne rezultate delovne organizacije. Znano je namreč, da je alkoholizem družbeno negativen pojav, ki vpliva na delovno in družinsko okolje. Prav tako tudi vemo, da alkoholiki ne priznavajo svoje razvade oziroma zasvojenosti. Zanje je značilno, da so zelo pridni delavci, »ko ne pijejo«. Zaradi tega jim v večini primerov njihovi neposredni vodje dela tolerirajo prekrške. Prav tako tudi vemo, da alkoholik v zgodnji fazi zasvojenosti ne boluje neposredno zaradi alkoholizma, pač pa se bolovanje skriva pod različnimi drugimi diagnozami (obolenja gibal, dihal, pogosta gripozna stanja ipd...), ki so značilne tudi za ostalo populacijo.

Ugotovljeno je tudi, da je zaradi posledic pitja ogroženo akoholizmo zdravje, saj alkoholik v kasnejšem obdobju zasvojenosti boluje poprečno 40 do 50 dni na leto. Vpliv alkoholizma na pojav bolezni smo ugotavljali tudi z analizo možnih vzrokov bolezenske odsotnosti (leta 1984), v kateri je bil pri enajstih zunanjih različnih faktorjih (človeški, družbeni,

tehnološki, organizacijski, ekonomski ipd.) kar pri sedmih primerih zastopan alkoholizem.

Kaj je alkoholizem?

To je socialno-medicinski problem, ki ga je pravzaprav težko definirati, čeprav obstaja za to vrsta definicij. Na osnovi definicije, ki jo je izdelala skupina strokovnjakov Svetovne zdravstvene organizacije, je alkoholik oseba, ki je zaradi prekomernega in trajnega pitja alkoholnih pijač odvisna od alkohola in pri kateri se zaradi tega pojavijo okvare zdravja (psihične, fizične ali oboje) in socialni problemi.

Kljub tej definiciji pa je seveda težko opredeliti nekoga za alkoholika ali prekomernega pivca, še težje pa je postavljati trditve, da je določena bolezen nastopila izključno zaradi posledic prekomernega pitja. To presojijo prepuščajo zdravnikom in socialnim delavcem.

Najpogostejši možni vzroki za nastanek alkoholizma so:

- družbene navade pitja alkoholnih pijač,
- socialni in sociološki faktorji,
- neurejeni odnosi v družini in na delovnem mestu,
- psihično labilne osebnosti itd...

Kaj pomeni alkoholizem za delovno organizacijo?

- povečano odsotnost z dela,
- več nesreč in poškodb pri delu,

— slabšo kakovost izdelkov, zlasti tam, kjer ima odločilno vlogo človeški faktor,

— slabšo delovno disciplino,

— slabe medosebne odnose,

— lažno motiviranost ipd...

V obdobju prekomernega pitja se problemi še bolj poglabljajo; vzporedno z alkoholno odvisnostjo se večajo problemi v družinskem krogu, delovnem okolju, tem pa se ponavadi pridružijo še številne zdravstvene komplikacije.

Prav zaradi takega potenciranega naraščanja problemov ne smemo dopustiti, da se alkoholizem razvija. To ni v korist ne posamezniku, posebno mladostnim osebam oziroma otrokom alkoholikov, njegovi družini, delovni organizaciji in niti ne družbi kot celoti. Pojav prekomernega pitja alkohola, ki vodi v alkoholizem, je potrebno preprečevati že na njegovem začetku. Zato bi morali v Železarni dosledno izvajati naslednje ukrepe, ki so že opredeljeni v naših samoupravnih aktih:

1. Prepoved prinašanja alkoholnih pijač na delo, prepoved prihajanja na delo v vinjenem stanju ali uživanje alkoholnih pijač med delom. Proti kršiteljem se ukrepa s suспенzom. Odgovorni so neposredni vodje dela in splošna varnostna služba.

2. Prepoved proslavljanja v prostorih Železarne, ki je povezano z uživanjem alkoholnih pijač (rojstni dnevi, napredovanja, pijačo otroci, poroke ipd...). Proti kršiteljem se uvede disciplinski postopek. Odgovorni so neposredni vodje dela.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Uresničevanje predsanacijskih programov v Železarni

Izvršni svet Skupščine občine Jesenice je v skladu s svojo pristojnostjo obravnaval na svoji 47. seji 22. septembra predsanacijske programe TOZD in OZD v občini Jesenice, ki so v obdobju januar—junij 1987 izkazale izgubo. Ob obravnavi teh programov je izvršni svet sprejel določene ugotovitve in sklepe, ki se nanašajo na vsebino programov ter predlaganih ukrepov za njihovo uresničevanje.

V okviru sprejetih sklepov je izvršni svet organiziral v petek, 2. oktobra, razgovor članov izvršnega sveta in Skupščine občine Jesenice s poslovnim odborom Železarne Jesenice, vodji TOZD in delovne skupnosti ter predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij občine in Železarne. Namen tega sestanka je bil analizirati vzroke poslovanja z izgubo ter se dogovoriti o ukrepih za izboljšanje stanja.

Razgovor je vodil predsednik izvršnega sveta Tomaž KERŠMANC, ki je v uvodu poudaril vrsto problemov, s katerimi se srečuje Železarna, in ki so se od polletja celo poglabili. Navedel je objektivne pa tudi subjektivne vzroke, ki so in še vplivajo na poslovne rezultate, s tem pa tudi na položaj v Železarni. Še posebej je izpostavil negativen vpliv padca fizične proizvodnje, ki ni ustrezno nadomeščen z boljšim asortimentom, preveliko porabo energetskega medija in poslabšanje delovne in tehnološke discipline. Zadržal pa se je tudi pri obravnavi objektivnih razlogov, predvsem poglabljajočega se razkoraka med nabavnimi in prodajnimi cenami ter s tem povezanimi dolgotrajnimi administrativnimi postopki. Težave bodo rešili le z odstranjevanjem obeh vrst vzrokov. Pri tem so pristojnosti nosilcev posameznih nalog sicer razmejene, vendar so medsebojno tesno pogojene.

Odmev javnosti na rezultate poslovanja Železarne je zelo velik in tudi reševanje objektivnih vzrokov je v veliki meri pogojeno s predhodnim odstranjevanjem subjektivnih vzrokov.

V razpravi je Boris BREGANT, predsednik poslovnega odbora Že-

lezarne Jesenice, še dodatno osvetlil in pojasnil posamezne vzroke in možnosti njihovega reševanja.

Še posebej se je zadržal pri obravnavanju nove Jeklarne 2. Vodja TOZD Talilnice Janez Biček je opisal delovanje Jeklarne 2. Tudi to, da so nekatere naprave šle v zagon s časovnimi zamiki, je vplivalo na rezultate poslovanja. Šele z vključitvijo vseh naprav je dana možnost za vse tisto, kar se od Jeklarne 2 pričakuje.

Predsednik poslovnega odbora je navzoče seznanil tudi s tekočimi rezultati v Železarni in posebej poudaril, da se je v mesecu septembru negativen trend zaustavil in da se že kažejo pozitivni rezultati sprejetih ukrepov, na katere lahko sami neposredno vplivajo. Od teh rezultatov pa je odvisna tudi stimulacija delavcev.

V razpravo o poslovnih rezultatih se je vključil tudi dr. Marin Gabrovšek in izpostavil tudi problematiko delovanja stare in nove jeklarne zlasti z vidika ustreznih kadrov. Kljub težavam, ki vedno spremljajo zagon tako velikih naprav (tudi v preteklosti so se v Železarni srečevali s taki-

(Nadaljevanje na 2. strani)

30 let obdelave podatkov v Železarni Jesenice

Letos praznujejo sodelavci elektronsko-računskega centra in z njimi cela Železarna pomemben jubilej — 30 let obdelave podatkov v naši železarni. Uradno je obletnica 1. oktobra, vendar so jo sodelavci ERC praznovali delavno, slovesnost pa bodo pripravili ob letošnjem državnem prazniku.

V tridesetih letih dela so delavci ERC doživljali vzpone in padce, prejemali priznanja in kritike. Trudili so se, da bi bila Železarna računalništvo in obdelava podatkov v pomoč, kar jim je velikokrat uspelo, v naš računalniški center pa so se hodili učiti tudi mnogi strokovnjaki iz delovnih organizacij iz cele Jugoslavije.

Računalniški center v Železarni, ki je začel delovati v oktobru 1957. leta, je bil eden prvih takšnih centrov v Jugoslaviji. Najprej je bil računalniški center v Kovačevi hiši nasproti glavne pisarne Železarne. Delo so opravljali na klasičnih strojih znamke IBM, ki so jih imeli v najemu. To so bili tabelirni in reprodukcijni stroj, kalkulator, mešalni stroj, sortirka, interpretirni in faksimilni stroj ter luknjalni in verificirni stroj.

Ko so uvedli strojno obdelavo podatkov, so oktobra 1959 zamenjali luknjalni in verificirni stroj, v naslednjih letih pa so podvojili število klasičnih strojev v tabelirnici ter namestili več novih strojev. Zaradi večjega števila strojev so dobili nove prostore v celotnem pritličju in v prvem nadstropju Kovačeve hiše.

Leta 1958 smo v naši železarni že strojno obdelali področje osebnih dohodkov, saj je bil sistem osebnih dohodkov v svetu zelo izpopolnjen, zato smo se ga tudi prvega lotili. V Sloveniji sta imeli že dve delovni organizaciji primerne izkušnje, v naši železarni pa so bili vsi zaposleni zainteresirani za pravilne obračune. Obračun osebnega dohodka je dal osnovne izkušnje pri osvajanju strojne obdelave podatkov. Pokazal je načine dokumentacije, postopke in izvajanje nalog, vendar je bilo treba prebroditi osnovne težave, kot so neizkušenost delavcev, začetniške napake in nezaupanje odgovornih delavcev.

Leta 1959 so na računskem centru začeli z organizacijskimi pripravami za obdelavo evidence in obračuna materiala razreda R3. S pomočjo organizacijskega oddelka in obratnih knjigovodstev so leta 1959 izvedli vse organizacijske priprave s šifrant in novimi dokumenti ter januarja 1960 začeli strojno obračunavati R3 brez vzporednega obračuna. Obdelava podatkov R3 je predstavljala velik korak naprej, k nam pa so prihajali po izkušnje delavci iz drugih računalniških centrov v državi. Leta 1963 smo ta obračun izpopolnili z obračunom delovnih nalogov.

Ob ustanovitvi IBM oddelka v letu 1957 je v njem delalo enajst delavcev, deset let kasneje pa osemindvajset. Pri obdelavi na klasičnih strojih je bilo zaposlenih največ 31 delavcev. Ob 15. letnici obstoja raču-

nalniškega centra je bilo v njem zaposlenih 45 delavcev, od katerih jih je leta 1980 delalo še 26. Ob dvajsetletnici obstoja je bilo v centru zaposlenih 54 delavcev, ob otvoritvi novega elektronsko-računskega centra leta 1980 pa je bilo v njem 65 delavcev: 35 moških in 30 žensk. Danes je v računskem centru zaposlenih okrog 80 delavcev, vendar se njihovo število stalno manjša, saj je zaradi obilice dela ob zelo skromnem osebnem dohodku fluktuacija zelo velika.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Dobri rezultati v septembru

Po prvih, še nedokončnih podatkih statistične službe smo v mesecu septembru izdelali 105.394,4 tone skupne proizvodnje in presegli družbeni plan za 2 odstotka, operativni program pa za 3,1 odstotka. Plan proizvodnje izpolnjujejo v obratih: Plavž (105,1%), Livarna (100,6%), Valjarna bluming-štekla (109,9%), Valjarna debele pločevine (117,9%), HV Bela (100,7%), HV Jesenice (100,2%), Profilarna (107,9%), Vratni podboji (109,5%), Valjarna žice (104%), Jeklovlek (100,2%), Elektrode (103,4%) in Želblarna (100%).

V obratu Plavž so izdelali 7.358,9 tone groblja. Družbeni plan in enak operativni program so presegli za 5,1 odstotka.

V Jeklarni 1 so vili 22.275,4 tone jekla. Za družbenim planom in operativnim programom so zaostali za 2,1 odstotka.

V Jeklarni 2 so v mesecu septembru izdelali 11.701 tona jekla in dosegli 97,5 odstotka družbenega plana in enakega operativnega programa. Vili so 162 sarž.

V septembru (23 odpremnih dni) smo zmanjšali operativni program presegli za 4,9 odstotka. Prodali smo 28.584,7 tone končnih izdelkov in storitev. Plan je izpolnilo šest obratov: Valjarna bluming-štekla (111,4%), Valjarna debele pločevine (109,9%), HV Jesenice (106,6%), Profilarna (111,5%), Vratni podboji (106,9%) in Valjarna žice (210,4%).

30 let obdelave podatkov v Železarni Jesenice

(Nadaljevanje s 1. strani)

ERC je bil najprej vključen v oddelek plansko-ekonomske analize, nato pa v plansko-ekonomski oddelek, ob oblikovanju sektorja za ekonomiko in organizacijo pa je postal oddelek sektorja. Prvi delavci ERC so bili: Genica Brun, Vika Novak, Metka Podbregar, Stanka Thaler, Alenka Trampuš, Janez Katnik in Uroš Krže, največ pa je k razvoju in ugledu centra prispeval Ivo Ščavničar, ki ga je vodil od novembra 1958 do januarja 1974.

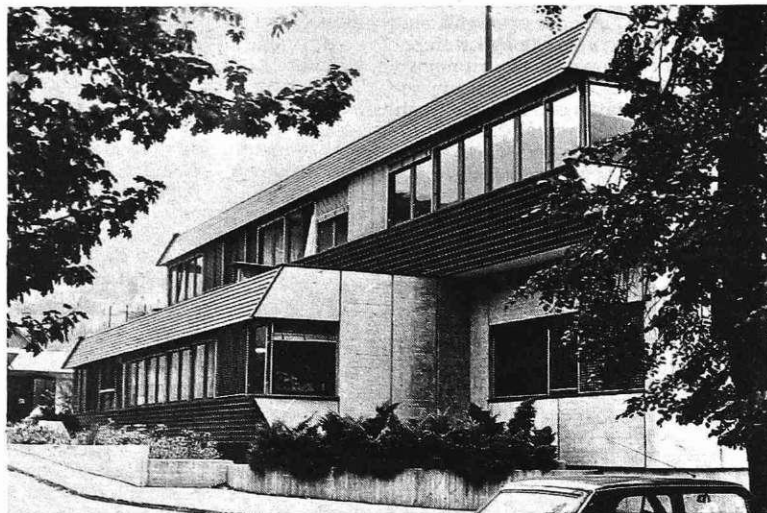
V tridesetih letih svojega dela je računski center mnogo prispeval k razvoju obdelave podatkov v naši železarni, predvsem pri načrtovanju in spremljanju naročil ter kontroli proizvodnje, načrtovanju prodaje in centralne priprave proizvodnje, programiranju, spremljanju in kontroliranju proizvodnje in odpreme ter pri uvajanju mikroracionalnikov v proizvodnjo.

Ker je njihovo delo zelo obsežno in pestro, ga je težko v celoti zajeti v tako skromnem pregledu. Zato bomo v naslednjih tednih podrobneje predstavili trideset let dela računskega centra in nekatere naše sodelavce in upokojenke, ki so najtesneje povezani z njim.

Lilijana Kos

Pionirji ERC (foto arhiv Železarne)

Stavba ERC (foto: I. Kučina)

Uresničevanje predsanacijskih programov v Železarni

(Nadaljevanje s 1. strani)

mi problemi, ko so uvajali proizvodnjo v vroči valjarni blumingštel, žični valjarni in v hladni valjarni na Beli), pa je potrebno seznaniti tudi širšo javnost, da obratovanje nove jeklarne predstavlja izboljšanje celotnega izplesa v Železarni in močan dvig produktivnosti.

Glede na kritično oceno, ki jo je podal izvršni svet na predsanacijske programe TOZD, so člani poslovodnega odbora pojasnili, da so bili v Železarni izdelani še dodatni, bolj konkretni ukrepi, ki so bili obravnavani že na samoupravnih organih in katerih učinki so že vidni. Poleg tega je bil izvršnemu svetu naknadno posredovan še predsanacijski program DO kot celote.

Predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine so kritično obravnavali problematiko medsebojnih odnosov znotraj DO in pri tem izpostavili vlogo neposrednih vodij dela in v tej zvezi tudi delovanje samoupravnih in sindikalnih delovnih skupin. Izpostavljena je bila nujnost sprejetih in dogovorjenih ukrepov ter pravočasnega in celovitega obveščanja vseh delavcev.

V drugem delu razprave so razpravljali opozorili tudi na posledice, ki jih prinašajo rezultati poslovanja in njihov vpliv na zagotavljanje izvajanja programov družbenih dejavnosti, kar predstavlja del socialne in materialne varnosti delovnih ljudi in občanov (pokojnine, zdravstvo, šolstvo, socialno skrbstvo itd.).

Ob koncu razgovora je predsednik izvršnega sveta ugotovil, da predsanacijski program z nakazanimi dopolnitvami nudi solidno osnovo za izboljšanje stanja. V njegovo realizacijo se morajo vključiti vsi dejavniki v Železarni, občini in tudi širši družbenopolitični skupnosti. Predpogoj pa je, da so predsanacijski programi izdelani celovito in realno ter v celoti pravočasno dostavljeni družbenopolitični skupnosti, saj je le kvaliteten program ukrepov osnova za realno oceno, podporo in ukrepanje.

Eden izmed sklepov je tudi ta, da so takšni razgovori potrebni in bodo organizirani tudi v prihodnje, kajti le z enotnimi stališči bomo lahko dosegli načrtovane cilje.

Stane Repovž, sekretar IS

Mesec boja proti alkoholizmu

(Nadaljevanje s 1. strani)

3. Poostreitev nadzora nad delavci, ki imajo prost izhod in kontroliranje gostinskih lokalov, v katerih se naši delavci zadržujejo med delovnim časom. Proti kršiteljem se ukrepa s suspenzom. Odgovorna je splošna varnostna služba.

4. Dosledno ugotavljanje vzrokov nesreč pri delu, zlasti tistih, ki imajo za posledico poškodbo pri delu. Če se je delavec poškodoval v vinjenem stanju, je potrebno sprožiti disciplinski postopek. Odgovorni neposredni vodje dela, odd. za varstvo pri delu, odd. za zdravstveno in socialno varstvo, kurativni zdravniki.

5. Dosledno upoštevanje pravilnik o varstvu pri delu (58., 59. 60. in 67. člen). Odgovorni so neposredni vodje dela.

6. Vsi ti ukrepi veljajo tudi za zunanje izvajalce. Proti kršiteljem se ukrepa s prepovedjo vstopa v Železarno. Odgovorni so splošna varnostna služba in organi nadzora za izvajanje del.

7. V skladu s pravilnikom o opravljanju preventivnih zdravstvenih pregledov naj neposredni vodje dela, obratovodje in vodje TOZD predla-

gajo delavce, za katere menijo, da prekomerno uživajo alkohol, za namenski preventivni zdravstveni pregled.

8. O alkoholizmu in njegovih vplivih ter konkretnih pojavnih oblikah je potrebno razpravljati na samoupravnih delovnih skupinah in v sindikatu. Odgovorni so vodje procesov in strokovne službe.

9. Vodje delovnih procesov se bodo seznanjali s pojavi alkoholizma,

njegovimi posledicami in preventivnimi ukrepi preprečevanja te razvade v okviru raznih seminarjev. Odgovorni so odd. za izobraževanje, odd. za zdravstveno in socialno varstvo, zdravniki Dispanzerja za medicino dela.

Če želimo na tem področju doseči določene uspehe, moramo te ukrepe dosledno in stalno izvajati vsi zaposleni v Železarni.

Železarski globus

BAHREIN

V tej arabski državi gradijo obrat za proizvodnjo peletov iz železove rude. Lastnik tega obrata je družba Arab Iron & Steel Co. S tehnično pomočjo sodeluje japonska železarska družba Kobe Steel. Obrat bo začel z redno proizvodnjo ob koncu letošnjega leta.

BRAZILIJA

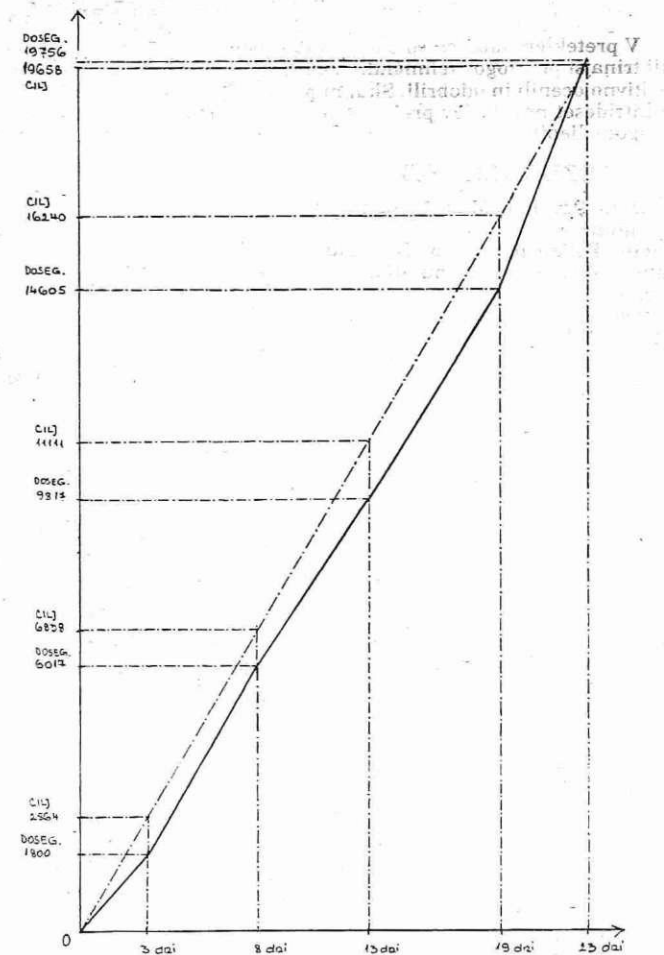
Brazilska železarska družba Cimetall Siderurgia je podpisala sporazum o prodaji grodlja Iranu. Po tem

sporazumu naj bi do konca letošnjega leta dobavili Iranu 20.000 ton grodlja. Njegova vrednost je 2,5 mio dolarjev.

BRAZILIJA

Brazilska rudarska družba MBR bo vložila 60 mio dolarjev v povečanje izkopa železove rude v rudniku Mutuca v zvezni državi Minas Gerais. Letos bodo vložili 52 mio dolarjev, leta 1988 pa še ostalih 8 mio dolarjev. Letna količina nakopa železove rude v tem rudniku bo narasla na 6,5 mio ton.

doseganje skupnega cilja poslovanja

V triindvajsetih dneh septembra smo dosegli 19.756 mio din realizacije ali 100,1 % cilja.

Na podlagi 88. člena statuta delovne organizacije Železarna Jesenice objavlja razpisna komisija

JAVNI RAZPIS

prostitih del in nalog direktorja sektorja za ekonomiko, organizacijo in informatiko.

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom opredeljenih pogojev, za direktorja sektorja za ekonomiko, organizacijo in informatiko izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka šola ekonomske, organizacijske ali tehnične usmeritve,
- pet let delovnih izkušenj.

Mandatna doba traja štiri leta.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v zaprtih ovojnica z oznako »za razpisno komisijo za direktorja sektorja za ekonomiko, organizacijo in informatiko« v osmih dneh po objavi na naslov: Kadrovski sektor Železarne Jesenice, C. železarjev 8, 64270 Jesenice.

Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Ploščati program in v skladu s pravilnikom o delovnih razmerjih

OBJAVLJAMO

prosta dela in naloge v obratu Valjarna debele pločevine
DELOVODJA OTOP, šifra 1356, D-4, 15. ktg., 1 oseba

POGOJI:

- štiriletna srednja šola metalurške smeri,
- tri leta delovnih izkušenj.

Delo poteka na tri izmene v sistemu 5+2.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh na kadrovski sektor Železarne Jesenice, C. železarjev 8, z oznako »za TOZD Ploščati program«.

Poročilo o volitvah 30. septembra

TOZD TALILNICE	966	664	73,3
TOZD PLOŠČATI PROGRAM	1140	880	77,2
TOZD OKROGLI PROGRAM	903	736	81,5
TOZD TEHNIČNE			
DEJAVNOSTI	1976	1503	76,1
TOZD KOMERCIALA	157	133	84,7
TOZD DRUŽB. STANDARD	204	167	81,9
DELOVNA SKUPNOST	938	716	76,3
	6222	4799	77,1

Na volitvah v sredo, 30. septembra, so bili vsi predlagani kandidati za delegate v samoupravnih organih delovne organizacije in člane v delegacij za delegiranje delegatov v skupščine družbenopolitične skupnosti in SIS izvoljeni s potrebno večino glasov.

Volilna komisija
Železarne Jesenice

OBVESTILO

Obveščamo člane ZIT, da Elektrotehniško in Strojno društvo od 22. do 25. oktobra organizirata strokovno ekskurzijo v Sever Subotico z ogledom okoliških zanimivosti.

Cena potovanja je 100.000 din.

Prijave in podrobnejše informacije sprejema Ivan Pušavac do 20. oktobra ☎ 23-40!

IO-ED Jesenice

Inovacijska dejavnost v preteklem mesecu

V preteklem mesecu so odbori za gospodarstvo na petih sejah obravnavali trinajst predlogov tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in idej ter jih pozitivno ocenili in odobrili. Skupni prihranek znaša 300.388.792 din, zato je petintrideset novatorjev prejelo 4.324.061 din posebnih nadomestil ali 1,5 % od ugotovljenih koristi.

TOZD TALILNICE

Jožetu Osvaldu, Milanu Gartnerju, Antonu Auberju, Jožetu Novaku, Jožetu Poljancu, Zarku Bundalu, Antonu Tavžlju in Marinu Mlakarju je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za izdelavo modelov iz styropora in kalupov po CO₂ postopku. V zadnjih dveh desetletjih so se kot vezivo za livarske peske uporabljale razne umetne smole, izdelane na osnovi nafte. Zaradi slabe oskrbe s temi surovinami iz uvoza se je bilo potrebno preusmeriti na domača in cenena livarska veziva. Zato so že leta 1981 začeli izdelovati lažje ulitke po CO₂ postopku. Ker pa so dobili naročilo od podjetja Ivo Lola Ribar za precej težji ulitek, so izdelali model iz styropora, kar predstavlja novo tehnologijo v železarni. Kalup so izdelali iz domačih peskov po CO₂ postopku. Tako jim je uspelo ulitek izdelati v manj kot treh mesecih, kar prinaša tudi bistveno večjo ceno.

TOZD PLOŠČATI PROGRAM

Miranu Kavalarju in Darku Kastrniku je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za vgraditev dodatnih gorilcev za predgretje materiala na sekatorju NC OMNIMAT. Avtorja sta z izboljšavo skrajšala čas izdelave kompleta pozicij.

Vikiju Vistru, Simonu Vistru in Ivanu Razingerju je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za namestitev valjčnic pod zadnji tran-

sportni trak na liniji rezanja. Predlagana izboljšava je originalna rešitev dolgoletnih težav in problemov pri zadnjem transportnem traku.

Petru Papiču, Nikolu Brajiču, Viktorju Zanu, Francu Arhu, Tinu Rezarju in Jožu Partaju je bilo odobreno posebno nadomestilo za popravilo hidravličnih in pnevmatskih krmilnih ventilov s pomočjo posebnega orodja in novega postopka. Avtorji so rešili zahteven problem popravilja krmilnih ventilov. Po mnenju asistentov za vzdrževanje so popravljeni ventili glede na vzdržnost enakovredni uvoženim.

Stanislavu Martinuču, Dušanu Thalerju in Igorju Logarju je bilo odobreno posebno nadomestilo za idejni predlog sprememb za boljše doseganje željene atmosfere v potisni peči obrata bluming. Avtorji predlagajo povečanje lopute v zgornji coni potisne peči, in sicer za toliko, da bi pri popolnoma zaprtem položaju količina zraka, ki gre v peč ne preseгла 10 % maksimalne nazivne količine. Za zgornjo cono so se odločili zato, ker je njen vpliv na ogrevanje in atmosfero največji glede na količino goriva in zgorevalnega zraka.

Tomažu Iskri je bilo odobreno posebno nadomestilo za idejni predlog izvedbe zvezne regulacije izmeničnih asinhronskih motorjev za dvigalne naprave. Z izvedbo te ideje se pričakuje, da bi bila dosežena konstantna hitrost v vseh štirih kva-

drantih, mehke obratovanje dvigala, enostavna konstrukcija mehanskih delov, uporaba standardnih asinhronskih motorjev, večja vzdržnost pod težkimi pogoji dela, enostaven regulacijski sistem, prihranek pri vzdrževalnih delih in daljša življenjska doba.

TOZD OKROGLI PROGRAM

Silvu Kapusu je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za predelavo naprave za magnetno ravnanje žičnikov na pakirnem stroju DO-PAK. Ker se je pri vsakem izklopu za magnetenje pojavil močan plamen, so se kontejnerji hitro izrabljali in jih je bilo potrebno vsakih 14 dni zamenjati. Avtor je zato zamenjal dva kontaktorja iz uvoza z domačimi, dodatno pa je vgradil še tretjega, da bi ju razbremenil.

Božu Intiharju je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za vezje za branje, brisanje in vpis podatkov v 512 bitno EARM spominsko vezje. Z izdelavo vezja je avtor omogočil popravilo regulatorjev Honeywell VDC 500, ki so izgubili spomin v reparaturni delavnici. S tem so odpadli stroški tujega popravila oz. stroški za nabavo nove kartice, odpadel pa je tudi čakalni čas za popravilo le-te.

Matiju Urhu in Francu Cerkovniku je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za zamenjavo kardanolov na ravnalniku CTL in ostalih pogonih z novimi krogelnimi zglobi. Prednosti novih zglobov se kažejo v enostavni konstrukciji, sposobnosti prenašanja večjih obremenitev, nižjih stroških izdelave ter enostavnem kompletiranju v seriji.

B.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih železarne

OD 12. DO 18. OKTOBRA 1987

12. oktobra, Franc Brelih, TOZD Tehnične dejavnosti, Jesenice, Kurirska 3, ☎ 81-612.
13. oktobra, Drago Finžgar, Valjarna žice in profilov, Begunje, Begunje 128/b.
14. oktobra, Franc Gasser, Profilarna, Žirovnica, Moste 22/b, ☎ 80-333.
15. oktobra, Marin dr. Gabrovšek, poslovodni odbor, Bled, Ribenska 8/c, ☎ 78-157.
16. oktobra, Jernej Hočevar, prodajni, Jesenice, Kejžarjeva 38, ☎ 81-118.
17. oktobra, Jernej Hočevar, prodajni, Jesenice, Kejžarjeva 38, ☎ 81-118.
18. oktobra, Klemen Hribar, sektor tehnične kontrole, Jesenice, Udarina 5, ☎ 83-901.

Dežurstvo je vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne. Dežurno mora biti v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

V času dežurstva mora dežurni obhoditi železarno, svoja opažanja vpisati v dežurno knjigo ter o tem poročati ob predaji dežurstva podpredsedniku poslovodnega odbora za proces.

Dežurni za vzdrževanje v železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 12. 10.	MARJAN ERMAN	BOJAN FINC
TOREK — 13. 10.	MIROSLAV ZUPAN	FRANCI KALAN
SREDA — 14. 10.	RAJKO PETRAŠ	JANEZ OTRIN
ČETRTEK — 15. 10.	BRANKO GERČAR	MARJAN PINTAR
PETEK — 16. 10.	PAVEL ŽMITEK	FRANC ARNEŽ
SOBOTA — 17. 10.	VLADO REPE	KAREL KOBLAR
NEDELJA — 18. 10.	FRANC BERNIK	ALOJZ MESOJEDEC

Služba obratne ambulante

Od 12. do 17. oktobra bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta: Metod Rešek, dr. med. in IV. obratna ambulanta: Ivica Vreš, dr. med.

Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.
POPOLDNE: II. obratna ambulanta: Alenka Katnik, dr. med. in III. obratna ambulanta: Alenka Kralj-Odar, dr. med.

V soboto, 17. oktobra, samo dopoldne: II. obratna ambulanta: Alenka Katnik, dr. med. in III. obratna ambulanta: Alenka Kralj-Odar, dr. med.

ZOBNE AMBULANTE:
&DOPOLDNE: I. zobna ambulanta: Viktor Stražišar, v. dent., in II. zobna ambulanta: Alojz Smolej, dr. stomat.

Za borce od 7. do 8. ure.
POPOLDNE: III. zobna ambulanta: Bela Gazafi, mag. dr. stomat.

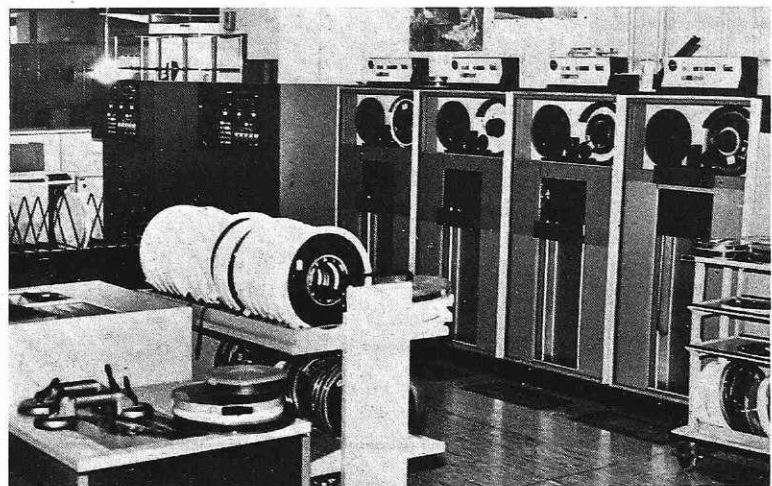
V soboto, 17. oktobra, samo dopoldne: III. zobna ambulanta: Bela Gazafi, mag. dr. stomat.

V kartoteki obratnih ambulant sprejemajo zdravstvene knjižice v dopoldanskem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

10. in 11. oktobra, Rudi Klukovič, Mojstrana, Kurirska pot 9, ☎ v službi 83-916.

Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Na ERC (foto: I. Kučina)

Ponudba delovne organizacije »Hmezad«

SOZD Hmezad — DO Celjska mesna industrija nam je ponudila cenejši nakup izdelkov iz dela svojega proizvodnega programa.

V okviru paketa »ozimnica« nam ponujajo trajne suhomesnate izdelke, poltrajne klobase in cvetlični med.

Ponudba izdelkov s cenami je napisana na naročilnici, ki jo lahko dvignete na vodstvu obratov in sektorjev. Če se boste odločili za ta nakup, izpolnite naročilnico in jo podpisano oddajte na vodstvu obratov ali sektorja do 13. oktobra.

Individualno pripravljena naročila bo Hmezad pripeljal

na Jesenice, kjer boste naročeno blago osebno prevzeli. Ob prevzemu boste podpisali tudi soglasje za odplačilo naročenega blaga v dveh obrokih, in sicer 15. novembra in 15. decembra 1987.

Prevzem na Jesenicah je predviden do 23. oktobra; o tem vas bomo še pravočasno obvestili.

Višina naročila ni omejena, opozarjamo pa, da je skupna obremenitev osebnega dohodka z vsemi odplačili možna samo do 1/3 osebnega dohodka.

IZVRŠNI ODBOR KOO SINDIKATA
ŽELEZARNE JESENICE

Novice iz sindikalnih organizacij

ŽEBLJARNA

Na izredni seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata Žebeljarna, ki je bila 17. septembra, so zamenjali nekatere člane volilnega odbora, ker so bili predlagani za delegate v samoupravnih organih.

ENERGETIKA

Člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata obrata Energetika so se zbrali na trinajsti redni seji 14. septembra.

Strinjali so se s kandidatsko listo delegatov za samoupravne organe železarne in samoupravne interesne skupnosti.

Odlučili so se, da ob nakupu permanentne vstopnice za hokej prispevajo 5.000 din. Sodelavki je konferenca osnovnih organizacij sindikata železarne dodelila pomoč, osnovna organizacija pa je predlagala, da ji za to vsoto izdajo naročilnico. Oblikovali so tudi mnenje o dveh sodelavcih za skupno disciplinsko komisijo, sodelavce pa bodo obvestili, da bo mogoče za nakup ozimnice najeti trimesečno posojilo brez obresti v višini 60.000 din.

Na štirinajsti seji, ki so jo sklicali 28. septembra, pa so se dogovorili, da pripravijo v petek, 9. oktobra, piknik na Poljanah. Odlučili so se tudi za nakup desetih abonmajskih vstopnic za gledališke predstave.

TOZD DRUŽBENI STANDARD

V petek, 25. septembra, so se na 21. redni seji sestali člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata TOZD Družbeni standard.

Obravnavali so izredno nizke osebne dohodke za mesec avgust, ki nekaterim delavcem ne zagotavljajo več normalnega življenja oziroma preživetja. Osebnih dohodkov so se v temeljni organizaciji gibal med 130 in 330 tisoč din. Zato člani izvršnega odbora dajejo vso podporo aktivnostim v temeljni organizaciji in železarni za izboljšanje rezultatov in pridobivanje večjega osebnega dohodka.

Potrčili so tudi kandidate za volilni odbor za volitve 30. septembra. 78 sodelavcem so dodelili posojilo za nakup ozimnice, dvema sodelavcema pa odobrili pomoč v višini 15.000 din.

SEO - TKR - NG

V petek, 11. septembra, so se na štirinajsti seji sestali člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata sektorjev za ekonomiko, tehnično kontrolo in raziskave ter novogradnje.

Razpravljali so o organiziranosti delovne skupnosti in osnovnih organizacij sindikata. Menijo, da morajo osnovne organizacije ostati takšne kot do sedaj, saj bi tako lažje reševali in usklajevali skupne interese.

Sindikalna skupina OTK se ni strinjala z organizacijo tridnevnega izleta, ker se jim zdi predrag. Sami bodo pripravili enodnevni izlet, zato bodo sredstva razdelili glede na število prijavljenih.

Seznani so se tudi s sklepom izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata železarne o kreditu za nakup ozimnice in o kriterijih za njegovo dodelitev. Komisijo za socialno skrbstvo so zadržali, da zbere prijave.

Obravnavali so tudi vprašanja sindikalne skupnine ERC: Koliko je bilo pritožb na prekategorizacijo v železarni in delovni skupnosti? Koliko jih je bilo pozitivno oziroma negativno rešenih? Zakaj ni organizirana skupna akcija sindikata glede pritožb, saj je sindikat to dolžan? Ni dobro, da sindikat samo čaka, kaj bo (tak občutek vsaj daje članek predsednika sindikata železarne, objavljen v železarju), zato zahtevajo pisni odgovor, zakaj sindikat ni prisoten v komisiji za prevrednotenje del in nalog. Menijo, da je tudi to krivo za sedanje razmere v železarni. Naloga sindikata je, da spremlja standard delovnega človeka. V šolstvu so osebne dohodke povišali za 30 %, prav tako v elektrogospodartvu, čeprav je med izgubarji. Zato se jim poraja vprašanje, ali so njihovi poslovodni delavci res tako sposobni ali pa naši nesposobni. V razpravi o poslovnih rezultatih železarne so postavili dve vprašanji: zakaj so bile izplačane nagrade za Jeklaro 2, če ni denarja, in če res nismo sposobni sami opraviti del, ki jih za nas opravljajo tako številni delavci tujih firm.

KSI

Seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata sektorjev za kakovostne in splošne zadeve ter informiranje je bila v četrtek, 24. septembra.

Se vedno je več sklepov s prejšnjih sej ostalo nerešenih. Tako še

vedno niso dobili pisnega odgovora na vprašanje sindikalne skupine CSI o vloži predsednika osnovne organizacije v sodnem sporu zaradi prekategorizacije. Tudi ostanek denarja od praznovanja osmega marca, ki je bil namenjen Bolnici Jesenice, še vedno ni nakazan. Zadržili so blagajnika, da denar takoj nakaže. Od pravnega oddelka so zahtevali pisno pojasnilo, kateri akt (statut ali poslovnik) je potrebno upoštevati ob imenovanju Janeza Poljšaka za podpredsednika poslovodnega odbora. Uredništvo železarja mora pripraviti celotno problematiko informiranja za obravnavo na konferenci osnovnih organizacij sindikata železarne, CSI pa mora pripraviti analizo, s katerih nivojev ni odgovorov na delegatska vprašanja, in jo objaviti v železarju.

Sindikalna skupina sekretariat je imenovala v izvršni odbor novega člana.

Seznani so se s sklepi razširjene seje izvršnega odbora KOOS železarne o problematiki osebnih dohodkov. Člani odbora so menili, da so sprejeti sklepi zgolj opisovanje situacije, ki jo v železarni vsi dobro poznamo. Med sklepi ni nobene konkretne akcije, preveč je samo pisanje, da je treba stvari zaostriti, predvsem disciplinsko odgovornost. Odgovornost pa bi morali začeti ugotavljati tudi pri poslovnih odločitvah in ne le pri uresničevanju proizvodnih ciljev. Seznani so se tudi z informacijo o možnosti povišanja osebnih dohodkov in o pobudi za uvedbo socialne kartice.

Posojila za nakup ozimnice so odobrili 47 sodelavcem, predlagali pa so, naj prihodnje leto izvršni odbor konference osnovnih organizacij sindikata železarne pripravi enotne kriterije za celotno delovno organizacijo, kjer naj bo glavni kriterij dohodek na člana družine.

Komisijo za socialna vprašanja so zadržali, naj socialne pomoči dodeljuje v skladu s kriteriji, ki jih je sprejel izvršni odbor, in naj pripravi predlog za enotno obdaritev in obisk dalj časa bolnih sodelavcev.

Odlučili so se, da bodo vsa vabila za člane osnovne organizacije sindikata iz splošne varnostne službe pošiljali vodju te službe, da bo omogočil udeležbo na sejah izvršnega odbora vsaj enemu članu, ker so drugače člani osnovne organizacije iz varnostne službe premalo obveščeni ali sploh niso.

Komisijo za kulturo so zadržali, naj preveri možnost obiska še ene kulturne predstave.

Poklicni gasilci so praznovali svojo 50-letnico

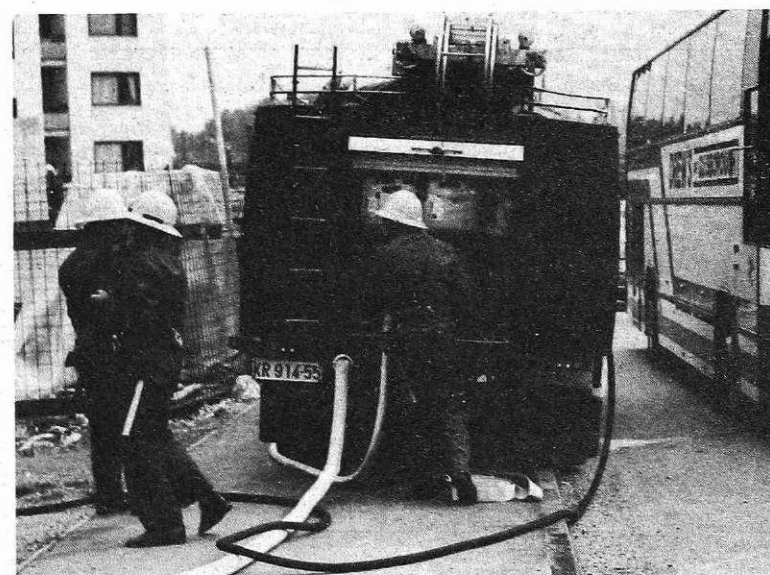
O slovesni seji, ki je bila v petek, 25. septembra, smo poročali že v prejšnji številki Železara. Tokrat še nekaj podrobnosti. V svojem govoru je predsednik IGD Anton Varl ob koncu dejal:

Predsednik sveta za požarno varnost SOZD Slovenske železarnice Vitomir Rems pripenja spominski trak na prapor IGD.

Izročanje plakete in priznanja poklicni in reševalni službi iz Kranja... in iz Maribora.

Člani GD Jesenice-mesto med vajo 26. septembra 1987 (foto: B. Blenkuš)

»Danes, ko praznujemo 50-letnico delovanja PGRS in tudi 105-letnico obstoja IGD, je prav, da rečemo še nekaj besed o prihodnosti. Izkušnje nas učijo, da je 'po točki zvoniti prepozno'. Potrebno je razmišljati že sedaj, kaj nas z razvojem Železarnice in občine čaka. Če trdimo, da smo strokovno in tehnično na sedanje razmere pripravljeni, nas resno skrbi kadrovska problematika v PGRS. Naši pionirji gasilstva so bili veseli, če so namolevali nekaj gasilske opreme, ki pa bomo danes še bolj veseli in mirni, če se kadrovske vrzeli v naši PGRS dopolnijo. Pomembno je predvsem usposabljanje novih mladih poklicnih gasilcev. Pred 50 leti je prvim poklicnim gasilcem pomenilo veliko, da so bili usposobljeni za oživiljanje ponesrečenecv, zastrupljenih z ogljikovim monoksidom, toda današnja tehnologija in razvoj Železarnice in Jesenic zahtevajo od današnjih poklicnih gasilcev še mnogo več strokovnega usposabljanja in znanja. V prihodnje bo treba že dobro razvijano inšpekcijsko in preventivno dejavnost še širiti in krepiti. Nevarnih snovi, eksplozivnega materiala in drugega je v našem življenju vedno več. Prav tako novih modernih objektov in naprav ne moremo primerjati z lopo za ogelje v Bohinju. Če želimo vse pridobitve očuvati, je prav, da še naprej še bolj intenzivno in vsestransko delujemo na področju preventive, predvsem pri poučevanju in obveščanju delavcev, občanov in mladine.«

Naslednji dan je bila gasilska vaja, na kateri so poleg članov PGRS sodelovali še člani civilne zaščite, člani GD Jesenice-mesto, člani GD Blejska Dobrava in člani GD Koroška Bela. Pri urejanju prometa so sodelovali delavci Postaje milice Jesenice. Vaja je obsegala štiri dele:

— Gašenje notranjega požara na nedograjeni stolpnici v Centru II z gasilskim topom preko gasilskih vozil FAP in Tam 150 ter z dvema napadoma iz hidrantnega omrežja. Hkrati je bilo opravljeno tudi reševanje ponesrečenecv z uporabo dihalnih aparatov, nosil in rešilnega vozila.

— Naslednja vaja je predstavljala gašenje vnetljivih tekočin na prostoru Integrala Jesenice. Uporabili so gasilsko vozilo cisterna in agregat za peno z zmogljivostjo 450 m³/min.

— Zadnji dve vaji sta predstavljali reševanje ogroženih stanovalcev ob požaru z uporabo zaprte drže iz petega nadstropja in z uporabo Magirus lestve iz šestega nadstropja.

Vaje so po oceni operativnega vodstva dobro uspele. Delavci PGRS se zahvaljujejo vsem, ki so omogočili izvedbo vaje: SGP Gradbinec, Integral TOZD Potniški promet Jesenice, Občinski štab CZ ter občana Oman in Mladenovič.

Celotno praznovanje je predstavljalo tudi uvod v mesec požarne varnosti. Tako bo v oktobru več preventivnih pregledov, predavanj, raznih vaj, pregledov hidrantnega omrežja, motornih brizgalk itd.

POŽARNA VARNOST — NAŠA SKUPNA SKRBE!

Predlogu za zmanjšanje števila SDS na rob

Med sklepi delavskega sveta bivše delovne skupnosti KSI v zvezi s poslovanjem v prvem polletju lahko preberemo naslednje: »Delavci so se z večino glasov odločili za predlagano delitev ustvarjenega dohodka, pri čemer so sprejeli tudi naslednje ukrepe za izboljšanje rezultatov poslovanja:

Center za samoupravljanje in informiranje:

— Glede na novo organiziranost v Železarni Jesenice (6 TOZD in ena delovna skupnost) preveriti naročanje revij, časopisov, edicij itd. glede na dejanske potrebe,

— ugotoviti, kakšno število poslovnih poročil, informacij, analiz je potrebno razmnoževati ter komu posiljati te informacije,

— v temeljnih organizacijah in delovni skupnosti ugotoviti ter ponovno oceniti racionalnost števila SDS (s tem zmanjševanje naklade, ki pa ne sme iti na račun informiranja),

— posamezne standardne obrazce (volitve, referendum, zapisnike itd.) oblikovati do take mere, da bodo za dalj časa in jih tiskati (ne fotokopirati),

— skupaj s SEOI čimprej ugotoviti, s kakšnim številom zaposlenih v CSI se naloge da odgovorno in racionalno realizirati (ne na škodo celovitega informiranja in hitrega pretoka informacij do posameznih subjektov), kar v tem trenutku že poteka (predlog CSI z dne 9. februarja 1987 in ZOP).

Ob dejstvu, da delavci na centru za samoupravljanje in informiranje o teh ukrepih niso razpravljali in da je tako formuliran sklep delavskega sveta torej napačen, se tokrat ne kaže ustavljati. Dejstvo je, da se ti ukrepi že izvajajo. To lahko razberemo iz »Poročila o uresničevanju ukrepov v zvezi z zmanjševanjem stroškov CSI« (štev.: 010/152 — MR/OT), ki se glasi: »Vse naloge oziroma ukrepi so kratkoročnega značaja in jih bomo realizirali do konca leta 1987. Ob tem bi zadnji nalogo (ukrep) lahko realizirali v trenutku, ko bomo na seji delavskega sveta DSSS obravnavali in potrdili mikro-organizacijo sektorjev v delovni skupnosti skupnih služb.« Sledi predlog, »da sindikat Železarnice preko osnovnih organizacij sindikata takoj posreduje pobudo v TOZD in DSSS glede ocenitve potrebnosti ali nepotrebnosti tako velikega števila SDS, kot jih imamo sedaj v Železarni (270).« Vemo pa, se glasi utemeljitev tega predloga, »da se te ne sestajajo ali pa se sestajajo skupaj.«

Sindikalna organizacija ob posredovanju te pobude verjetno ne more ignorirati strokovnih in drugih pomislekov, ki jih je bilo slišati že v razpravi o novi organiziranosti Železarnice Jesenice. Zato naj opozorimo na nekatere ugotovitve v zvezi s samoupravnimi delovnimi skupinami, ki jih navaja v svoji še neobjavljeni študijski nalogi »Vzroki in postopki reorganizacij temeljnih organizacij Železarnice Jesenice« strokovni delavec CSI Ivan Puc. Med drugim pravi takole: »Na nekatere pripombe v javni razpravi, da pomeni zmanjšanje števila temeljnih organizacij pot k okrnjeni samoupravi, je odgovoril Andrej Škarabot, sodelavec ZOP (Zavod za organizacijo poslovanja): »Osnovni stebel samouprave v Železarni so samoupravne delovne skupine. Te bodo ostale take, kot so danes. Marsikatera temeljna organizacija je še sedaj zaradi veliko funkcij v primerjavi s številom delavcev delovala samoupravno ohranjeno. Formalno so delegati sicer obstajali, najnovejša analiza v Železarni pa

kaže, da je delegatski sistem relativno slabo deloval. Menimo, da bo s predloženimi temeljnimi organizacijami sistem dejansko in ne samo formalno bolj deloval.«

In dalje: »Vzporedno z angažiranjem ZOP je v letu 1985 tekla tudi naloga »Organiziranost delovnih skupnosti«, ki jo je opravljala Zavod SRS za produktivnost dela (ZPD). ZPD je ugotovil, da so predlogi predvidenih sprememb večji, zato se je odločil (skupaj z naročnikom), da bo izdelavo predloga nove samoupravne organiziranosti razširil tudi na temeljne organizacije. Najprej si oglejmo, kakšno je stališče ZPD do problematike samoupravljanja: Tudi ZPD je mnenja, da zmanjšanje števila TOZD ne krni samoupravne pravice delavcev. V izhodiščih predloga nove organizacijske zgradbe (junij 1985) ZPD meni, da tudi v primeru večjih temeljnih organizacij samoupravne skupine ostajajo nosilci odločanja. V tehnološko zaokroženih temeljnih organizacijah bodo samoupravne odločitve dejansko pomenile odločitve o gospodarjenju, kar pa danes dejansko v TOZD niso. Proces je namreč fazno razdeljen in ga danes ni mogoče samostojno spreminjati v posamezni TOZD, ne da bi to povzročilo posledice za ostale TOZD. Danes velikokrat formalno odločanje (zaradi tehnološke delitve dela) bo z novo predlaganimi TOZD postalo tudi dejansko.« Se določnejši je ZPD v predlogu organizacijske zgradbe (maj 1986): »Delovne skupine naj bi samo še napredovale v svojem delovanju. Zainteresiranost delavcev za neposredne probleme okoli sebe bi se naj usmerila tudi na inoviranje delovnih procesov.«

Ne bi se spuščali v globlja teoretska razmišljanja o delovanju samoupravnih delovnih skupin, vendar ne moremo obiti dejstva, da smo z novo organiziranostjo samoupravno moč delovnih skupin že krepko zmanjšali. Izničili smo kvaliteto, ki smo jo poudarjali ob reorganizaciji leta 1976, namreč, da je samoupravna delovna skupina delegatska baza za oblikovanje delavskih svetov (vsaka SDS je imela svojega delegata v delavskem svetu bivše TOZD oziroma delovne skupnosti). Dodatno opozorilo, kaj se zgodi z »delavsko rajo«, ko odpove samouprava, informiranje in sindikat, nam ponuja primer Agrokomerca. Raznorazne racionalizacije na področju samoupravljanja in informiranja, krčenje števila informacij in prejemnikov informacij, prav gotovo ne more biti tisti temeljni prijem, ki naj bi Železarno reševal rečnih zgubaških števil. Prav smešno je pomisliti, da Železarna navzven podarja najrazličnejšim družtvom in šolam na tone pločevine, žice, pa žeblice, elektrode, vrtno podboje itd., navznoter pa varčuje pri nekaj polah papirja. Prav neinformiranost delavcev je temeljni pogoj za pojav, ki ga danes mirne duše lahko označimo kot »fiktivizem« (»Pravica in dolžnost delavcev je bila«, piše Delavska enotnost v zvezi z Agrokomercem 2. oktobra 1987, »da delajo in dobivajo plačo.«). Ob takšnih ukrepih, ki se dogajajo takorekoč za našim hrbtom, se vsekakor kaže dvakrat zamisliti in se šele nato odločiti.

Božidar Lakota

Pregled sestankov SDS

(iz »Programa samoupravnih aktivnosti za avgust« — nadaljevanje)

Oglejmo si kakšna so bila stališča SDS iz bivše DELOVNE SKUPNOSTI ZA EKONOMIKO, TKR IN NOVOGRADNJE na sestankih v mesecu avgustu. Prejeli smo zapisnike SDS oddelka za ekonomske analize in planiranje, oddelka za organizacijo dela, oddelka za študij dela in časa, služba plana procesa, raziskovalni oddelka, kontrola kvalitete, tehnološki laboratorij, laboratorij za vhodno kontrolo surovin, mehanska preskuševalnica, kemijski laboratorij HVB in OID. SDS oddelka za ekonomske analize in planiranje se pritožuje, da ni dobila odgovora na vprašanje, zakaj število delegatov v delavskem svetu ni razdeljeno po enotnem ključu glede na število delavcev v sektorju. Predlagala je tudi, da se »od ponovne uvedbe PDC ukine evidentiranje s pomočjo ur na žigosanje«. SDS oddelka za organizacijo dela opozarja, da pravna služba ni opredelila pravilnosti postopka ukinitve PDC. Od poslovnega odbora je zahtevala stališče v zvezi z »Analizo o koriščenju PDC«, za katero tudi pravi, da ni pokazala, je »PDC povzročitelj sedanjega stanja in splošne nediscipline v ŽJ«. Zanima jo tudi, kakšen je postopek za ponovno uveljavitev PDC in zakaj niso bile objavljene pripombe njihove SDS v zvezi s PDC z dne 23. junija 1987 (glede slednjega naj povemo samo to, da so bile podobne drugim in jih v »Pregledu« kjer smo povzeli samo pripombe SDS

v zvezi s PDC, nismo posebej izpostavljali). SDS OŠDČ se pritožuje, da ni prejela odgovora na vprašanja, ki jih je naslovila na izvršni odbor sindikata ETN na sestanku 3. avgusta 1987. Sanacijske ukrepe, ki jih je sprejel delavski svet Železarnice, ocenjuje kot deklarativne prepisane iz prejšnjih let, ko je bila Železarna v podobnem položaju kot je sedaj. SDS pri ukrepih pogreša poimenske zadolžitve in roke za izvajanje. Zanima jo tudi, kako je z novimi naložbami (krom žica, prašek), njihov izkoristek, usoda vrtnih podbojev, raziskava tržišča. Glede ukrepov, ki jih je sprejel delavski svet bivše delovne skupnosti ETN pa ugotavlja, da so bili enaki postavljeni pred štirimi leti. V zvezi z njimi jih zanima, zakaj že tedaj niso bili realizirani in zakaj že tedaj ni bila izdelana analiza izvajanja ukrepov ter ugotovljena osebna odgovornost nosilcev ukrepov. Več pripomb je imela tudi na delo sindikata Železarnice. Takole pravi: »a) Sindikat bi moral oblikovati stališče, oziroma bi moral aktivneje sodelovati pri odpravljanju težav in saniranju izgube v ŽJ. b) Glede padca OD v ŽJ bi moral sindikat aktivno delovati na področju standarda delavcev, ker je precej delavcev že na ogroženi meji. c) Glede na naravo proizvodnje v ŽJ (bázna industrija) bi moral sindikat aktivneje delovati tudi za drugačen status železarstva v širši skupnosti, ne pa, da je bázna industrija začela zaostajati glede ustvarjenega dohodka in z izplačilom OD. d) Ob prebiranju poročil o rasti OD v posameznih delih gospodarstva in negospodarstva opazamo stalno in neupravičeno rast stroškov za družbene dejavnosti. Poraba na teh področjih neomejeno raste, prav tako tudi OD zaposlenih (v juliju porast OD v negospodarstvu za 39,6 % in izplačilo poračunov, v Železarni pa za 5,7 % nižji OD na uro kot v juniju,

kljub izrednemu povečanju cen osnovni hrani), vsi ti pa se napajajo iz prispevkov gospodarstva. Menimo, da ni sprejemljivo, da družbena nadgradnja ni prizadeta, oziroma ni vezana na poslovne rezultate delovnih organizacij in lastnega okolja (vodja oddelka na občini ima višji OD kot predsednik poslovnega odbora Železarnice). Tudi na tem področju bi sindikat moral aktivno sodelovati. Menimo, da ni osnovna naloga sindikata izvedba piknikov, izletov in tekmovalanj, temveč aktivno sodelovanje pri reševanju življenjsko pomembnih odločitev in aktivnosti v zvezi z vsakdanjim življenjem in delom vseh železarjev.« SDS tehnološki laboratorij v zvezi z ukrepi poudarja, naj se dosledneje izvajajo ter naj bodo informacije natančne in pravilne. SDS mehanska preskuševalnica na sestanku 18. avgusta opozarja na neizvajanje sklepov s svojega prejšnjega sestanka. Takole pravi: »V zapisniku SDS z dne 22. maja 1987 smo navedli težave, ki nastopajo v mehanski preskuševalnici in mehanični delavnici OTK zaradi pomanjkanja delavcev. Stanje se bo v naslednjem mesecu z odhodom enega sodelavca v pokoj še poslabšalo. Odgovorni bi morali temu problemu posvetiti več pozornosti.« Omenimo naj še zapisnik SDS OID, ki je sicer še s sestanka 12. marca, na CSI pa smo ga prejeli 13. avgusta (sam zapisnik je bil narejen 12. avgusta). Pravi, da na pritožbe sodelavcev na prevrednotenje del in nalog še vedno niso prejeli odgovora, ugotavljajo pa tudi »vedno večjo potrebo za dograditev samoupravnega sistema z odborom za prošnje, pritožbe in varstvo pravic delavcev«.

Center za samoupravljanje in informiranje
Božidar Lakota

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

Mladinski festival (2)

Čeprav je bilo v minulih dneh po vseh sredstvih javnega obveščanja veliko povedanega in napisanega o letošnjem Mladinskem festivalu v Celju, bi k vsemu radi dodali še kakšno informacijo, ki se lahko navezuje tudi na zapis v prejšnji številki Železarja.

Zelo veliko, če lahko tako rečemo, smo mladi pričakovali od obeh plenarnih zasedanj, ki sta bili prvi in zadnji dan in na katerih smo se mladi pogovarjali, ali bolje rečeno zastavljali vprašanja dvema politikoma iz samega vrha jugoslovanske vlade. Na prvem zasedanju je bil to Milosavljevič, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta, na drugem pa Marjan Rožič, predsednik Skupščine Jugoslavije. Oba pogovora pa smo mladi zapustili (nekateri že prej) v glavnem razočarani. Kje smo, kaj smo, kam plovemo, kako naprej, kje je odgovornost in še vrsto drugih vprašanj je bilo zastavljenih Milosavljeviču. Kakšni pa so bili odgovori? Ne-logični, nepovezani, nesmiselni. Fraziranje, ki ga Jugoslavija posluša že veliko let. In spontano se je kmalu po zasedanju pojavila parola: »Če hočeš, da te NE slišijo, govori tiho, če hočeš, da te NE razumejo, govori dolgo!« Kaj pa Rožič? On je sicer govoril glasno, zato pa smo od njega pričakovali vse kaj drugega, kot tisto, kar je »dal od sebe«. Nam, mladim je govoril o ustavnih spremembah. In to spet samo splošno, kaj naj bi nam prinesle, kaj se mora spremeniti, kje to ni potrebno. Niti besede o slovenskih pobudah pri ustavnih spremembah, čeprav so pripombe slovenske komisije za ustavna vprašanja že zdavnaj oblikovane. Očitno imamo v Beogradu spet politika, ki nima ali pa ne najde moči za večji prodor naših argumentiranih pobud ali pripomb. Tudi s tega plenarnega zasedanja smo mladi odšli razočarani. Nehote se mi vsiljuje besede, ki so bile napisane v Celju: In vendar je rešitev, objektivno ob-

staja, ljudje jo čutimo, držimo jo za roko, imamo jo na koncu jezika. Vsebinsko preprosto, težko izvedljivo. Zakaj se je bojimo, če gre za edino alternativo: zdrava logika in pogumno srce. Pustimo vendar nadpovprečnemu, drugačnemu, uspešnejšemu, logičnemu, srčnemu na plan. Zau-pajmo idejam lastnih ljudi, učimo se tudi zunaj meja, saj smo vendarle sestavni del te Zemlje.

Kaj je torej predčasno praznilo dvorano (nerealnost, nezanimivost odgovorov, neaktualnost ali zanimanje za koncert Laibacha oziroma Videosexa in Miladojka youneed), ne vemo čisto zagotovo. Eno pa vendar le vemo. Rešitve mladi nismo videli, resnica je ostala neizrečena. Naj upamo dalje ali ukrepamo na drug način, to je zdaj zgolj retorično vprašanje.

Na okrogli mizi z osnovno temo »Kadrovska problematika v ZSMS« so bili predstavljeni rezultati ankete o starostni in izobrazbeni strukturi mladinskih profesionalcev v Sloveniji. Poglejmo nekaj podatkov. Med vodstvenim kadrom v ZSMS prevladujejo mladinci stari 26 (12,5%), 25 (23,1%), 24 (17,3%) in 23 let (13,5%). Vendar je kar dobra petina mladincev starejša od 26 let (22,1%). Mlajših od 23 let je le 11,5%. Po izobrazbi so v povprečju mladinski vodstveni kadri v ZSMS bolj izobraženi od svojih staršev. Prevladujejo taki s srednjo izobrazbo, le-teh je 57,43 %, takih s končno osnovno šolo je komaj slaba 2 %, medtem ko je delež višje ali visoko izobraženih kadrov nekaj nad slovenskim povprečjem (višja 21,78 in visoka 7,92 %). Razve-

seljiv je podatek, da se več kot polovica vprašanih mladinskih funkcionarjev izobrazbu ob delu. Kar 55 % vseh s srednješolsko in višješolsko izobrazbo študira na višjih in visokih šolah (bodisi ob delu, ali da končujejo redni študij, pa imajo že odgovorne funkcije v ZSMS), 25 % visokošolsko izobraženih pa je vpisalo magistririj.

Naj dodam k temu samo še nekaj vprašanj, ki so se pojavila na okrogli mizi, odgovori pa so bili prav tako nedorečeni: Ali naj imamo za kandidata univerzalne kriterije? Ali je dovolj seštevati stvari, ki jih je določil kandidat naredil? Ali je prav, da izbiramo med več kandidati tako, da določene izločimo zaradi tega, ker imajo v primerjavi z drugimi preveč napak in ali ne bi bilo pravilneje selekcionirati tako, da bi ugotovili, zakaj je primernejši od ostalih (praksa nas namreč uči, da smo prišli do enega kandidata tako, da smo kazali na napake ostalih)? Ali so problemi kadrovanja v občinskih konferencah vendarle drugačni kot na republiški konferenci? Kaj storiti z osnovnimi organizacijami, ki kljub večkratnim oživljanjem ostajajo neaktivne? Še vrsto vprašanj o kadrovski problematiki v ZSMS smo mladi izpostavili, med drugim je padel tudi očitak, da po 12. kongresu v Krškem Republiška konferenca oziroma njen profesionalni del še vedno ni naredil ničesar za izboljšanje in drugačno delovanje organizacije. Vse je ostalo pri spremembah statuta.

Verjetno še kar nekaj časa ne bo izgovorjena ali napisana zadnja beseda o letošnjem Mladinskem festivalu, ki si v vseh pogledih zasluži slabšo oceno kot lanskoletni v Novi Gorici (razen morda v kulturnem delu).

MP

Mladi so ocenili svoje delo

Na septembrski seji predsedstva koordinacijskega sveta ZSMS Železarne Jesenice so mladi ocenili svoje dosedanje delo, predvsem delo predsedstva in komisij, ter pregledali izvajanje sklepov s prejšnje seje.

Predsedstvo je obravnavalo odgovore na vprašanja, ki so jih imeli ob obravnavi poslovnega poročila. Z odgovorom predsednika sindikata Železarne so zelo zadovoljni, na žalost pa to ne morejo reči tudi za odgovore tovariša Poljšaka, saj niso dovolj konkretni. Menijo namreč, da ni dovolj samo obveščati o neki problematiki, ampak je treba odločno začeti reševati vzroke, ki so poznani — slaba organizacija dela, kadrovska problematika in nizka produktivnost.

Srečanja mladih iz jugoslovanskih železarn v Nikšiću se je udeležilo 16 mladih iz naše železarne. Predsedstvo je ocenilo, da je na takšnih srečanjih preveč športnih prireditev in premalo pogovorov o družbenoekonomskem položaju mladih, težavah pri poslovanju njihove delovne organizacije in o problemih, ki težijo delavce v črni metalurgiji. Zato naj bi bilo v prihodnje na takšnih srečanjih manj športnih prireditev, v kulturnozabavnem programu pa naj bi bila predstavljena kultura vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Mladi Jeseničani so bili z organizacijo srečanja in gostoljubnostjo mladih iz Nikšića zelo zadovoljni in se jim zahvaljujejo.

Ocenili so organizacijo in izvedbo letošnjega jeklarskega maratona in menili, da je bil maraton uspešen. Sklenili so, da bodo v skladu s programom komisij za šport, kulturo in mladinske delovne akcije nadaljevali s delom tudi v prihodnjih mesecih.

Ob koncu septembra so bili na Jesenicah na obisku pri mladih železarjih mladinci iz delovne organizacije Čelik iz Beograda. Ogledali so si proizvodnjo naše železarne in tehniški muzej ter jeklarski maraton, v razgovorih o organiziranosti zveze mladine, nalogah konference mladih v združenem delu in poslovanju naše železarne pa so izmenjali svoje izkušnje.

Mladi iz Železarne so v okviru sodelovanja z mladimi iz drugih jugoslovanskih železarn obiskali delovno organizacijo Krušik iz Valjeva. Ocenili srečanja bodo obravnavali na prihodnji seji predsedstva.

Predsedstvo mladine naše železarne je podprlo prizadevanja sindikata Železarne in poslovnega odbora, da se v septembru osnove osebnih dohodkov povečajo za 20 odstotkov, vendar mladi mislijo, da bi morali ob takšnem naraščanju življenjskih stroškov in ob podpovprečnih osebnih dohodkih osnove osebnih dohodkov povečati za 50 odstotkov, če bomo prihodnji mesec izpolnili načrtovane proizvodne cilje.

V septembru so bile tudi seje komisije za šport, prva seja komisije za kulturo, seja komisije za družbenoekonomske odnose in seja komisije za mladinske delovne akcije. Komisija za šport je obravnavala informacijo o peteroboju, obisku v Valjevu in jeklarskem maratonu, na prvi seji komisije za kulturo pa so se največ pogovarjali o nakupu abonmajskih vstopnic za gledališče in organizaciji plesov.

Komisija za družbenoekonomske odnose je obravnavala polletno poslovno poročilo Železarne in predlagala, da v reševanju problemov naše železarne vključimo tudi strokovnjake od drugod, če sami nismo sposobni rešiti svojih težav. Toliko bolj, ker menijo, da sindikat Železarne ne predlaga nobenih konkretnih predlogov za rešitev sedanjega težkega položaja. Mladi iz te komisije se bojijo, da je za konkretizacijo ukrepov že nekoliko pozno in da ne bodo pripevali k takojšnjemu reševanju slabega položaja naše železarne.

Komisija za mladinske delovne akcije je sklenila, da je člane komisije, ki neopravičeno izostajajo, treba zamenjati. Sestavili so seznam brigadirjev, ki jih zaradi izredno dobrega dela pri gradnji Jeklarne 2 predlagajo za nagrado. V naslednjih treh mesecih bodo v Železarni organizirali tri lokalne delovne akcije.

Drsalni tečaj

Drsalni klub Jesenice vabi otroke od 4. do 7. leta starosti na drsalni tečaj, ki bo od meseca oktobra naprej vsak petek od 14.30 do 15.30 in vsako nedeljo od 8. do 9. ure. Po opravljenem tečaju bodo otroci lahko nadaljevali z rednimi treningi v drsalnem klubu.

Drsalni klub Jesenice

Obravnavali so tudi organizacijo zbora brigadirjev ter finančno stanje. Ugotovili so, da so dobro gospodarili, saj jim do konca leta ostane še več kot tretjina denarja.

Lilijana Kos

UTRINKI, ŠE SVEŽI IN ŽIVI, IZ PRILJUBLJENE ŠOLE V NARAVI V BIOGRADU OD 18. DO 26. septembra

Učenci 4. razreda osnovne šole Tone Čufar z Jesenic smo preživeli sedem dni v domu železarjev v Biogradu na morju. Vsemu osebju v Biogradu, oddelku za družbeni standard in delavcem Železarne Jesenice, ki ste nam omogočili, da smo bivali v tako lepem okolju, se iz srca zahvaljujemo. Naj vas naši utrinki razveselijo in vam povedo, da smo se imeli zares lepo.

Ne spomnim se vsega, toda bilo je lepo. Nekega večera smo se imeli zelo lepo. Njemali smo se kot še nikoli. Pri pouku je bilo vsak dan lepše. Imeli smo malo predmetov. Hrana je bila odlična.

Barbara, 4. c

Preden smo šli spat, smo morali napisati dnevnik. Ko pa bi morali zaspati, pa Zaspančka ni bilo od nikoder.

Monika, 4. c

V petek zvečer smo imeli kviz, po njem pa skeče. Mi smo zaigrali »Na francoskem letališču«. Popoldan pa smo pri pouku SN lovili rake. Najprej ga je ujel Davorin, potem pa jaz. Bil je največji.

Gregor, 4. c

Zvečer je Dominik rekel, naj prižgem luč. A ko sem jo prižgal, je prišel dežurni tovariš in me okregal.

Žiga, 4. c

Na morju smo imeli vsak dan pouk. Včasih smo ga imeli v jedilnici, včasih pa pred hišico.

Mirjana, 4. c

Po počitku smo imeli preizkus plavanja. Naš razred je bil najboljši. Po preizkusu je šel vsak še enkrat v morje. Na pomolu so rasle zelene alge. Fantje so se po algah drčali v vodo.

Petra, 4. a

Zvečer smo hodili pit čaj. Tovariš Beno nas je vprašal, če smo mesečniki, ker smo bili v pidžmah.

Maša, 4. c

Šli smo v mesto Biograd. Tam smo videli veliko zanimivega. Najlepa je bila nova marina.

Metka, 4. c

Dnevi so bili lepi. Hodili smo na plažo, k pouku, v mesto. Najbolj zanimivo je bilo pri spoznavanju narave. Veliko novega smo izvedeli o morskih rastlinah, živalih in vremenu, ogledali smo si tudi filme in to mi je bilo zelo všeč.

Nina, 4. b

Zelo zanimivo je bilo okoli hišic. Če si malo pobrskaš, si našel veliko stvari. Imeli smo dobre jedi na jedilniku, pa zelo okusne.

Anže, 4. a

Večkrat smo se pripravljali. Ko sta se pripravljali Jadranka in Metka, je v sobo stopila tovarišica in prepira je bilo konec.

Natalija, 4. c

Pri pouku SD smo se pogovarjali o morju. Jaz sem bila zaspana in skoraj nič nisem slišala. Tovarišica me ni nič vprašala. Mogoče pa je vedela, da sem zaspana?

Jadranka, 4. c

Zadnji dan smo obiskali Plitvice. Peljali smo se z ladjo na električno ter z avtovlakom.

Dejan, 4. c

Zgodilo se je na ladji, ko smo se peljali na otok Pašman. Žigu je padla brisača v vodo, kapitan pa jo je s hrapuno ujel.

Goran, 4. c

Ko sem si pred odhodom doma sušil lase, mi je postalo malce slabo od strahu. Zunaj, na svežem zraku, mi je bilo bolje, pred šolo, med soščolci, pa sem na slabost pozabil.

Gregor, 4. b

Prijetno mi je bilo, ko smo barvali v Abecedi narave.

Beno, 4. c

Pri pouku SN smo iskali morske rastline in živali. Beno je bil zelo neroden, pa je z neke skale čmoknil v vodo. Vsi smo se smejali, tudi on.

Dominik, 4. c

Popoldne so igrali odbojko starejši tovariši proti mlajšim. Ko je tovarišica slišala, da navijam za mlajše, je rekla, da bom spala zunaj. Vedela sem, da se tovarišica šali.

Tea, 4. c

Ko smo pluli z ladjo na Pašman, je bilo strašno. Ob odhodu je bila taka gosta megla, da me je bilo strah.

Senka, 4. c

Ko smo si ogledali mesto, sem kupil sončna očala. Bili smo tako utrujeni, da smo padli na stole pred slaščičarno. Nasladkali smo se.

Edvard, 4. c

Predzadnji dan smo plavali za značko delfinčka. Jaz sem dobila zlatega. Vsi smo nekaj dobili, tudi tisti, ki so delali prve zamahe.

Tea, 4. c

V sobah smo se imeli všeč, še najbolj pa je bilo to, da smo v vsaki hišici imeli svoje stranišče in vsak dan so ga čistilke pomile. Pred hišico smo imeli majhen predprostor z mizico in stoli. Tam smo barvali Abecedo narave in risali.

Katja, 4. b

Na plaži smo se kopali in potapljali. Jaz sem iz morja prinesla zlat poročni prstan. Na njem je bil datum in ime Rade. Potem pa so me zafakovali, da sem se poročila z Radetom. Prstan sem prinesla domov.

Tanja, 4. c

Zvečer smo zagledali pajka. Mislim, da je črna vdova. Takoj smo pogledali v knjigo ŽIVALI in videli, da je suha južina. Zelo nas je bilo sram, da smo tako črnogledli.

Marko, 4. c

Učenci 4. razreda
OŠ Tone Čufar Jesenice

PRIPRAVLJENOST

JE VEDNO BOLJŠA

KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Zaščita živali v izrednih pogojih

Jezik jim visi iz ust, oči so udrte. Nazadnje ohromi celo telo, krči postopoma ponehajo in žival pogine v šestih dneh ali še prej. Tudi pri mačkah se razvije divja oblika stekline. Steklina pri govedu je redkejša, goveda okužijo stekli psi z ugrizom in razvije se tiha ali divja oblika stekline. Pri ovcah je steklina redka. Pri kopitarjih so znamenja podobna kot pri govedu.

Steklina pri ljudeh je enaka kot pri živalih. Človeka okužijo stekle živali z ugrizom. Inkubacija traja sedem do sedemdeset dni. Ugrizna rana se normalno zaraste in ko je zaceljena, se pokažejo znamenja stekline. Steklina pri človeku ima tri stopnje — začetna, stopnja krčev in razdraženosti in stopnja ohromelosti. Znamenja prve stopnje so nemir, strah, otožno razpoloženje, nespečnost in glavobol. Stopnja krčev se prične nenadoma, najznačilnejši znak je strah pred vodo. Napadi krčev trajajo nekaj sekund do pol minute. V izjemnih primerih stekline se pri človeku ne razvije druga stopnja, temveč začetni sledi tretja stopnja. To je stopnja ohromelosti, ki zajame najprej mišice v področju ugriza. Za sedaj ne poznamo zdravila za zdravljenje stekline. Živali sploh ne zdravimo, ljudem pa dajemo sredstva za pomiritev in lajšanje bolečin. Če steklina izbruhne, za človeka ni več rešitve. V Sloveniji nimamo stekline, razen sem ter tja v obmejnih vaseh, kamor jo занesejo iz sosednih dežel. Poleg rednega cepljenja psov je treba uničevati po-tepuške pse, mačke in lisice. Lisice so sploh nevarne prenašalke stekline. S temi ukrepi varujemo ljudi, ker se človek okuži od stekle živali. Množičnega cepljenja ne izvajamo, ker so po cepljenju mogoči zapleti, zaradi katerih človek lahko umre.

Svinjska kuga je huda nalezljiva kužna bolezen prašičev. Povzroča jo virus. Širi se s prometom (pretokom) prašičev iz republike v republiko. Inkubacija traja tri do šest dni. Znaki obolenja (okužbe) so: zlepljene očne veke, očne veznice so pordele, zaprtje in driska se pogosto menjavata. Breje svinje zvržejo. Koža bolnih živali je prekrita s krastami in izpuščaji. Bolezen traja več tednov. Od obolelih jih pogine osemdeset do sto odstotkov. Pri ugotavljanju svinjske kuge moramo ločiti svinjsko kugo od svinjske rdečice. Rdečica je najbolj pogosta kužna bolezen prašičev pri nas. Značilno za svinjsko kugo je, da prašiči s temperaturo 41 °C še ne kažejo vidnih bolezenskih znakov. Za svinjsko rdečico pa je značilen trenutni visok dvig temperature.

Svinjsko kugo je prepovedano zdraviti. Ogrožene svinje je potrebno zaščititi s serumom.

Svinjska rdečica je kužna bolezen prašičev, drugih živali in človeka. Povzročitelj je paličasta klica. V tleh preživi povzročitelj mesece ali celo več let. Inkubacija traja do pet dni, rdečica se razvije v treh oblikah — notranji, kožni in kronični. Pri notranji se razvije zastrupitev krvi, temperatura se zviša na 42 °C, obolela žival pogine že prvi dan bolezni. Značilni znaki za rdečico so: rdeča koža na trebuhu, prsih, uhljih ali na notranji strani beder. Kronična oblika rdečice se pojavi v treh oblikah. Zdravimo z antibiotiki.

Otrpli krč — tetanus je kužna bolezen, ki jo povzroča bacil. Bacil tetanusa izloča hud strup. Za tetanusom zboli človek, domače in pekatere divje živali. Najbolj je občutljiv konj. V naravnem okolju se okužimo s tetanusom, kadar spore zaidejo v rano. Predvsem so nevarne globoke rane. Bacil tetanusa ostane na mestu okužbe in se razmnožuje ter izloča strup.

Namesto seje sveta, razširjena seja predsedstva

Ob zaostrenih gospodarskih in družbenih razmerah nasploh in še posebno v jeseniški občini je nerazumljivo, da več kot polovica delegatov občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice ne čuti odgovornosti, da bi sodelovala pri obravnavi in reševanju problematike gospodarjenja v občini z oceno negativnih posledic, ki so že očitne. Občinski svet, ki ga je predsednik Marjan Drolc sklical v četrtek, 1. oktobra, je bil, kot že nekajkrat doslej, ponovno nesklepčen in namesto seje sveta je bila le razširjena seja predsedstva.

Pisno gradivo seznanja delegate, da se ekonomska in finančna uspešnost gospodarstva v občini nenehno slabša. To potrjuje stalno naraščanje izgub, zmanjševanje obsega dela in akumulacije, prenehanje posameznih organizacij združenega dela, prezaposlovanje in drugo. Vse to vedno bolj ogroža pravno in socialno varnost zaposlenih, pa tudi izvajanje programov v družbenih dejavnostih (vzgoja in izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo, kultura itd.). Posledice takega stanja in tudi neustrezne kadrovske politike se kažejo tudi v odhajanju strokovnih kadrov.

V občini Jesenice je ob polletju imelo izgubo enajst organizacij združenega dela s čez štiri tisoč zaposlenimi, izguba pa se je do oktobra še povečala. Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov je analiziralo to stanje in ocenilo posledice. Prek svojih delegatov v družbenopolitičnem zboru Skupščine občine je od samoupravnih organov v OZD zahtevalo, da se zaostri in opredeli odgovornost vseh subjektov v OZD za izvajanje družbeno dogovorjenih usmeritev v zvezi z gospodarjenjem na osnovi jasne razmejitve med vodenjem, upravljanjem in odločanjem ter dosledno uveljavljanje odgovornost na tej osnovi.

Občinska organizacija zveze sindikatov vztraja, da se zaostrene razmere in problemi pospešeno in odgovorno rešujejo po samoupravni poti. Izhod iz sedanjih zapletenih in kritičnih razmer je v učinkovitem uveljavljanju in razvoju socialističnega samoupravljanja in ustavnega položaja delavcev v združenem delu in v doslednem uveljavljanju ustavne vloge in položaja zveze sindikatov kot najmočnejše organizacije delavcev. Na seji je bila ponovno postavljena zahteva, da vse osnovne organizacije sindikata in konference osnovnih organizacij ocenijo stanje v svojih temeljnih in delovnih organizacijah, še zlasti v tistih s slabimi poslovnimi rezultati. Ocenijo naj dosedanje aktivnosti za odpravo motenj in še posebno, ali so dovolj kritično in objektivno ugotovljeni vzroki za težave in opredeljena konkretna odgovornost (z imeni) za izvajanje sancijskih programov. Ob tem morajo še posebno pozornost nameniti socialni varnosti delavcev, ki je v mnogih primerih že močno ogrožena, in to problematiko stalno spremljati. Težke gospodarske razmere narekujejo organizacijam in organom sindikata, da zahtevajo in se zavzemajo za uveljavljanje dohodkovnih odnosov in še posebno za oblikovanje in delitev osebnih dohodkov po delu in rezultatih dela, za spodbujanje in motiviranje dobrega dela in kadrov, ki lahko največ prispevajo k premagovanju sedanjih težav.

Na seji so podprli zahteve in pobude republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije v zvezi z uravnavanjem skupne in splošne porabe. Novi obračunski sistem in izračunavanje dovoljenih sredstev za družbene dejavnosti že resno ogrožata skupne družbene interese in življenjsko raven delovnih ljudi in občanov. Nesprejemljivo je, da z državo regulativno omejujemo porabo, o kateri bi moral v svojem in skupnem interesu odločati sleherni delavec v združenem delu. Soglašali pa so tudi s predlogom republiškega sveta ZSS in delegatom zbora združenega dela Skupščine SR Slovenije, da od pristojnih izvršnih organov zahtevajo konkretne in ovrednotene programe ustreznega zmanjšanja splošne, to je proračunske porabe.

S takim odnosom do sindikata in njegove ustavne vloge, kot ga kažejo nekateri člani občinskega sveta zveze sindikatov, pa se je težko spopadati s sedanjimi težavami in problemi, je bilo rečeno na seji. In ravno zato sindikat dela še vedno preveč forumsko, od osnovnih organizacij navzgor, manjka pa tudi ustrezen pretok informacij v obe smeri. Ker tega ni, sprejeta stališča in ukrepi ne pridejo med delavstvo. Zato, je bilo poudarjeno, bo ob letnih sejah osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij sindikata potrebno nameniti veliko pozornost kadrovskemu utrjevanju vodstev osnovnih organizacij. Ne bi smeli zapirati oči pred dejstvom, da je v neka-

terih vodstvih sindikalnih organizacij precej oportunitizma in zlitosti s poslovnimi organi.

Če bomo hoteli doseči, in to moramo, da bodo osnovne organizacije spodbujevalke inovativnega in kreativnega dela in uveljavljanja znanja, potem bodo tudi same morale delovati bolj inovativno in kreativno. Kreativno v tem smislu, da bodo morale sedanje večkrat na pamet izrečene rešitve za probleme v praksi zamenjati z iskanjem tako demokratičnih kot tudi znanstvenih in strokovnih rešitev in opredelitev, ob nenehnem izpopolnjevanju svojega dela. Prav sindikat bo moral odločno zahtevati, da se dosedanje velikokrat frazerske, demagoške in jalove zahteve in razprave o uveljavljanju nagrajevanja po delu in rezultatih dela spremenijo v konkretno akcijo za uveljavljanje tega ustavnega določila. To so tudi zahteve večine delavcev in to je tudi edini način, da začnemo ločevati delo od nedela in dobro delo od slabega dela. Kajti vsa prizadevanja za izboljšanje materialne osnove bodo ostala brez rezultatov, če ne bomo v sleherni organizaciji združenega dela dogradili sistema nagrajevanja, ki bo spodbujal uspešno gospodarjenje, večal kakovost dela, izdelkov in storitev, večjo racionalizacijo dela, varčevanje ipd. To pa je tudi edina pot za spodbujanje in motiviranje ustvarjalnosti in kreativnosti, to je povezovanja ročnega dela z umskim in znanstvenega dela s praktičnim.

V razpravi in sprejetih ugotovitvah in stališčih je tudi poudarjeno, da je skrajni čas, da v sleherni organizaciji združenega dela ugotovimo in objektivno ocenimo, kakšna je resnična skrb za strokovne kadre. Kajti primeri v nekaterih delovnih organizacijah kažejo, da strokovni kadri odhajajo tako zaradi neustreznega vrednotenja njihovega dela, kakor tudi zaradi pomanjkanja perspektivnih razvojnih programov, slabše opredeljenega razvoja, upadajoče kvalitete, slabega gospodarjenja in ne nazadnje tudi zaradi medsebojnih odnosov. V ta okvir sodi tudi podcenjevanje znanja in inovativnosti, zadovoljstvo nad doseženim nivojem znanja, usposobljenosti ali strokovnosti, kar še bolj pogloblja razkorak med nivojem potreb trga in našo sposobnostjo odzivanja tem potrebam.

Sedanje težke razmere, navajajo ugotovitve razširjene seje predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov Jesenice, pomenijo resno grožnjo razvoju in perspektivi naše skupnosti. Čas je, da vsak po svojih močeh in sposobnostih prispeva k reševanju težav. Pri tem pa moramo izhajati iz usmeritev XI. kongresa ZSS, ki nas obvezuje za sprotno obravnavanje rezultatov gospodarjenja in ocenjevanja pojavov nedela, malomarnega in neodgovornega odnosa do družbenih sredstev, nedisciplin, kršitev delovnih obveznosti z zahtevo, da se uveljavi osebna odgovornost nosilcev takega ravnanja.

V razpravi, ki je le potrjevala predloženo problematiko, ugotoviti in stališča, je bila izpostavljena tudi kriza morale, ki je v bistvu temeljni vzrok krize v naši družbi. Omenjena je bila tudi samoupravna reorganizacija v Železarni Jesenice, ki doslej ni prinesla, vsaj v celoti ne, napovedanih izboljšav in napredka (izboljšanje tehnološke in delovne discipline, zmanjšanje poslovnih stroškov ipd.), ker po mnenju razpravljalca niso temu sledili tudi ustrezni kadrovske premike. Govora je bilo še o pomanjkanju kontrolne funkcije na vseh področjih in o poslabšanju položaja delavcev v gradbenih delovnih organizacijah, zaradi upadanja naložbene dejavnosti. Poudarjena je

bila tudi premajhna kritičnost in demokracija pri povečevanju cen, ki so v pristojnosti občine. Primer je podražitev toplotnega ogrevanja v občini, o čemer uporabniki niti niso bili obveščeni, že leta pa niso bili seznanjeni s kalkulacijo tovrstnih stroškov. Isto velja še za nekatera druga področja, kjer se sicer cene povečujejo v dogovorjenih okvirjih, vendar brez upoštevanja konkretne, zelo težke situacije v občini.

Na seji so bili seznanjeni tudi z zaostrenim stanjem v carinski službi zaradi centralističnega, zveznega urejanja delitve osebnih dohodkov, ki ne upošteva posebnosti posameznih območij Jugoslavije (težina dela, življenjski stroški ipd.). Čeprav je v jeseniški občini veliko delavcev carinske službe, ki delujejo na zelo frekventnem področju z visokimi življenjskimi stroški, je o tem stanju predsedstvo obvestila jeseniška članica v republiškem svetu ZSS, kar kaže na neaktivnost sindikata v jeseniški carinski službi in njihovega delegata v občinskem svetu zveze sindikatov Jesenice. Podprli so predlog, da bi delegat sindikalne organizacije carinske službe v Jesenici moral delovati v pristojnem odboru dejavnosti pri republiškem svetu ZSS, ki ima močnejši vpliv na zvezne organe pri reševanju tega vprašanja. Sicer pa je bilo v razpravi rečeno, da enako usodo doživljajo tudi kadri v JLA in delavci v podjetjih s sedeži v drugih republikah in pokrajinah, pri katerih se ne upoštevajo življenjski stroški območij, kjer delujejo.

Razširjena seja predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov je zahtevala odgovornost članov občinskega sveta in odpoklic neaktivnih članov oziroma delegatov. Kajti prav ti so največji vzrok za prekinjeno komunikacijo med občinskim vodstvom in osnovnimi organizacijami in obratno. O vsem tem bodo govorili tudi na sestanku predsednikov osnovnih organizacij zveze sindikatov jeseniške občine.

Pred programsko-volilnimi sejami osnovnih organizacij ZK

Na septembrski seji OK ZKS Jesenice so največ pozornosti namenili pripravi na programsko-volilne seje osnovnih organizacij ZK. Po programu aktivnosti, ki ga je izdelal OK ZKS Jesenice, bodo programsko-volilne seje osnovnih organizacij v novembru in decembru letos, v februarju in marcu bo potekala razprava o poročilu dela občinske organizacije ZKS, medtem ko je programsko-volilna seja OK ZKS predvidena za marec prihodnjega leta.

Sekretarji osnovnih organizacij ZK so že v avgustu prejeli navodilo za pripravo in izvedbo programsko-volilnih sej. V tem gradivu je zapisano, da je potrebno seje, še posebej pa priprave nanje, izrabiti kot spodbudo in za usmerjanje delovanja zveze komunistov v konkretnih delovnih in življenjskih okoljih. Na programsko-volilnih sejah osnovnih organizacij in tudi na seji občinske konference bodo komunisti morali poleg temeljite ocene opravljenih nalog oceniti tudi, zakaj se kljub intenzivnejšim aktivnostim v zvezi komunistov neugodne razmere prepočasno spreminjajo in zakaj ni pomembnejših rezultatov. V osnovnih organizacijah bodo tako v pripravi na seje in tudi po njih morali oceniti, kako so za svoje delovanje konkretizirali stališča zadnjih kongresov in kaj so od tega uresničili, kako so pri svojih aktivnostih spoštovali vsebino in stališča sej CK ZKS in CK ZKJ in ali so bili pri tem uspešni ali ne ter na kakšen način so pri svojem delu uveljavljali stališča OK ZKS Jesenice. Potrebno bo podati oceno, do kam je v posameznih osnovnih organizacijah segel proces idejne, organizacijske, kadrovske in moralne prenove in kaj se je v načinu in vsebini dela na podlagi opredeljenega programa prenove spremenilo v delu osnovnih organizacij in njenih članov ter pri prejetvi odgovornosti komunistov do lastne organizacije. Na teh sejah naj bi obravnavali in ocenili aktivnost in ustreznost načina in vsebine dela občinskih organov ZK, CK ZKS in CK ZKJ, ki bi se moral kazati v drugačnih komunikacijah med organi in osnovnimi organizacijami ZK.

Iz navodila za pripravo teh sej ve-

lja predstaviti še tisti del, kjer je poudarjeno, da so programsko-volilne seje osnovnih organizacij ter seje občinske konference priložnost, da komunisti svoje znanje, sposobnosti in aktivnosti namenijo pripravljanju konkretnih predlogov za spreminjanje razmer v lastnem okolju in prilagajanje gospodarjenja novim razmeram, ki jih označujeta prehod na tržno gospodarjenje in opiranje na lastne sile ter s tem preseiganje neugodnih gibanj v gospodarstvu in družbenih dejavnostih ožjega okolja in v sklopu republiških in jugoslovanskih razvojnih vprašanj. Bolj zavzejo mora biti tudi dogovor, kako bodo komunisti uveljavljali stališča zveze komunistov v družbeni praksi po demokratičnih poteh.

Vrnimo se še k septembrski seji OK ZKS Jesenice, ko so potrdili tako program navodil za pripravo sej kot časovni termin. Sklenili so, da so vsi člani občinskega komiteja dolžni sodelovati na programsko-volilnih sejah osnovnih organizacij, za katere so zadolženi. Ugotovili so, da je v vrstah ZK vedno manj mladih in da je tudi pripravljenost mladih za vstop v članstvo ZK izredno majhna. Ravno v teh dneh organizira OK ZKS skupaj z najodgovornejšimi člani ZK v mladinski organizaciji okroglo mizo v CSUI, na kateri bodo mladi lahko postavljali vprašanja tako o vlogi, pomenu in tudi o nepravilnostih v ZK, odgovarjali pa jim bodo člani ZK. Na seji OK ZKS Jesenice so zadolžili predsedstvo, da izdela dodatni program aktivnosti za vse tiste osnovne organizacije, kjer ni prave aktivnosti. Tudi stalna akcijska konferenca ZK v Železarni Jesenice se mora aktivno vključiti v izvedbo programsko-volilnih sej.

Pesek v oči

Ne vem, koliko časa si bomo še lahko zatiskali oči in ušesa, vendar ne dolgo, ker bi morali že biti plat zvona. Odločili smo se, da bomo zaposlovali le delavce iz domačega okolja, ker jih je že med njimi dovolj s stanovanjskimi težavami. Zaposlovali delavce iz drugih krajev, je neodgovorno. Že sedaj so rezultati zaposlovanja iz drugih krajev taki, da imamo na Jesenicah oziroma v jeseniški občini preko tisoč družin, ki so brez stanovanja.

V družbeno usmerjeni stanovanjski gradnji in v individualni gradnji ne zgradimo toliko stanovanj na leto, kolikor nastane novih potreb. Tako se problem stanovanjsko nerešenih občanov iz leta v leto veča. Kaj bodo rekli prihodnji rodovi, ki jim bomo zapustili tako dediščino? Samo v prvih sedmih mesecih so na Jesenicah zaposlili 151 delavcev iz drugih krajev, koliko pa je v tem času naraslo število novih družin v občini, ki potrebujejo stanovanje, nam ni znano.

V preteklosti smo peli slavo speve na račun razvoja industrije na Jesenicah. Koliko je ta industrija prispevala k stanovanjski gradnji, se ni še nihče vprašal. Sedaj, ko mnoge delovne organizacije ne morejo več uspešno gospodariti, se vidi, da je bil hitri industrijski razvoj le lažen sijaj. Problem stanovanjsko nerešenih družin raste in menimo, da bi se morali upravni organi SOB Jesenice močno zamisliti in izdelati program, kako problem zaustaviti in kako ga prirediti učinkovito reševati. Na vsak način pa bi bilo potrebno zaustaviti priseljevanje na Jesenice. Tudi za to področje so strokovnjaki, naj rečejo svoje! Morda bi morali strokovnjaki za demografijo izdelati študijo o naraščanju prebivalstva v povezavi s potrebnimi stanovanjskimi, komunalnimi in drugimi rešitvami. Morda pa bomo probleme pustili naslednikom in sčasoma se bomo navadili živeti z nerešljivimi problemi, ljudi pa bomo le prepričevali. Resno pa se bojim, da se v še tako dobrem prepričanju ne da stanovati, niti se ne

da s prepričanjem zadovoljevati dobrin, ki jih nudijo s svojimi programi gospodarske in negospodarske samoupravne interesne skupnosti.

Plan Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Jesenice za obdobje 1986 do 1990 predvideva dograditev 650 družbenih stanovanj, od tega si je s planom rezervirala Železarna Jesenice 400 stanovanj ali 80 na leto, Samoupravna stanovanjska skupnost si je s planom zagotovila 150 solidarnostnih stanovanj ali 30 na leto. V planu je predvideno, da bo tudi 50 kupcev etažnih stanovanj, kar je 10 na leto. Vse ostalo združeno delo, ki predstavlja 55 % vseh zaposlenih v občini Jesenice, ima zagotovljeno za to srednjeročno obdobje le 50 stanovanj ali 10 na leto. To isto združeno delo je letos zaposlilo do 31. julija že 151 delavcev iz drugih krajev, ki jim je vsem potrebno rešiti stanovanjski problem. Ne bo pomagalo prepričevanje, niti metanje peska v oči, potrebno bo graditi stanovanja. Morda pa je pred tem na potezi občina Jesenice s svojimi upravnimi organi in odločitvami, če vedo, katero potezo je potrebno narediti.

Navedel bom le nekaj primerov, o katerih je bilo veliko govora v preteklosti. Vendar je ostalo pri tistem: tresla se je gora, rodila se je miš.

— Kdo se ne spominja akcije: vrnite družbeno stanovanje, če ste si sami rešili stanovanjski problem.

— Zakonci, ki so imeli pred sklenitvijo zakona vsak svoje stanovanje na Jesenicah ali kje drugje, po sklenitvi zakonske zveze ne oddajo enega stanovanja, čeprav zakon do-

loča, da se morajo odločiti, katero stanovanje bodo obdržali, drugo pa morajo oddati. Drugo raje uporabljajo za vikend.

— Občanka, ki ima družbeno stanovanje, je bila lastnica borne hiše — barake, ki je preurejena v začasno enosobno stanovanje. Prav zaradi revnosti zgradbe je bila upravičena do ustreznega družbenega stanovanja. Svojo leseno barako pa je prodala državljanu, ki ima sedemčlansko družino. Kaj mislite, je ta družina na stanovanjsko ustrezno rešena?

— Družina je dobila dvosobno stanovanje, ker so stanovali v baraki. Komaj so se preselili v novo stanovanje, sta starša odpodila sina, ki se je vrnil v barako. Ko smo hoteli barako porušiti, je bil v njem stanovalec. Da ga ne bi izgnali iz stanovanja, se je posebej zanj zavzela služba socialnega skrbstva. Isti stanovalec pa ima sedaj pred barako celotno delavnico karamboliranih avtomobilov. Barake pa le ne moremo rušiti.

— Ob razpravah na okroglih mizah, ki jih je v preteklosti organizirala OK ZKS Jesenice, je bil eden izmed mnogih dobrih sklepov, da je potrebno stanovanja bolj smotno uporabljati. To pomeni, da bi morali dati tistim občanom, ki imajo preveč stanovanj, za zameno primerno manjše stanovanje. Ko smo hoteli dobiti nazaj najprej največja stanovanja, se je pokazalo, da je bil ta sklep sprejet bolj zaradi političnega učinka. Že pri prvem primeru nismo uspeli, ker so politični vrhovi urgirali, da določene osebe ne smemo takoj obravnavati. Menimo, da bi morali veljati za vse in ne samo za plebeje vrni veliko stanovanje, dobil bo ustrezno manjše.

— Mnogo starejših občanov si počuti isče zavetje v domovih za ostarele občane, ker se sami ne morejo oskrbovati. Imamo celo take, ki jim družba s podporami plačuje stanovalniški prispevek za družbeno stanovanje, to pa propadajo, da že nekaj let. In takih je preveč.

— Iz sosednje občine je prišlo brez dela, nasilno se je vselila. Občana, kjer je rojena, se je odedelala. Mi smo pa usmiljeni. Postala je naša občanka s stalno prijavo — je pa tudi daleč stalni socialni problem.

Res ne vem, kdo je na potezi. Vendar je vodstvo družbenopolitičnega skupnosti tudi odgovorno, če dovolijo, da se taki problemi množijo.

Božo PANČUR

Železarski globus

ROMUNIJA

Romunija želi uvažati avstralski premog v zameno za železarske izdelke. Po tem dolgoročnem sporazumu, ki je v pripravi, naj bi bila prvotna količina uvoženega premoga 3 mio ton. Do leta 2000 naj bi ta količina narasla na 20 mio ton premoga letno.

TURČIJA

Turška železarska industrija nenehno povečuje svojo proizvodnjo. V prvi polovici letošnjega leta so izdelali 3.24 mio ton surovega jekla. To je kar za 14 % več kot v istem obdobju lani. Proizvodnja narašča tako v železarnah, ki so v lasti države, kakor tudi v privatnih železarnah.

LR KITAJSKA

80% železarni Šanghaj bodo zgradili novo valjarno za specialna palčasta jekla. Dobavilo jo bo podjetje Krupp Industrieteknik iz Zvezne republike Nemčije in bo začela s proizvodnjo v letu 1990. Vredna bo 25 mio zahodnonemških mark.

Dejavnik ustvarjalnosti je tudi družba, kolikor spodbuja posameznika

V petek, 2. oktobra, so v razstavnem salonu DOLIK s krajšim koncertom moškega pevskega zbora Društva upokoencev Jesenice pod vodstvom zborovodkinje Mire Mesarič odprli že tradicionalno razstavo delavske ustvarjalnosti v počastitev 12. oktobra — dneva inovatorjev in ustvarjalnosti, ki jo je v sodelovanju z likovnim klubom in razstavnim salonom DOLIK organiziralo Društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Jesenice.

Ob otvoritvi je spregovoril in razstavo odprl predsednik Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Sašo Piber. »Bolj ali manj inovativno poslovanje, z bolj ali manj neenim iskanjem in uveljavljanjem velikih in malih inovacij v izdelkih, postopkih, trženju, financiranju, organiziranju, upravljanju itd., skratka v poslovanju in življenju, naš svet deli na bogate, ki prejemajo darila in revne, ki bogatim, to je inovativnejšim, dajejo darila. V tem je tudi razlika med 'delati' in 'delati bolje, ceneje, pametneje, bolj učinkovito in bolj uspešno od drugih'. Zato mora vsaka družba in organizacija načrtno ustvarjati svojo pot v inovacijsko družbo, inovativno poslovanje načrtovati in upravljalci čim bolj celovito,« je poudaril predsednik v svojem otvoritvenem govoru. »Zato ima,« je nadaljeval »tudi naša, letos že četrta razstava o delavski ustvarjalnosti namen opozoriti na ta neizpodbitna dejstva in prikazati delen presek inovativne dejavnosti v našem okolju.«

Vedno bolj prihajamo do spoznanja, da je resnična socialistična samoupravna družba lahko le inovativna, ustvarjalna družba. To pa bomo dosegli takrat, ko bo sleherni pri svojem delu razmišljal, kako nekaj storiti bolje, hitreje, ceneje. Skratka, ko bomo presegli miselnost: eni mislijo, drugi delajo in jo nadomestili s spoznanjem: vsi mislimo, vsi delamo. Da bi to dosegli, je poudaril govornik, pa nam je potrebno znanje oziroma izobraževanje pa tudi spodbuda družbe. Predsednik Piber se je ob sklepu svojih misli zahvalil vsem razstavljalcem in vsem, ki so pomagali pri organizaciji in postavljanju razstave.

Na letošnji razstavi delavske ustvarjalnosti se z inovacijami in raziskavami predstavljajo:

- ZELEZARNA JESENICE z inovacijami:
- »Naprava za merjenje ravnosti plošč« — avtorja Milan Zeleznik in Franc Košir;
- »Avtomatske klešče za prenašanje« avtorja Jože Pajer in Jože Zidar;
- »Sprememba postavitev valjev in vodenja žice skozi valje na pocinkovalni liniji« — avtor Ludvik Komljanec;
- »Preureditev in razčlemba vodnega hlajenja pocinkane žice«, avtor Ludvik Komljanec;
- »Zamenjava razstavljalne navijalne koluti na valjavnem stroju Decco s kompaktnimi jeklenimi navijalnimi kolutmi« — avtor Bogdan Marinkovski;
- »Izdelava novega podstavka glave za vpenjanje noža na phalnem stroju MZOR« — avtorji Franc Svetina, Ivan Mežnarc, Franc Košir in Jože Ravnik;
- »Nadomestitev stikala za preklon hitrosti na brusilnem stroju NAXOS — UNION«, avtorji Zvonko Medja, Jani Sušnik in Gregor Debeljak;
- »Povečanje storilnosti oplaščenih elektrod na liniji štiri pri različnem programu« — avtorji Jože Struna, Janko Tišler, Slavko Bizilj in Franc Terseglav;

- »Montaža podpornih konzol pod preobračalnimi ročicami Jumping ogrodja« — avtorja Ljubomir Galič in Drago Finžgar;
- »Izdelava ure za merjenje zaščit v energetiki« — avtorji Vojko Mali, Vinko Rekar, Silvo Bradasčka in Bogdan Bricelj;

KOVIN JESENICE z eksponati:

- »Vrtljivi rega sistem« — avtor Čedo Milošević;
- »Zajčnik iz programa reje kunccev« — avtor Čedo Milošević;
- »Mehanizem za samodejno čiščenje zajetij in regulacije vode za male hidroelektrarne« — avtor Čedo Milošević;

TEHNIČNI BIRO JESENICE z inovacijami:

- »Linija za odvijanje, vzdolžni in prečni razrez in navijanje hladno valjanega traku s paketiranjem in transportom plošč v paketu« — avtorji konstrukterji TB Jesenice;
- »Tunelska peč za dogrevanje gredic 50—60« — avtorji konstruktorji TB Jesenice;
- »Sončna prha« — avtorji konstrukterji TB Jesenice;

RAZISKOVALNA SKUPNOST JESENICE z analizami in raziskavami:

- »Analiza turističnega poslovanja Kranjske gore in okolice« — izdelal Planum Radovljica TOZD Inženiring, avtor Zoltan Smodiš;
- »Zakaj nekateri otroci prihajajo pogosto k zdravniku«; raziskava je bila izdelana v TOZD Zdravstveni dom Jesenice, avtorica dr. Jelka Brudar s sodelavci;
- »Načrtno zbiranje in ovrednotenje domačih sort koruze in uvajanje izboljšanih sort za pridelovanje zrnja in silaže«; raziskavo izdelujejo na Biotehniški fakulteti, TOZD za agronomijo. Avtorica naloge je prof. Ana Matičič s sodelavci. Naloga je petletna;
- »Predlog dolgoročnega razvoja energetike in občini Jesenice«; študijo so izdelali v okviru Inženirskega biroja Elektro — projekt Ljubljana, avtor je dipl. inž. Milan Vidmar;
- »Osnovne značilnosti, pomen in možnosti revitalizacije kmetijstva v Triglavskem narodnem parku«; nalogo sta izdelala dipl. inž. agronomije Jože Šavor in Pavel Razingar iz Kmetijske zemljiške skupnosti Jesenice;
- »Gozdna ekološka raziskava na območju občin Radovljica in Jesenice« (v programu);
- »Ropot v mestu Jesenice in njegov vpliv na bivalno okolje v posameznih stanovanjskih soseskah« — avtorja Dragica Bezljaj in Milan Polak;

UČENCI OSNOVNE ŠOLE TONE ČUFAR JESENICE z raziskovalno nalogo:

- »Refleksni lok pri človeku«, ki so jo izdelali učenci Renata Berce, Nataša Božič, Matej Lavtižar, Mojca Perat, Polona Ropret iz osmega razreda in Grega Velepec in Alen Šest iz sedmega razreda pod vodstvom mentorice Majde Berce v okviru Raziskovalne skupnosti Jesenice.

Raziskovalna skupnost Jesenice z maketo predstavlja zahtevno izvedbo zvočno-izolacijske komore pri

električni obločni peči v Jeklarni 2 Zelezarne Jesenice.

DIJAKI CENTRA SREDNJEGA USMERJENEGA IZOBRAŽEVANJA JESENICE predstavljajo video kasete:

- na dveh kasetah so predstavljeni lišaji in fosili, ki so ju posneli naravoslovci in njihovi mentorji v Škofji Loki;
- kaseto, na kateri predstavljajo »Življenjski prostor in varstvo okolja«, in so jo posneli naravoslovci pod vodstvom mentorjev;

LIP, LESNA INDUSTRIJA BLED, TOZD LESNA PREDELAVA MOJSTRANA predstavlja:

- »protipovratno varnostno napravo na stroju za formatno obdelavo vratnih kril« — avtor Janez Troha;

JANEZ JENKO predstavlja izum »klina drsalke«, ki je že patentiran v SFR Jugoslaviji, Veliki Britaniji, Kanadi in Združenih državah Amerike; Franc Mežek razstavlja »vodni nož«, projekt, ki je v sklepih fazi in pomeni realizacijo rezanja z vodnim curkom z visokim pritiskom.

Na razstavi se iz radovljiške občine predstavlja tudi TOVARNA VERIG LESCE z »novo snežno verigo« avtorjev Jerneja Razpeta in Cirila Jemca.

Pregled razstavljenih inovacij oziroma eksponatov in raziskovalnih nalog nam v primerjavi s prejšnjimi leti kaže napredek, kar je tudi priznanje vztrajnosti Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav in odbora za znanost in inovativnost pri občinskem svetu zveze sindikatov, da tudi na ta način sodbujata inovativno dejavnost. Letošnja razstava ima tri novosti, in sicer se prvič predstavlja Raziskovalna skupnost Jesenice z nekaterimi raziskovalnimi nalogami, s svojimi dosežki, ki sta samostojna obrtnika, in prvič je razstavljen dosežek delovne organizacije iz sosednje občine.

Kljub prizadevanjem organizatorjev in napredku še ni pravega odziva organizacij združenega dela, razen redkih izjem. Ne nazadnje pa se je odnos do prizadevanj DIATI Jesenice in odbora za znanost in inovativnost pri občinskem svetu zveze sindikatov Jesenice pokazal tudi ob otvoritvi, saj je manjkalo mnogo tistih, ki bi po svoji delovni dolžnosti morali pospeševati inovativnost, še zlasti pa s prisotnostjo dati priznanje prizadevnim razstavljalcem. Če izhajamo namreč iz znanstvenega spoznanja, da počelo ustvarjalnosti ni samo posameznik, marveč tudi družba, oziroma da je dejavnik ustvarjalnosti posameznik v sodelovanju z družbo in obratno da je dejavnik ustvarjalnosti družba, kolikor spodbuja posameznika, potem je bila prisotnost ob otvoritvi jasn dokaz tega odnosa.

Že tradicija je, da se na razstavi predstavijo tudi ustvarjalci z drugih kulturnih področij in tako se s svojimi likovnimi deli predstavlja devet slikarjev — Zelezarjev; Franc Berce, Janko Korošec, Franc Kreuzer, Pavel Lužnik, Rudi Reichman, Tone Tomazin in Marjan Židanek.

Razstava delavske ustvarjalnosti bo v razstavnem salonu DOLIK na ogled od vključno 14. oktobra, in sicer vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Komisija za podeljevanje družbenih priznanj pri predsedstvu občinske konference SZDL Jesenice

razpisuje za leto 1988

pet priznanj osvobodilne fronte slovenskega naroda — srebrni znak,

ki bodo podeljena ob praznovanju ustanovitve OF Slovenije 27. aprila 1988.

Priznanja podeljujejo posameznikom, družbenopolitičnim in drugim organizacijam za posebne družbenopolitične, kulturne in organizacijske dosežke pri realiziranju in krepitvi socialističnih samoupravnih odnosov ter da imajo trajnejši pomen pri:

- razvoju naše samoupravne socialistične družbe,
- uresničevanju ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, še zlasti pri razvijanju delegatskega sistema in uveljavljanju samoupravne organiziranosti temeljnih samoupravnih skupnosti,
- krepitvi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil,
- neposrednem uveljavljanju delovnih ljudi in občanov kot nosilcev odločanja na vseh področjih družbenega življenja in dela.

Kandidate za podelitev priznanja OF lahko predlagajo posamezniki, OZD, posamezne organizacije in društva komisiji za podeljevanje družbenih priznanj pri predsedstvu občinske konference SZDL Jesenice najkasneje do 15. januarja 1988.

Predlog mora poleg natančnega naslova in kratkega življenjepisa vsebovati tudi čimpopolnejšo utemeljitev razlogov, zaradi katerih naj bi predlagani prejel priznanje OF. Predlog mora biti podan na posebnem obrazcu, ki se dobi na občinski konferenci SZDL Jesenice. Kasnejših prijav ne bomo upoštevali.

KOMISIJA ZA PODELJEVANJE DRUŽBENIH PRIZNANJ PRI OK SZDL JESENICE

Nespoštovanje dogovora o zaposlovanju

Je že tako, da o sisih mislimo kot o tistih nekaj delavcih, ki v njih delajo (mimogrede, gre za 0,1 % vseh zaposlenih v občini) v bistvu pa smo SIS vsi mi — delavci v gospodarstvu in delavci v negospodarstvu (družbenih dejavnostih), to so naše pravice v zdravstvu, naše bolnišnice in naše zdravljenje v bolnici, zdravila in zdravilišča, pa naše osnovno šolstvo, pa otroški dodatki, otroški vrtci, delo gledališča, knjižnice, številnih kulturnih amaterjev, pa športnikov, pravice v socialnem skrbstvu in tudi v zaposlovanju.

Prav o slednjem pa velja reči besedo, dve. Že zato, ker nam je očitno čisto vseeno, oziroma se ne menimo za poročila strokovne službe občinskih skupnosti za zaposlovanje Gorenjske — Kranj.

V začetku avgusta letos (sedaj je skoraj dva meseca kasneje) so v tej službi v Kranju pripravili informacijo z naslovom: NOVOZAPOSLENI DELAVCI IZ DRUGIH REPUBLIK IN POKRAJIN V OBDOBJU OD 1. JANUARJA 1987 DO 31. JULIJA 1987. Na koncu so napisali tole: »Občinske in medobčinske družbenopolitične organizacije in predstavniki izvršnih svetov skupščin občin naj bi se skupaj z zaposlovalsko strokovno službo na skupnem sestanku ali sestankih po občinah pogovorili o možnostih manjšega zaposlovanja iz drugih republik in pokrajin s tistimi OZD, ki so v prvih sedmih mesecih leta 1987 največ zaposlovali.« In ktere OZD so to bile? Naštete so po občinah, v jeseniški pa je bilo v sedmih letošnjih mesecih zaposlenih na novo 151 delavcev iz drugih republik, in sicer 43 v Gradincu, 31 v Gradisu, 23 v Kovinarju in 12 v Zelezarni. Med novozaposlenimi prevladujejo delavci s prvo stopnjo strokovne usposobljenosti (od 60 do 65 %). Na podlagi podatkov strokovna služba ugotavlja, da bo morda ob koncu leta tudi na Jesenici zaposlenih na novo več delavcev iz drugih republik in pokrajin, kot jih je bilo v preteklem letu.

To zaposlovanje še vedno kaže na nespoštovanje planskih dokumentov, v katerih je zapisano, da se bo selitveni saldo v tem srednjeročnem obdobju občutno zmanjšal oziroma bo v nekaterih občinah celo odpravljen. Hkrati pa se s tem zanika tudi ena izmed zahtev (raje želja) planskih dokumentov občine po izboljšanju izobrazbene strukture. Pa ne gre samo zanjo. Gre tudi za to, da lahko izobražen, razgledan delavec tudi bolje dela. To pa, ob ustreznem vodenju, lahko prinese napredek vsem nam.

In kaj ima to opraviti s sisi, boste dejali? Ima in to neposredno in posredno. Posredno, da bo treba za te SIS dati še več denarja in da bodo zaposleni v strokovnih službah SIS imeli še več dela.

Podatki o sredstvih za socialno varnost, ki smo jih v občini Jesenice v letošnjem letu v primerjavi z lanskim letom dali, pa so zaskrbljujoči. Če so prihodki vseh SIS družbenih dejavnosti v občini Jesenice (in prosim bralce, naj se pri svojih računovodskih pozanimajo, kaj vse sodi pod družbene obveznosti, kaj pod prispevke, pod davke, kaj pod prispevke iz dohodka in tiste iz BOD itd.,

kajti v teh je delež občine približno polovičen, ostalo gre na rovaš republike in sisov) v devetih mesecih letos (brez raziskovalne skupnosti) večji za 118,4 % v primerjavi z devetimi meseci 1986, pa so se izdatki za socialno varnost (bolniške, otroški dodatki, socialno-varstvene in druge pomoči) povečali za 148,2 % v primerjavi z devetimi meseci leta 1986.

In ko govorimo, koliko damo za te sise, bodimo enkrat odkriti in pogledajmo, kaj to je. Kritika dela drugih je na mestu, če je argumentirana. Toda govorjenje na pamet brez poznavanja delitve celotnega prihodka v sleherni organizaciji združenega dela je seveda voda na mlin vsem tistim, ki trdijo, koliko nas kakšna stvar stane.

Da je Zelezarna v letošnjem prvem polletju dala za materialne stroške 82.655.771.000 din, druge stroške poslovanja 9.678.688.000 din, prispevke 2.516.523.000 din, davke 58.074.000 din, delovno skupnost in kom. 3.838.426.000 din, druge pogodbene obveznosti 1.066.494.00 din, bruto osebne dohodke 10.600.205.000 din, skupno porabo 351.907.000 din, tudi nekaj pove. Četudi je to le del bilance, vendar pokaže, da so prispevki samo del, ki pa ga je potrebno razčleniti.

Pri prispevkih gre za prispevke iz dohodka, za katere je osnova bruto osebni dohodek, in za prispevke iz dohodka, za katere je osnova dohodek. Torej za prispevke za zdravstveno skupnost, skupnost za zaposlovanje, skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja (nesreče pri delu), SLO, za štipendiranje, za stanovanjske prispevke, za komunalno, cestno požarno skupnost, za prispevke Izobraževalni skupnosti Slovenije in posebni izobraževalni skupnosti republike, za raziskovalno skupnost občine, republike in posebno raziskovalno skupnost republike.

In da so v sredstvih za bruto osebne dohodke tudi prispevki, ki jih namenimo za zdravstveno skupnost, skupnost otroškega varstva, izobraževalno skupnost, kulturno in telesnokulturno skupnost, skupnost socialnega skrbstva ter skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zato samo govorjenje, koliko ti sisi stanejo, ne da bi hkrati analizirali, kaj vse imamo za »ta denar«, vnaša več nerazumevanja kot pripravljenosti, da obremenitve gospodarstva (za katere niso krivi samo sisi) uskladimo z zmoglostmi gospodarstva. In zavedati se moramo, da za toliko denarja lahko dobimo samo toliko pravic in programov.

R.K.

Tudi to je odnos do ljudi (in spoštovanje dogovorjenega)

Ko so delegati jeseniške občinske skupščine v preteklem letu sprejemali odlok o pogrebnih slovesnostih v občini Jesenice (objavljen je bil v Uradnem vestniku Gorenjske 31. julija 1986), si prav gotovo niso želeli, da bi bil to spet eden izmed dokumentov, ki mora biti, in za katerega je vseeno, ali ga izvajamo ali ne. Kajti odnos do ljudi se kaže tudi v odnosu do umrlih.

V šestem členu omenjenega odloka piše:

- »Od vsakega umrlega občana se mora na javni pogrebni svečanosti posloviti predstavnik družbene skupnosti z govorom ali na drug način, ki ga določa krajevna skupnost, v kateri je umrlj prebival, v dogovoru z upravljalcem pokopališča.«

»V sedmem členu je zapisano: »O javni pogrebni svečanosti mora upravljalec pokopališča obvestiti krajevno skupnost, kjer je umrlj

prebivalec, in organizacijo, v kateri je delal, oziroma bil njen član, in jih povabiti, naj sodelujejo pri javni pogrebni svečanosti. Pri tem upravljalec pokopališča opozori organizacijo, da določijo predstavnike, ki se bodo v imenu družbene Skupnosti poslovile od umrlega.«

Tako v odloku, ki velja od avgusta lani. Praksa pa je včasih drugačna in že nekajkrat se je pripetilo (letos tudi v septembru), da se od umrlega ni poslovil nihče. Bo kdo kaznovan,

R.K.

Edo Torkar

Zvonovi pod Bohorjem

»Bam-bom-bam-bom,« se z globokim moškim glasom vsak dan malo pred osmo zjutraj oglašajo zvonovi cerkvice Sv. Roka nad Drožanjami pod Bohorjem.

»Bim-bam-bim-bam,« se mu takoj nato odzove Sv. Martin s soslednjega hriba.

Tako, na primer, bi se lahko začela kmečka povest, ki bi se dogajala v teh krajih.

Jaz je ne bom napisal, te povesti, iz preprostega razloga, ker nisem pisatelj kmečkih povesti — in sploh. (Če pa bi tak začetek prišel prav kakšnemu drugemu piscu tovrstne robe, mu ga rađe volje brezplačno odstopim v uporabo.)

»Bam-bom-bam-bom,« se še zme-raj oglašajo s Sv. Roka.

»Bim-bam-bim-bam,« odzvanja z lin Sv. Martina.

Sv. Rok je, kot vemo, zaščitnik bolnikov. Na pročelju cerkvice je freska, ki ga kaže z rano na stegnu, in psa, ki mu je to rano zazdravil s slino.

Sv. Martin je, kot nam je tudi poznano, patron vinogradnikov, zaščitnik trte in vina. Hrib, na katerem stoji cerkvice, je, kot se spodobi, od vnožja do vrha okoli in okoli zasajen s trto in pozidan z zidanicami — ene so revne, razmajane in s slamo kriče, druge razkošne in bahave, bolj podobne graščinam kot zidanicam.

Zdaj avgusta je grozdje pač še kislo in zeleno, daleč je še do trgatve, zato vinogradi in zidanice samevajo. Samevata tudi obe cerkvi. A ne za dolgo, kajti že naslednjo nedeljo bo vsaj pri Sv. Roku na moč živahno. Za svetnikov god bo namreč na travniku pred cerkvijo velika maša, na katero bo pridrlo ljudstvo od blizu in daleč: iz vseh vasi in zaselkov pod Bohorjem, iz Sevnice in celo s Hrvaške. Pa tudi semenj bo, tako da bodo tudi kramarji prišli na svoj račun. V božjem imenu bo cvetelo kupčevanje z dušami in blagom.

»Bam-bom-bam-bom!«
»Bim-bam-bim-bam!«

Že drugi dan naših počitnic v Drožanjah smo se z Nado in Jarom odpravili na romanje k Sv. Roku. No, ne ravno na romanje — pač na sprehod. Kala smo pustili doma, z verigo smo ga privezali k jablani na Motoretovem vrtu, da ne bi silil z nami. Naj se malo odpočije v senci, smo si rekli, saj je že ves dan tekal okoli hiše, plašil mačke in kokoši in vzbujal jezo in zavist domačega ču-

vaja Kara, ki je bil tega privilegija deležen le enkrat na dan po četuri ure, toliko da se je podelal in pretegnil.

Čisto drugačne težave smo imeli z Jarom. Tako kot je Kal po vsej sili hotel z nami, tako je Jaro na vsak način hotel ostati doma. Z Nado naju je stalo dosti truda in prepričevanja, da sva ga spravila s hlevskega praga, kjer je, čepeč na molzni pručki, že vse dopoldne občudoval krave in oponašal njihovo zateglo mukanje. Tako presunljivo je jokal, kot da bi mu vzela njegovo najljubšo igračko. Pa kako se jih je bal, prvi dan, teh vampastih in rogatih krav! Pa mačkov in kokoši in prašičev! Edino s Karom je že prvih pet minut navezal prijateljske stike, kar pa glede na to, da je s psi takorekoč gor zrasel, niti ni presenečalo.

No, k sreči je Jaro pozabil na krave že kot za prvim ovinkom. Pot nas je vodila skozi svetel listnat gozd, potem pa naprej po travnikih in mimo polj in prav kmalu smo se povzpeli že do prvih hiš in sadovnjakov pod cerkvijo. Medtem ko je Jaro pulil nežne svilene laske in drugo za drugim slačil sedmero svilnenih srajčk s koruznega storža, ki sem mu ga spotoma utrgal v polju, mi je Nada pripovedovala o ljudeh iz Drožanj in drugih zaselkov pod Bohorjem, od koder izvira rod njene matere. Ko sem poslušal te večidel tragične zgodbe o sosedskih sporih zaradi zemlje, o družinah, ki sta jih uničila alkohol in ljubosumje, o otrocih, ki so zaradi brezbrzičnosti in prezaposlenosti staršev umirali v vodnjakih, gnojnih jamah, pod kopiti pobesnelih konj in v gobcih steklih psov, sem se zalotil pri misli: O, če bi bil pisatelj kmečkih povesti, koliko snovi bi imel za pisanje!

Na vrh smo prišli, še preden je Jaro utegnil sleči zadnjo tenčico s koruznega storža. Jaro je bil prvi pri cerkvici. Z vsemi štirimi se je obesil na vrh pod zvonikom, vendar je bil prelahak, da bi zanihal zvon. Medtem ko sva se z Nado, bingljajoč z nogami s cerkvenega zidu, razgledovala po dolini, se je Jaro skušal sprijateljiti z dvema otrokoma z bližnje kmetije — štiriletno deklico in petletnim fantkom. Bosonoga kuštravčka se nista kaj dosti menila za malega vsiljivca, in tudi potem, ko ju je poskušal podkupiti s keksi, mu je to uspelo le pri deklici, fantek pa ga je še naprej gledal zviška in izpod čela, češ, kaj naj s teboj, ko pa še iz pleničk nisi zlezal.

Podeželsko idilo je poleg redkih avtomobilov in traktorjev motil le smrad, ki ga je veter prinašal iz dimnikov sevniškega Jugotanina. Nuklearke v bližnjem Krškem pa tudi s te višine ni bilo videti. Skrivala se je nekje za Bohorjem...

Izlet k Sv. Martinu smo prihranili za naslednje popoldne. Tokrat smo vzeli s seboj tudi Kala, saj se je dan poprej, nevažen verige, tako zapletel vanjo, da bi si zadržal vrat, če ga ne bi Motoretovi še pravi čas odvezali. Pri cerkvi sta nas pozdravila starejši možakar in izprani delovni obleki, ki je tam kosil travo, in njegov šepavi pes. Pes se je šel ženit k sosedovi kuzli, tam pa je v neenakem boju z močnejšim tekmečem izgubil košček uhlja in kremplj na sprednji taci. Možakar, ki je bil, kot je povedal, tudi mežnar in zvonar pri Sv. Martinu, je bil vesel obiska in nas je gostoljubno povabil na pijačo: to se pravi, naju z Nado na vino, Jara na malinovec, Kala, ki je bil najbolj žejen, pa h koritu na vodo. In ko smo spraznili že cel štefan vina, pohrustali že vse kekse, ki nam jih je v peharju prinesla na vrt prijazna gospodinja, in smo že vstali in se poslovili, je pricapljal za nami še njihova skoraj devetdesetletna babica in nam napolnila žepa s hruškami, ki jih je bila pobrala v sadovnjaku. Nado je od preobilja dobrot že na pol poti zvil, in še sreča, da je bilo to ravno pri Motoretovi zidanici, poleg katere je bilo tudi stranišče na štrbunk. Kot nalašč se je tudi Jaro podelal v pleničke in na vrat na nos smo pohiteli v Drožanje, da smo ga umili in preoblekli.

»Kaj ko bi jutri šli še k Sv. Florijanu v Sevnico,« je rekla Nada po večerji, ko sva dala otroka spat in šla poslušat črčke na hišni prag.

»Ne samo da bi bilo dobro iti tja, tudi poklekni bi bilo dobro predenj in kakšno molitvico odžebati,« sem menil, »... glede na to da, sveti Florijan ne varuje samo pred ognjem, pač pa tudi pred zakonskimi prepirl...«

»Res škoda, da ne znaš moliti,« je rekla Nada.

»... In sreča, da znaš vsaj ti.«
Žal pa je naslednji dan deževalo in izlet k Sv. Florijanu je padel v vodo. Ironija usode je hotela, da sva se z Nado že takoj po zajtrku na smrt sprickala zaradi neke malenkosti in sva si potem še ves dan hodila izpod nog. Ona se je v kuhinji ubadala z Jarom, pletla predpražnik iz ličkarnja in pomagala teti Roziki pri kuhi, jaz pa sem v drvarnici cepil drva in se vmes iz same žalosti nacejal s sadjevcem, ki mi ga je stric Pepi prinesel iz kleti.

»Res, bila je napaka, bila je velika napaka,« sem premišljeval. »Sveti Rok in Sveti Martin bi lahko počakala, najprej bi morali porovati k svetemu Florijanu.«

Ladislav Črnologar:

Sabotaža

2

Zdaj je prebledel tudi Lapajne. Počasi je dojemal, kaj se je zgodilo. Drugega olja niso imeli na zalogi in obrat bo stal še in še, o onesnaženju reke pa sploh ni upal misliti. S silo je zbral misli in vprašal:

»Pepe, kdo je to naredil?«

»Kako naj vem? Vem samo, da je nekdo izpustil olje namenoma. Glej, to kolo za odpiranje in zapiranje ventila je nekdo snel z enakega ventila in ga dal na tega. Prav zaradi možnosti, da bi se kdo zmotil, imamo pravo kolo v delavnici.«

»Res?«

»Seveda.«

»Zakaj niso vrata zgoraj zaklenjena?«

»Nekaj časa smo jih zaklepali, a potem ne več.«

»Zakaj ne?«

»Tu spodaj so tudi rezervoarji za hladilno tekočino brusilnih strojev, ki jo je potrebno pogosto čistiti in zamenjati, pa so vrata sčasoma ostala kar odprta.«

»Napaka, velika napaka, Pepe. Kdo pa čisti hladilno tekočino?«

»Brusilci sami.«

»Torej je več ljudi hodilo sem?«

»Da, več.«

»Pepe, ali veš, da bo zaradi tega nekdo zaprt, da bo sedel in da midva nisva daleč stran?«

»Po... po... pomislil sem že na nekaj takega.«

»No, midva zdaj tu ne moreva nič več narediti, kar je — je. Pepe, pojdi po ključ in zakleni ta vrata tu zgoraj in osebno odgovorjaš, da nihče ne bo prišel sem. Za ostalo bom poskrbel sam. Pojdiva! Samo še nekaj. Nikomur niti besede, zaenkrat še nikomur, da e bo takoj preveč nepotrebne govornje in ugibanje.«

Lapajne je šel nazaj v svojo pisarno in sklical skupinovo ter jim naročil, da naj delavci čistijo stroje, dokler ne bo odstranjena »okvara«. Potem je dvignil slušalko in poklical direktorja. Telefon je dolgo zvonil, a Lapajne ni odnehal, dokler se direktor ni zaspal na glavi:

»Kaj pa je takega, Lapajne, da me budiš sredi noči?«

Lapajne mu je pojasnil.

»Tako bom tam,« je že čisto zdramljeno rekel direktor in odložil slušalko.

Lapajne je sedel za mizo in si spet natočil čaj, a ga je odpil samo požirek, ker se mu je v grlu naredila kepa in je komaj požrl. Zamislil se je v več kot dvajsetletno delo v podjetju. Začeli so z malo večjo obrtno delavnico, ki je bila nacionalizirana. S kakšno zagnanostjo so se lotili dela. Nihče ni spraševal za nadure, za plačilo, ker so se zavedali, da je to njihovo, da delajo zase. Malo podjetje se je širilo in preraslo v tovarno, ki je zaposlovala vedno več ljudi. Na odgovorna mesta so začeli prihajati mlajši ljudje s šolami, a žal tudi že z drugo miselnostjo, drugačno, ki ni nič več poznala popolne predanosti delu. Tudi Lapajne je moral v večerne šole, če je hotel obdržati vodstveno mesto, ki ga je imel že od vsega začetka, pa čeprav je bil izkušen samo za ključavničarja. Ni bilo več veliko delavcev, tistih, ki so začeli iz nič. Eden izmed njih je bil tudi direktor Hren, ki se je presenetljivo vedno znal obdržati na vrhu. Imel je nekakšne mešanske šole in eno leto je bil v partizanih. Bil je malo starejši kot Lapajne in če ne bi bila tako različnih značajev, bi v normalnih okoliščinah postala prijatelja. Toda Lapajne je bil večni oporečnik in je neusmiljeno kritiziral in žigosal vse napake, bodisi v proizvodnji ali v upravi, pa sta bila večkrat sprta kot ne. Kaj vse v vseh teh letih dela Lapajne ni bil. Verjetno ni bilo funkcije, ki bi šla mimo njega. Sprva večni predsednik sindikata, pa pozneje delavskega sveta, odbora za gospodarstvo, disciplinske komisije, odbora za kadre — vseh funkcij se niti spominjal ni več. Venomer je čepel na kakšnih sestanekih, čeprav je venomer ponavljal, da zaradi tega proizvodnja ne bo nič boljša. Njegova odkrita beseda pa ga je počasi začela tepsti. Večkrat so mu očitali, da njegovo stalno nasprotovanje in kritiziranje zavira napredek, razvoj, da je največkrat nepotrebno kritičen. Z izgovorom, da je postavljen na vedno bolj odgovorno delovno mesto, je bil vedno bolj odtrnjen. Iz prejšnjega obratovodja, je zdaj »napredoval« v vodja izmene v najnovejšem obratu, ki naj bi bil dosežek zadnjih tehničnih novosti na tem področju, a je bil vse kaj drugega. Res je bil obrat popolnoma avtomatiziran, a zato še kako ranljiv. Samo kakšna majhna napaka, kakšno majhno uvoženo stikalo je lahko zaustavilo ves tekoči trak. Tudi medsebojni odnosi so bili vedno slabši. Lapajne je bil sprva prepričan, da bo vedno boljše življenje ljudi spodbudilo k še boljše-

mu delu, a zgodilo se je ravno obratno. Najbolj ga je bolela apatična nezainteresiranost, misel, da bo namesto njih že kdo drug odločil. Veliko odločanja so imeli delavci v svojih rokah, a skoraj nihče več ni želel odločati, na odločitve z višjih mest je takoj letelo kup kritik. In če bi bilo malo drugače, bi v obratu stali drugi stroji — ne italijanski, temveč nemški ali švedski, ki so bili nemerno boljši, čeprav malo dražji. Delavci so bili glasni navadno samo še na zborih, kjer se je odločalo o osebnih dohodkih. In Lapajne je spoznal že pred časom, da revolucija ni bila končana tistega daljnega petinštiridesetega leta, ko se je nehala prelivali kri, da se je takrat pravzaprav šele začela, da ne bo nikoli končana, nikoli popolnoma, ker bo vedno kaj, proti čemur se bo potrebno boriti. Prav ta sabotaža, prav ta sabotaža to noč, mu je to misel potrjevala — da je sabotaža, o tem ni več dvomil.

Direktor Hren je s svojim prihodom zmotil Lapajneto v premišljevanju.

»Stari, Lapajne, kaj ste ušpili?« je rekel direktor, slekel dežni plašč in ga vrgel čez stol.

»Nekaj smo morali, da te po dolgem času zopet vidimo tu,« je pikro odvrnil Lapajne.

»Sam dobro veš, da nimam nobene pravega časa več, da bi letal po obratih. Pustiva pikrosti, raje pogledaj, kaj se da narediti.«

»Nič, zaenkrat nič.«

»Kako nič?«

»Dokler ne dobimo dvajset ton novega olja, ni govora, da bi pognali obrat. Vsa hidravlika je centralna.«

»Kaj ko bi nalili naše olje?«

»Kje pa! Pročizvajalec določa izrečno od njih predpisano olje. Tvoj tveganje, da uničimo del strojne opreme? Ni ga, ki bi o tem upal odločiti, čeprav bi verjetno šlo tudi z našim oljem.«

»Prav imaš.«

»V kolikem času lahko dobimo novo olje?«

»Na to je težko odgovoriti. Najprej je potrebno urediti papirje glede uvoza — pa kje bomo spet zvrtili devize, na tesnem smo z njimi. Nekaj bomo že morali urediti. Prekletu, že tako se otepamo s samimi težavami, zdaj pa še ta svinjarija. Kdo, misliš, bi lahko izpustil to vražje olje?«

»Kar vem, sem ti povedal po telefonu.«

»Pa kateri idiot ni izpraznil starega olja iz lovilca pod rezervoarjem?«

»Čakali so na cisterno, ki je niso dostavili.«

»Vedno lepše.«

»Hren, mislim, da zdaj nimava časa za ugibanje in morava takoj poklicati kriminaliste.«

»Počakaj, počakaj, da premislim.«

»Nimava kaj premišljati. Nekdo je naredil sabotažo. Ubadam se s tem, zakaj je to naredil, a pravega odgovora ne najdem in ne najdem.«

»Da, zakaj? Če dobro premislim, bo dohodek nekaj manjši, a tudi izguba, ki jo prinaša ta obrat, bo precej manjša, izguba, ki jo krijejo drugi obrati, pa še dovolj časa bo, da v miru nabavimo nove količine reprovizionala. Vidiš, vsaka slaba stvar ima tudi kaj dobrega v sebi.«

»Hren, tega ne reci več, ne pred kom drugim. Kdo drug bi se misli, da smo to naredili namenoma.«

»Stara sodelavca sva, naj zdaj še pred tabo pazim na besede...«

»Direktor, kaj bomo z ljudmi?«

»Zdaj pa direktor, kaj? Nič, podtaknili jih bomo po drugih obratih, dokler spet ne dobimo tega prekletega olja. Kaj takega smo že naredili.«

»Ljudi se ne potika...«

»Ti stari pravičnej, no, prerazporedili jih bomo, kolikor se jih ne bo dalo zaposliti tu. Stari, poslušaj, bolj ko mislim, bolj sem prepričan, da bi bilo najbolje, seveda, če je le kakšna možnost, da bi bilo za vse nas najbolje, da bi to prikazali kot nesrečo, nezgodo.«

»Zdaj te pa ne razumem.«

»Sam veš kakšne sitnosti bodo, če se vmeša UNZ, pa tudi drugih inšpektorjev bo mrgolelo toč okoli.«

»Da, dobro vem, premišljeval sem o posledicah, a druge poti nimamo.«

»Vse se da narediti. Koliko ljudi ve za vzrok zastoja?«

»Za zdaj ti, Pepe in jaz, pa seveda tisti, ki je to naredil ali so naredili.«

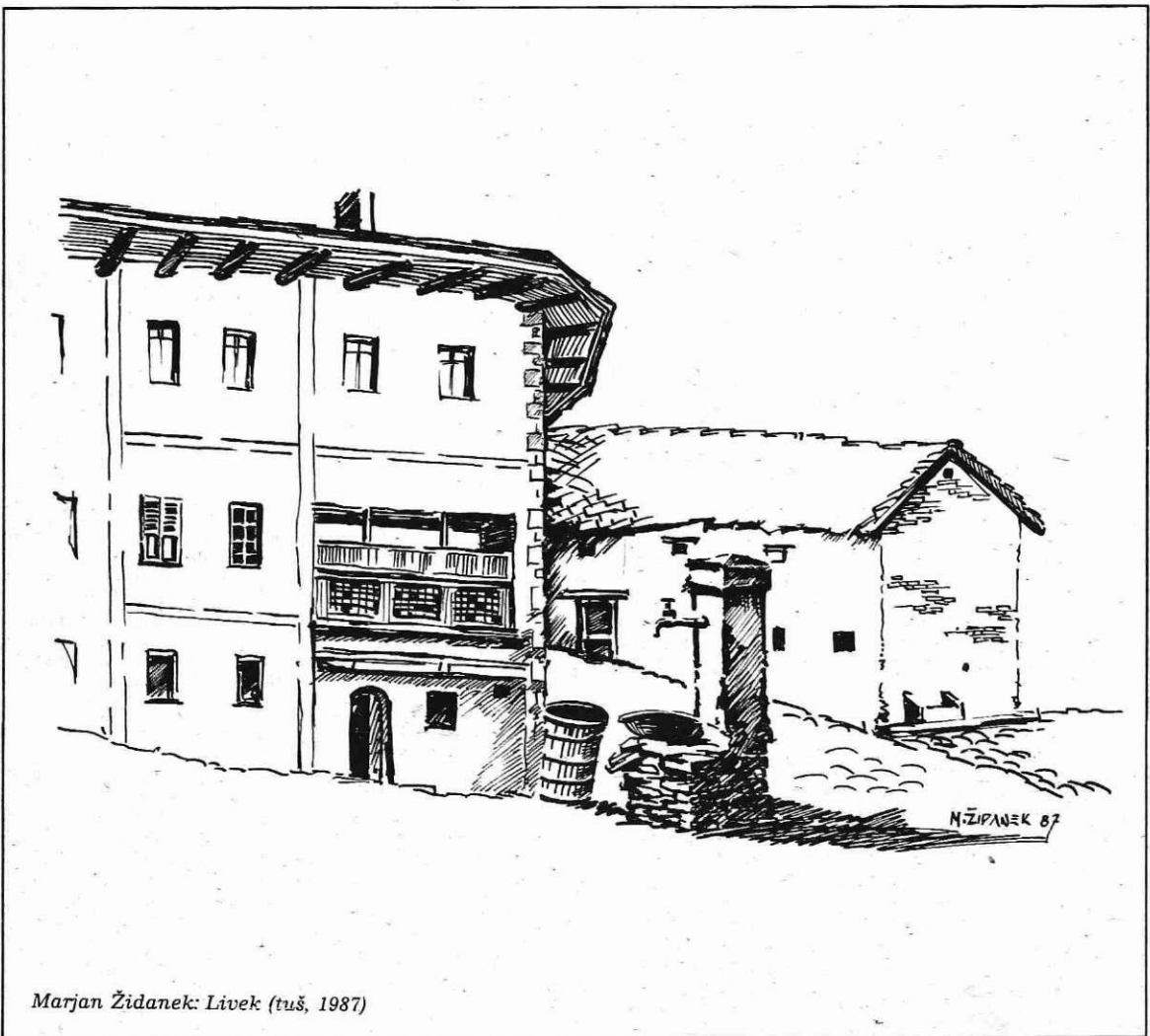
»Hm, tisti, ki je to naredil...«

»Hren, jaz ne bom nič slepomislil! Že tako in tako sem do vratu v težavah in jih lahko samo še poslabšam...«

V pisarno obratnega vodstva je vstopil širokopleč možakar in se razkorajil pred Lapajneto in Hrena.

»Ravno prav,« je rekel, ne da bi pozdravil, »tudi vi ste tu, tovariš direktor.«

(Nadaljevanje)

Marjan Židanek: Livek (tuš, 1987)

NOVICE IZ RADOVLJIŠKE OBČINE

● Izvršni svet OS Radovljica je na 49. seji 29. septembra proučil poročilo o izvajanju aktivnosti za pospeševanje razvoja drobnega gospodarstva in samostojnega osebnega dela v občini ter poročilo o problematiki zagotavljanja sredstev za programe SIS-druženih dejavnosti v letu 1987. Seznanil se je tudi s težkim položajem in problemi financiranja srednje gostinske in turistične šole na Bledu. Na seji je tekla beseda tudi o organiziranosti v vojni in kadrovskega popolnitvi izvršnega sveta in občinskih upravnih organov za delo v vojni. Člani izvršnega sveta so izrekli več soglasij za imenovanje individualnih poslovnih organov (direktorjev) v nekaterih OZD.

● V nedeljo, 4. oktobra, je OK SZDL Radovljica organizirala slovesnost z odkritjem spominske plošče okrajnemu odboru OF Bohinj. Plošča je vzidana na stavbi krajevne skupnosti Koprivnik-Gorjuše na Koprivniku. O pomenu delovanja okrajnih in drugih organov OF in KP je govoril nekdanji sekretar okrajnega komiteja KPS Franc Jere iz Radovljice.

● Na leškem pokopališču so v nedeljo, 4. oktobra, popoldne pokopali 85-letnega Janeza Strgovška, predvojnega komuniste, udeleženca NOB, dolgoletnega družbenopolitičnega in društvenega delavca ter nekdanjega predsednika občinske organizacije ZZB NOV Radovljica.

● Občinski odbor ZZB NOV Radovljica je na seji 6. oktobra sklepal o pripravi za izvedbo letošnjih spominskih slovesnosti ob dnevu mrtvih na grobiščih in pri spomenikih NOB v občini. Člani odbora so podrobno razčlenili tudi gibanje gospodarstva v občini v prvih devetih mesecih leta in izrekli vrsto tehtnih pripomb.

● V Radovljici je bilo 1. oktobra posvetovanje predsednikov krajevnih skupnosti in krajevnih konferenc SZDL z območja Bleda, Lesc, Begunj in Radovljice o možnostih urenitve pobude za gradnjo kableske televizije. Gre za pretvornik, ki je last Borisa Kovača iz Lesc, na katerega so brez plačila vključeni TV sprejemniki za avstrijski in kabelski program. Zavzeli so se za legalizacijo tega pretvornika z vsemi potrebnimi dokumenti.

● Od 25. do 27. septembra se je drugega mladinskega festivala v Celju, ki ga je namesto nekdanje mladinske poletne politične šole organiziral RK ZSMS Slovenije, udeležilo pet mladih udeležencev iz radovljiške občine, ki so sodelovali tudi v razpravah.

● Na izredni seji P OK ZSMS Radovljica 2. oktobra so sprejeli predlog programa seminarja za vodstva osnovnih organizacij ZSMS v občini. Predlog je pripravila skupina: Kokot,

Oblak in Ažman. Seminar bo predvidoma v začetku novembra. Na seji so se seznanili tudi z razpravami na mladinskem festivalu v Celju.

● V Festivalni dvorani na Bledu je Zveza bibliotekarskih društev Slovenije organizirala 1. in 2. oktobra strokovno posvetovanje knjižničarjev »Vloga knjižnic pri posredovanju znanja«, za katero je uvodni referat podal dr. Matjaž Kmecl. Sočasno so na Bledu za udeležence posveta pripravili več kulturnih prireditev in ogledov. V avli so pripravili razstavo najnovejših strokovne literature.

● Na 9. seji sveta KS Radovljica 24. septembra so obravnavali predlog družbenega plana občine za obdobje 1986/90 s posebnim ozirom na lokacijsko dokumentacijo območja KS Radovljica. Podrobno so spregovorili o pripravi za urejanje in asfaltiranje Gorenjske ceste od doma TVD Partizan do samopostrežnice Živila ter parkirišča pri sedanji tržnici, za katero je že izdelana dokumentacija.

● Pri zasebnih kmetijah so letos v prvih šestih mesecih v radovljiški občini odkupili 293 ton pitnega goveda, kar je 65,1 % letnega plana odkupa. Razen tega so odkupili še 35 ton ribeza. Zaradi spomladanske pozebe in neurejenih cen letos verjetno ne bodo mogli odkupiti načrtovanih količin pšenice, medtem ko bo odkup v družbenem sektorju pri ječmenu dosežen, enako tudi odkup krompirja.

● V novem hotelu Kompas v Ribnem pri Bledu je Turistična zveza Slovenije v sodelovanju z Gospodarsko zbornico, Gorenjsko turistično zvezo in občinskimi upravnimi organi iz Radovljice organizirala 28. septembra posvetovanje. Beseda je tekla o rezultatih letošnje turistične sezone ter o njenih dobrih in slabih izkušnjah ter o načrtih za zimo in prihodnjo letno sezono. Posveta so se udeležili predstavniki turističnih društev ter turistično gostinskih OZD in poslovnih skupnosti.

● Zavoljo zemeljskega plazja je bila poškodovana gozdna cesta Srednja vas—Uskovnica, ki je še v gradnji. Ker je s tem posredno ogrožen vodovodni rezervoar pitne vode za Srednjo vas, je izvršni svet radovljiške občinske skupščine odločil, da bo za sanacijo teh poškodb razen ponudb Gozdnega gospodarstva Bled upošteval tudi ponudbo Kovinarja z Jesenic. Po pregledu obeh predračunov, se bo odločil za izvajalca.

● Četudi je proizvodnja v osmih mesecih 1987 na Gorenjskem padla za 3,4 %, je v občini Radovljica narasla za 7,6 %. Precej slabši pa so pokazatelji izvoza. Na Gorenjskem je bil v tem času manjši za 13 %, v občini Radovljica za 12 %, na Jesenicah pa večji za 7 %. Vrednost izvoza v radovljiški občini je znašala 10,58 milijarde din, kar je 58 % več, kot je znašala v tem obdobju vrednost uvoza.

● V Lipovi temeljni organizaciji Tomaž Godec v Bohinjski Bistrici bodo še letos zgradili nov obrat za izdelavo briketov iz lesnih odpadkov. Letno namreč pridobijo kar 17 tisoč kubičnih metrov teh odpadkov, iz katerih bodo odslej letno izde-

lali 1.200 ton briketov, ali 900 kg na dan. Razen strojev za briketiranje so vso drugo opremo izdelali v lastni TOZD Filbo v Bohinju.

● Na celotnem območju Bohinja je nekaj nad 5.200 prebivalcev; v času turistične sezone pa se število poveča tudi za tri tisoč ljudi. To pa terja dodatne preskrbovalne zmogljivosti, ki pa so že od nekdaj slabe. Poseben problem je tudi nezadovoljiva telefonija in slabo vzdrževanje nekaterih delov objezerske ceste proti slapu Savica. V tem srednjeročnem obdobju naj bi bila vsaj delno uresničena dolgoletna potreba in želja Bohinjcev.

● Prostore za otroški vrtec na Posavcu je zagotovila Iskra Otoče v stanovanjskem bloku. Zaradi tehničnih ovir prostorov do začetka šolskega leta še niso opremili. Predšolske otroke s Posavca od 3. septembra vozijo v Kropo, kjer je v tamkajšnjem vrtcu še dovolj prostora. Vrtec na Posavcu bo začel redno delati s 1. novembrom. Vsekakor pa velja izreči kolektivno otoške Iskre vse priznanje za skrb pri vzgoji in varstvu otrok svojih delavcev.

● V noči od sobote na nedeljo, 26. in 27. septembra, je divjalo v Bohinju nenavadno močno neurje, ki je pustošilo zlasti na območju Ukanca in Ribčevega laza. Zračni vrtnec je razkrival strehe, ruval drevje in trgjal električno in telefonsko napeljavno. Veliko škode je bilo tudi v Zgornji dolini, vendar so komunalci, PTT in cestni delavci, električarji in gozdarji že naslednji dan poskrbeli za normalni promet in zveze ter odpravili največje poškodbe.

● V blejski športni dvorani sta 25. septembra RTV Ljubljana in Hotelsko turistično podjetje Bled organizirala III. festival otroških vedrih pesmi »Blejski srček 87«. Tokrat so predstavili 12 novih skladb, ki so jih zapeli mladi pevci ob spremljavi otroškega zbora iz Domžal in orkestra RTV. Kakih 1.500 poslušalcev (manj, kot so jih pričakovali) je za najboljšo pesem izbrali »Pomlad in še kaj« Ferrija Horvata, ki jo je zapela njegova hčerka Anika.

● Na igrišču za golf pri Lescu, ki ga upravlja HTP Bled, je bilo konec septembra mednarodno tekmovanje v golfu, ki je hkrati veljalo tudi za državno prvenstvo. Nastopilo je 25 udeležencev iz 12 držav. Med moštvami so bili najuspešnejši Avstrijci, pri posameznikih pa je presenetil in zaslužen osvojil prvo mesto domačin Dane Kraljič z Bleda. S to zmago je postal prvič tudi državni prvak.

● Moštvo BK Radovljica je 27. septembra nastopilo na izredno kvalitetnem balinarskem turnirju na Reki. Pomerilo se je 12 ekip iz reško-istrskega območja ter BK Šiška in BK Radovljica iz Slovenije. V konkurenci izkušenih prvoligaških in drugoligaških moštev so si Radovljčani po hudem boju priborili odlično tretje mesto. Odmor med ligaškimi tekmami vse ekipe izkoristijo za nastope na raznih turnirjih, ki se sedaj kar vrstijo.

Tudi besede so lahko dejanja

Na razširjenem sestanku literarne sekcije DPD Svoboda Jesenice, ki so se ga poleg enajstih članov udeležili tudi nekateri vabljeni gostje, je bilo sprejeto nekaj stališč in sklepov, ki bi utegnili biti zanimivi ne samo za literate, pač pa tudi za širši krog kulturno osveščenih Jeseničanov in okoličanov.

Na sestanku je bilo največ pozornosti posvečeno Mali Čufarjevi knjižnici, bralni strani Železarja in njegovi kulturno-umetniški prilogi »Listi«.

Zdaj ko sta prvi dve knjigi Male Čufarjeve knjižnice že »pod streho«, se je uredniški odbor MCK odločil, da bo v prihodnje poleg leposlovnih del uvrščal v zbirko tudi publicistiko. Poleg leposlovne knjige (za katero je že zagotovljen denar občinske kulturne skupnosti), naj bi še letos ali v začetku prihodnjega leta v MCK izdali tudi etnografsko delo »Spomini na Dovje« Franceta Voge, ki je doživelo veliko pozitivnih odmevov že, ko je izhajalo v nadaljevanjih v Železarju. Denar za to knjigo bi poskusili zbrati v delovnih kolektivih, šolah, društvih, organizacijah, s prednaročili itn.

Podporo je dobil tudi sedanji uredniški koncept bralne strani Železarja, ki namesto neskončnih romanesknih nadaljevanj (povrhu vsega je šlo največkrat za ponatise iz knjig) že skoraj celo leto prinaša izvirno kratko prozo jeseniških in drugih avtorjev. Ker se je rubrika »Izbrana pesem«, v kateri so člani literarne sekcije izbirali svoje najljubše pesmi iz domače in svetovne poezije, že »izpela«, je sekcija sklenila predlagati uredništvu Železarja uvedbo podobne rubrike, v kateri bi s po eno pesmijo v vsaki številki predstavili vse jeseniške pesnike od, denimo, Toneta Čufarja, pa do najmlajših, ki so se šele komaj začeli vzpenjati na Parnas.

Jeseniški pisci pa so dosti manj zadovoljni z Železarjevo prilogo Listi, kar pa ni čudno, saj je priloga poldrugo desetletje redno izhajala štirikrat v letu, lani pa je izšla ena sama samceta številka, prav tako tudi letos. Ugotavljajo, da je glavni krivec za takšno stanje glavni urednik Listov, ki ne kaže pravega zanimanja za sodelovanje z uredniškim odborom, četudi je bil ta odbor novembra 1985 izvoljen prav na njegovo pobudo. Že samo podatek, da je v zadnjih dveh letih sklical vsega skupaj dva sestanka uredniškega odbora, pove dovolj o njegovi (ne)pripravljenosti za kolektivno delo in odločanje. Prisotni člani literarne sekcije so zaradi tega izrekli nezaupnico delu glavnega urednika Listov in soglasno predlagali njegovo razrešitev. E. T.

GIMNASTIČNA ŠOLA

Obveščamo starše deklic, ki obiskujejo malo šolo in prvi razred osnovne šole, da pričnemo z gimnastično šolo. Treningi bodo vsak ponedeljek in sredo v telovadnici TVD Partizan Jesenice ob 15.30.

Prvi trening bomo imeli v ponedeljek, 5. oktobra.

Gimnastična sekcija

CIVILNI INVALIDI VOJNE NA IZLETU

Medobčinsko društvo CIV Kranj že vrsto let organizira izlete za svoje člane. Tokrat smo si civilni invalidi vojne v soboto, 3. oktobra, ogledali Dolensko od Škofljice do Ribnice.

Najprej smo si v bližini Tabora ogledali lepo taborsko jamo s številnimi lepimi kapniki. Poprej se je jama imenovala Županova jama, ker jo je v maju leta 1926 odkril takratni župan v Panovi vasi Josip Perne. Na Turjaku smo si ogledali turjaški grad, vendar vanj nismo mogli, ker ga obnavljajo. Vas Rašica je med najstarejšimi naselji v Raški dolini, koder je bil v Temnikovem mlinu rojen Primož Trubar. V Velikih Laščah smo si ogledali spomenik Primožu Trubarju ter muzej. Zanimiva je tudi Nova Štifta. Slavna je predvsem zaradi božjepotne cerkve in orjaške lipe. Sledil je še ogled spomenikov NOB v bližini Nove Štife, kjer smo se z enominutnim molkom poklonili padlim tovarišem. Zadnji postanek smo napravili na Muljavi, kjer smo si ogledali rojstno hišo Josipa Jurčiča ter spomenik padlim borcem v bližini Obrščka.

Jože Mrovljec

Komisija za podeljevanje družbenih priznanj pri predsedstvu občinske konference SZDL Jesenice

RAZPISUJE

za leto 1988 pet priznanj sveta za družbenoekonomski položaj žensk v občini Jesenice, ki bodo podeljena ob praznovanju dneva žena 8. marca 1988.

Priznanje sveta se podeljuje posameznicam, družbenopolitičnim in drugim organizacijam za posebne družbenopolitične in organizacijske dosežke pri razvijanju in krepitvi socialističnih, samoupravnih družbenih odnosov.

Priznanje sveta se podeljuje tistim posameznicam in organizacijam, ki so s svojim delom pred vojno in po vojni s svojimi osebnimi kvaliteta prispevale k dosežkom trajnejšega pomena in s tem vplivale na uveljavljanje in razvoj socialističnega sistema, socialističnih družbenih odnosov, zlasti pa za dosežke, ki pospešujejo neposredno uveljavljanje enakopravnosti žensk na vseh področjih in oblikah družbenega življenja.

Kandidatke za podelitev priznanja sveta lahko predlagajo organizacije družbenega dela, SIS, posamezne družbenopolitične organizacije in društva.

Predloge sprejema občinska konferenca SZDL Jesenice do 15. januarja 1988. Kasnejših prijav ne bodo upoštevali.

SVET ZA SPREMLJANJE

DRUŽBENOEKONOMSKEGA

POLOŽAJA ŽENSK PRI P OK SZDL JESENICE.

Sporočilo žirije MCK

Na razpis za objavo književnih del v zbirki MALA ČUFARJEVA KNJIŽNICA je do določenega roka prispelo 5 (pet) rokopisov petih avtorjev. Člani žirije smo se na sestanku 6. oktobra odločili, da noben od prispelih tekstov v predloženi obliki ne pride v poštev za knjižno objavo.

Za objavo predlagamo:

1. Cikel o starem očetu iz zbirke kratkih proz Damjana Jensterla »POTOVANJE KLOBCA VOLNE«;

2. Izbor iz pesniške zbirke Tomaža Iskre »MED NEBOM IN ZEM-LJO« (s predhodnimi redakcijskimi posegi).

Če finančna sredstva ne bi zadoščala za izdajo obeh knjig, ima prednost pri objavi knjiga Damjana Jensterla.

Rokopise, ki ne pridejo v poštev za natis v knjižni obliki, bomo odstopili uredništvu Železarja in Listov.

Žirija MCK

DRAGI OTROCI IN STARŠI

Z novim šolskim letom v gledališču Tone Čufar na Jesenicah spet pripravljamo prireditev za vas

VAŠA NAŠA MATINEJA

V nedeljo, 11. oktobra, si boste lahko ogledali prvo predstavo PRINCESKA NA ZRNU GRAHA. To lutkovno predstavo so za vas pripravili člani Gledališča Tone Čufar.

Matineja se bo letos začela ob 10. uri. Najprej si boste ogledali nekaj risank. Po vsaki matineji vas vabimo, da si rezervirate še nekaj časa za naš, predvsem risarji, ker boste lahko kar v gledališču risali risbice, ki jih bomo razstavili.

Vstopnina 300 din.

V NEDELJO VAS ČAKAMO!

75 LET NOGOMETA V ŽELEZARSKEM MESTU

Na Jesenicah letos slavijo 75-letnico nogometa. Ta sport je v vseh teh letih doživljal lepe in tudi težke čase. V zadnjem obdobju nogometu spet skušajo vrniti nekdanji ugled in veljavo. Sedanji rod jeseniških nogometašev vztraja na začrtani poti, da se v prihodnjih sezonah približe tudi med slovenske prvotince. Člansko moštvo letos razmeroma uspešno spet nastopa v slovenski območni ligi-zahod, mlajše selekcije nogometašev pa uspešno nastopajo v gorenski ligi.

Lep jubilej so jeseniški nogometaši proslavili v dvorani gledališča Tone Čufar, kjer se je zbralo več generacij sportnikov. Zbranim je naprej spregovoril predsednik Nogometnega kluba Jesenice Jože Kobentar.

Podelili so tudi plakete najbolj zaslužnim igralcem, funkcionarjem in drugim sodelavcem ter tudi delovnim organizacijam v zahvalo za pomoč in sodelovanje.

Plakete so prejeli: Zdravko Frelih, Ljubo Radović, Marjan Žurman, Filip Rekar, Milenko Vukotić, Zvone Kovačič, Dušan Hribar, Oton Pestotnik, Smajo Kačar, Marjan Medja, Franc Kralj, Raif Omanović, Ignac Luznar, Ciril Klinar, Anton Vrečko, Viktor Tišler, Anton Korantar, Stanislav Rekar, Adolf Mulej, Ivo Volarič, Martin Mlakar, Marjan Komelj, Zoran Kramar, Marjan Kramar, Habibi Tokić, Franc Ahc, Franc Rihtaršič, Ivan Vovk-Zivan, Franc Smolej, Avgust Jelen, Vinko Langus, Karlo Vergles, Vinko Kozjek, Jože Langus, Viktor Brun, Tone Ra-

zinger, Jože Knific, Rudi Zavrl, Marjan Horvatec, Janez Krajnc, Mirko Ramuš, Milan Budja, Branko Šuvak, Ivan Rinaldo, Jože Janežič, Senad Čatak, Nedim Omanović, Edo Lamberger, Husein Hasanagić, Čedo Trilović.

Delovne in druge organizacije: LIP Bled TOZD Mojstrana, Železarna Jesenice, Gradbenec Jesenice, Vatrostalna TOZD Jesenice, Telesnokulturna skupnost Jesenice, ZTKO Jesenice, Športno društvo Jesenice, Nogometna zveza Slovenije, Medobčinska nogometna zveza Gorenjske. Prijeten sportni večer so dopolnili člani plesnega orkestra Pihalnega orkestra jeseniških železarjev pod vodstvom Francija Koširja.

J. R.

NOGOMET

TRŽIČ : JESENICE 2:6 (2:2)

Strelci: Čatak 2, Lamberger, Bešič, Pivač, M. Omanović.

Jeseniško moštvo je odigralo prijateljsko tekmo z moštvom Tržiča, ki je po enoletnem odmoru zopet začelo nastopati v gorenski ligi. Čeprav so domačini igrali bolj podrejen vlogi, so igrali zelo fer in športno, tako da ni bilo nobene poškodbe.

Jeseničani so zaigrali že na začetku dobro in Lamberger je z lepim strelom s 15 metrov premagal domačega vratarja. Nekaj lepih priložnosti so Jeseničani zapravili zaradi lagodnosti (Čatak, Bešič). Prvi resnejši napad so domačini izvedli sredi polčasa in zaradi napake jeseniške obrambe tudi izenačili. Le nekaj minut za tem je eden domačih igralcev z lepim strelom z 18 metrov tudi drugič premagal Tokića. Ob koncu polčasa je Čatak le izenačil, čeprav so domačini še bili enakovredni nasprotnik. Drugi polčas je minil v popolni premoči Jeseničanov, ki so gospodarili na igrišču. Z nekaj več zbrano pri strelah bi bil lahko rezultat mnogo višji. Najlepši gol je dosegel Čatak, ko se je žoga od vratnice odbila v tla in končala v mreži. Največ priložnosti je imel Pivač, ki se je kar trikrat znašel sam pred vratarjem, vendar so vsi njegovi strel zleteli mimo vrat.

Nastopili so: Tokić (Muzejinovič), Bergant, Marič (Hadžić), Šušur, M. Omanović, Bakonič (Dordevski), Čatak (Stankovič), Lamberger, Bešič, N. Omanović, Pivač.

**Poraz Jeseničanov v 6. kolu OČL — zahod
JESENICE : STOL
2:4 (2:2)**

Strelci: Čatak, Bakonič.

V čistem kolu OČL — zahod je moštvo Jesenic gostilo moštvo Stola iz Kamnika, ki je eden od kandidatov za prvo mesto.

Jeseničani so začeli dobro in že v prvi minuti je imel Lamberger lepo priložnost, vendar je njegov strel z roba kazenskega prostora zletel tik ob vratnici. Le nekaj minut za tem se je Dučanovič znašel sam pred vratarjem, vendar je njegov strel vratar gostov ubranil. Jeseničani, ki so v prvem polčasu igrali dobro, so povedli z golom Čataka. Po lepi akciji in strelu Lambergerja s strani je vratar gostov žogo odbil od Čataka, od katerega se je žoga odbila v gol. Ta gol je dal domačim igralcem krila in lepe akcije so se kar vrstile, vendar pa zadetka ni bilo. Sredina prvega polčasa pa je nato odločila igro. Samo v eni minuti so gostje, ki do takrat niso niti streljali na gol Tokića, dosegli dva gola. Prvi gol je bil več ali manj naključen, medtem ko je pri drugem голу jeseniška obramba naredila več napak. Do konca polčasa so Jeseničani nadaljevali z dobro igro in izenačili. Po gneči v kazenskem prostoru je šla žoga od noge do noge, dokler je Bakonič ni poslal mimo vratarja v gol. Pred tem je Čatak za-

pravil še eno lepo priložnost, ko je neoviran streljal čez gol.

V drugem polčasu je moštvo Jesenic močno popustilo. Kaj je bil vzrok tega, verjetno tudi sami igralci ne vedo. Gostje so zlahka ustavljali vse napade Jeseničanov in edino priložnost, ki so jo imeli, so izkoristili ter povedli z 3:2. Po tem голу so Jeseničani napeli vse sile, da bi izenačili, vendar s tako slabo igro ne bi dali gola tudi slabšim ekipam. Povrh vsega pa je v zadnji minuti prišlo še do ene napake v obrambi Jesenic in gostje so dosegli še četrti gol. Naj omenimo tudi to, da sodnik pri rezultatu 3:2 ni dosodil očitne enajstetrovke v korist Jeseničanov. Če vse skupaj seštejemo, bi bil tokrat neodločen rezultat najrealnejši, saj so bili Jeseničani boljši v prvem, gostje pa v drugem polčasu.

Danes, 8. oktobra, igra moštvo Jesenic v Podmežakli ob 15. uri pokalno tekmo proti moštvu iz Lesc, naslednjo prvenstveno tekmo pa igrajo v Ajdovščini proti Primorju.

Nastopili so: Tokić, Bergant, Pivač, Zubanovič, Šušur, M. Omanović, Bakonič, Lamberger, Čatak, N. Omanović, Dučanovič.

N.O.

S pohodom po kurirskih poteh ohranjajo tradicije NOB

V krajevni skupnosti Dovje — Mojstrana so v soboto uspešno organizirali že četrty pohod po kurirskih poteh. Med udeleženci je bilo največ učencev Centra srednjega usmerjenega izobraževanja z Jesenic, pohoda pa so se udeležili tudi učenci osnovne šole 16. december Mojstrana, nekdanji kurirji in borci, člani krajevne organizacije ZRVS ter tudi nekaj planincev iz drugih krajev.

Večina jih je prehodila krajšo pot po Karavankah, nekateri pa so se odločili tudi za najdaljšo v dolžini 40 kilometrov, in sicer po Karavankah in Mežakli ter preko Zgornje Radovne do Mojstrane.

Za uspešno izvedbo letošnjega pohoda so poskrbeli člani organizacijskega odbora

pod vodstvom Justina Talerja pri krajevni organizaciji ZB NOV Dovje — Mojstrana. Ob zaključku pohoda so podelili tudi več knjižnih nagrad za sodelovanje in pomoč, in sicer Centru srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice, pokrovitelju pohoda LIP Bled TOZD Mojstrana ter Sonji Peternel in Bojanu Brunu.

Za varno pot udeležencev so skrbili člani postaje GRS Mojstrana. Vseh dosedanjih pohodov se je udeležilo že več kot tri tisoč ljudi, predvsem mladih. Organizatorji se razmišljajo, da bi naslednje leto pohod še popestrili in privabili še več ljubiteljev narave.

J.R.

ALPINISTIČNE NOVICE

V IX. TEŽAVNOSTNI STOPNJI

V Osapski steni je naveza Matjaž Ravhekar in Matjaž Prezelj ponovila smer GOBA 150 m V—VI/A1,A2. Smer sta preplezala 26. septembra. Ravhekar je celotno smer preplezal povsem prosto (prosta ponovitev je ocenjena z IX—VIII), kar je izjemen uspeh. Smer Goba ima malo prostih ponovitev, večina ponovitev je tehnično plezanje. RTV Ljubljana je 25. maja lani direktno prenašala prosto ponovitev te smeri.

Plezanje v Dolomitih

V Dolomitih so od 15. do 23. septembra plezali Ravhekar, Ravik, Uršej, Fridružil se jim je še Bernardič iz AO Matica Lj. Preplezali so dokaj lepe in težke smeri.

V skupini SELLA smer Schobba v 1 stolpu 180 m VI+. Južna stena Marmolade: Ravhekar — Ravnik prosto smer Moderni časi 800m, ocena VII+/VIII, VI. Uršej — Bernardič smer Solda 600 m VII-I+.

Plezali so tudi na Rosengartno nad dolino Fassa v Vajoletskih stolpih. Stolp Stabelu Ravnik — Uršej smer v Z. Steni 150 m V+, stolp Delago JZ raz 120 m IV.

Naslednji dan so vsi skupaj plezali v vzhodni steni Rosengartenspitze smer Steger 600 m VI-/V, IV.

R-K

V steni (foto: R. Kocijančič)

OBVESTILO

Planinsko društvo Jesenice obvešča, da bo v soboto, 10. oktobra, od 8. do 10. ure prodajalo gradbeni les (tramovi, morali) pri Erjavčevi koči na Vršču. Les je zelo dobro ohranjen in je uporaben za razna gradbena dela in konstrukcije.

Podrobnejše informacije dobite na Planinskem društvu Jesenice, (64) 81-291.

Obvestilo jeseniškim invalidom

Društvo invalidov Jesenice obvešča svoje člane in njihove svojce, da organizira:

- enodnevni izlet v Primorje — Istrske toplice v četrtek, 15. oktobra, (en avtobus);
- zdravljenje v termalnih toplicah Lipa v Lendavi (7, 10 ali 14 dni) z začetkom 4. novembra (mogoče že v oktobru);
- 807— 21. novembra bo drugo tradicionalno srečanje jubilaritov (50, 60, ... let starosti).

Vse informacije dobite pri svojih poverjenikih ali v pisarni društva vsako sredo od 16. do 18. ure.

IO DI Jesenice

Viktor Brun:

75 let jeseniškega nogometa

Začetek delovanja nogometnega odseka Svobode

Ustanovitev NO Svoboda

O ustanovitvi in začetkih delovanja nogometa v okrilju DTKZ Svoboda, podružnice na Jesenicah, ni pisanih virov. Zato sem zapisal ustno izročilo Miha Delopsta, enega prvih nogometašev pri Svobodi. Nekaj mi je povedal tudi Vinko Kozjek, ki tudi spada v generacijo mladincev oziroma junorjev takratnega nogometa.

Miha Delopst trdi in tudi Vinko Kozjek se mu pridružuje, da so pri Svobodi pričeli gojiti nogomet že leta 1926. Nekaj »starejših« se je odločilo za to športno panogo zgolj z namenom, da pridobijo v Svobodo predvsem delavsko mladino in jo s tem odtegnejo tujim in škodljivim vplivom. Zmenili so se, da bodo vztrajali le toliko časa, dokler se ne pojavijo mladi in sposobnejši nogometaši. In res. Že leta 1928 se je večina prvih nogometašev umaknila v rezervno moštvo.

Prve tekme, ki so jih priredili, je sodil Filip Hlade, ki nogometnih pravil ni popolnoma obvladal, piskal je out in dosežene zadetke, vendar je kljub temu užival renome objektivnega sodnika. Kmalu pa ga je zamenjal Pavel Štravs, ki je opustil nogomet, bil je prvi vratar pri Svobodi, ter se posvetil nogometni piščalki.

V začetku so bile nogometne tekme bolj redke. In še te večinoma z domačimi rivali. Enotne ali klubske opreme ni so poznali. Vsak igralec je imel kar svojo srajco, črne ali bele hlače ter tudi svoje nogometne oziroma druge primerne čevlje.

Predno pa so sploh začeli s treningi, so morali v sodelovanju z drugimi klubi urediti igrišče v »Vrbju«. Sprva je igrišče imelo lego vzvod — zahod. Delopst mi je še zaupal, da so igralci s popoldanske izmene skrivoma ušli iz tovarne na trening kar po »pešeng« na haldi, ker je bilo igrišče tik pod tovarniškim nasipom. Igrišče v »Vrbju« so uporabljali tudi nogometaši Triglava, pozneje Bratstva in Borca, ki so prispevali svoj delež pri ureditvi nogometne površine. Slabice in prhe na igrišču ni bilo. Garderoba je bil plot ob njivah, ki so jih imeli v najemu tovarniški delavci, prho pa je nadomestila bližnja Sava. Iz teh skromnih začetkov je rasel in se razvijal delavski šport na Jesenicah, v katerem je imel nogomet posebno vidno in pomembno vlogo.

Med prvimi odborniki Bratstva so bili: Lojze Božič, predsednik; Tone Čufar, tajnik; Tine Zupan, blagajnik; Stane Bokal, Ciril Lavsegar, Janko Smolej, Feliks Repe, Rudi Pristov in Globočnik.

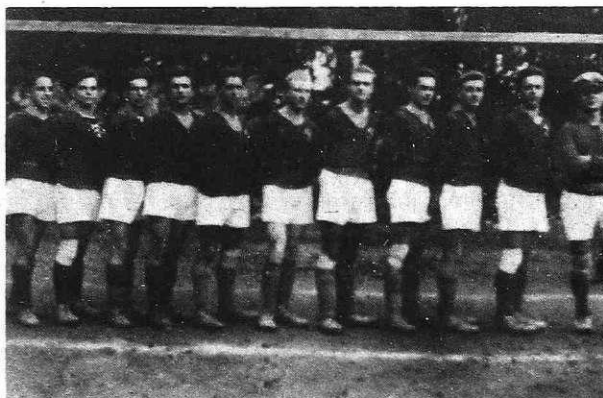
Tamburaški zbor je vodil Stane Bokal, politično izobraževalno delo pa Tone Čufar; organizirali pa so tudi plesno šolo. Zanimiva je bila politična izobraževalna dejavnost. Po izbiri teme po določenem vrstnem redu so se člani preizku-

šali v govorništvu. Med političnimi temami so med drugim obravnavali tudi vprašanje emancipacije žena.

Tone Čufar in Stane Bokal sta se po nekaj letih odločila za bolj revolucionarno-marksistično pot in spremenila okoliš svojega nadaljnjega delovanja.

V letu 1927 je Bratstvo razširilo svojo dejavnost še z nogometno sekcijo, katere jedro so bili fantje iz okoliša današnjega tehniškega muzeja Železarne. Igrišče pod tovarno so si družno delili nogometaši Svobode in Borca.

Kulturno izobraževalno društvo Bratstvo je v svojem delovanju postopoma stagniralo in se v letu 1929 preobrazilo v športni klub Bratstvo. Najbolj dejavni sta bili nogometna in smučarska sekcija, poskušali so se s plavanjem in kolesarstvom, pa jim skrajno to ni uspevalo. V naslednjih letih je Bratstvo sicer ustanovilo nekaj novih aktivnih športnih sekcij, vendar so zastavo nosili nogometaši in smučarji.

Moštvo Bratstva leta 1927

NO Borec je nadomestil NO Golico

Nekako hkrati s Svobodo, Triglavom oziroma Bratstvom se je pojavil NO Borec, ki je nadomestil NO Golico. Med ustanovitelji so bili: Albin Smolej, Viktor Novšak, Fric Natlačen, Stane Vindišar idr. Klub je združeval predvsem takojmenovano katoliško mladino. Poleg nogometa je gojil lahko atletiko in smučanje.

Nogometno igrišče so si delili s svobodaši in bratstvarji, dokler niso s prostovoljnim delom zgradili svojega na prostoru za današnjim mestnim gledališčem.

Nogometna igrišča so tako rekoč izklesali iz skal

Gradnja novih nogometnih površin na hribovitem in skalnatem zemljišču je terjala dobršno mero poguma, odločnosti in vztrajnosti. Krampi in lopate, ki so jih dan za dnem vihteli nogometaši in njihovi prijatelji, so bili današnji buldožerji. V potokih znoja so širili nogometno površino in zasipavali globoke kotanje.

Pri Borcu so začeli bitko za igrišče in telovadišče že leta 1927

Čeprav so predhodnik Borca, nogometaši Golice, zravnali igrišče v zeleni oazi »Mojstrane«, so ga z razpustom izgu-

Sedijo od leve: Beno Langus, Vinko Smolej, Vinko Langus. Klečijo od leve: Tone Pengal, Polde Triler, Joža Legan. Stojijo od leve: Hubert Heim, Janez Drakskofler, Andrej More, Joža Bizjak in Fric Natlačen.

bili, ker so ga prevzeli nogometaši Edinosti na podlagi najemne pogodbe z upravo posestev KID (Kranjske industrijske družbe). Zato so nogometaši Borca skupaj s svobodaši in bratstvarji uporabljali nogometno igrišče v »Vrbju« pod tovarniškim nasipom. Taka rešitev pa jim ni ustrezala, niti ni odpirala širših možnosti za pospešitev nogometa.

Odločili so se, da zgradijo svoje igrišče in se tako osamosvojijo. S posestnikom Petrom Klemencem so se pogodili za odkup slab hektar velikega zemljišča, imenovan Črne gmajne po 2 din za kvadratni meter. Površina je bila dovolj velika, da so zgradili še prosvetni dom (današnje mestno gledališče). Klemenc mi je povedal, da je za zemljišče in prodani les dobil okoli 35.000 tedanjih dinarjev, kar mu je zadoščalo, da si je uredil in popravil hišo na Murovi.

Z delom so pričeli 1927. leta. Prva slika zgovorno dokazuje, da so bili prvi »kulukarji« sicer maloštevilni pa vendar dovolj močan zgled, da so se jim kmalu pridružili še novi prostovoljci.

»Črna gmajna« je v sebi skrivala ogromne skale. Koliko tisoč kubikov razklanih skal in materiala so morali odstraniti in zasuti v kotanje ob železnici, o tem nimam podatkov. Lahko pa sklepamo, da so to ogromno delo zmogli le izjemno požrtvovalni ljudje, ki se niso ustrašili težav, naporov in številnih ovir, da uresničijo zastavljeno nalogo.

V pretekli številki Železarja smo pod drugo sliko v tem feljtonu napisali, da gre za moštvo Bratstva iz leta 1927, v resnici pa je to moštvo Svobode leta 1928. Bralcem in avtorju se za napako opravičujemo.

Uredništvo

Pričetek gledališče sezone na Jesenice

Jeseniško gledališče bo letos pričelo sezono s pravljico igrice za otroke.

Pripravili so igrice PRINCESKA NA ZRNU GRAHA, ki jo je po Andersenovi pravljici priredil Jiri Streda. Režiser predstave je Saša Kump, koreograf Janez Mejač, kot igralca in lutkarja pa nastopata Rado Mužan in Mira Bolte.

Premiera bo v nedeljo, 11. oktobra, ob 10. uri v gledališču.

Zahvale

Ob nenadni boleči izgubi naše drage žene, mamice in mame

HELENE SUDŽUKOVIČ

roj. Vidic

upokojenke Železarne Jesenice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani. Hvala sosedom za pomoč, hvala sorodnikom, prijateljem, znancom in vaščanom — vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Prisrčna hvala za izrečena sožalja in podarjeno cvetje.

Posebno zahvalo smo dolžni vsem zastavonošom, pevcem, Društvu upokojencev in kolektivu Murka Lesce.

Žalujoci vsi njeni

Ob težki izgubi dragega očeta in brata

ANTONA ŠALIKA

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje ali nam pomagali v težkih dneh.

Zahvalo smo dolžni tudi pevcem za petje ob odprtem grobu ter vsem, ki so ga v lepem številu pospremili na zadnji poti. Vsem iskrena hvala.

Žalujoci: hčerka Olga z družino, brat Lojze, sestre Marta in Marija ter ostalo sorodstvo.

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame in prababice

IVANKE VALTER

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za podarjeno cvetje in denarno pomoč, pevcem za zapete žalostinke in župniku za obred.

Zahvaljujemo se tudi za pisna in ustna sožalja.

Vsi njeni

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem življenjskem jubileju.

Franc Mesec

Dežurni trgovini

V soboto, 10. oktobra, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini:
DELIKATESA, Kašta 2, Titova 21 in
DELIKATESA, Kašta 3, Svetinova 3/a, Koroška Bela.

Dežurna lekarna

V oktobru je za občini Jesenice in Radovljica dežurna lekarna na Jesenicah.

ŽIVA MEJA OKROG VRTIČKOV

Namesto grdih ograj bomo okrog vrtičkov na opuščnem smetišču zasadili živo mejo iz ligustra. Kot je bilo dogovorjeno med Turističnim društvom in Kovinarjem, so v četrtek, 1. oktobra, k vrtičkom pripeljali sadike ligustra, ki so jih porezali na živi meji ob Železarini.

Vsi obdelovalci vrtičkov bodo te sadike na vrhu porezali in jih na razdalji 15 centimetrov do 25 cm globoko posadili ob dovozni cesti in po robu nekdanjega smetišča. Saditev bo vodil France Gasar, predsednik komisije za vrtičkarstvo, sadili pa bodo vsi obdelovalci vrtičkov na tem prostoru, neglede na to, kje imajo vrtiček. Prehode bodo pustili nezasajene, da bo mogoč dostop k vrtičkom. Kar se sadik letos ne bo prijelo, jih bodo dosadili prihodnje leto. Z zasaditvijo žive meje bo okolje polepšano, hkrati pa bo ta ograja preprečevala tudi dostop nepoklicanim in raznim živalim.

Branko Blenkuš

ARCOMURKA
Trgovska delovna organizacija
GOLICA o. o.
64270 JESENICE, Titova 1

TO trgovina
ZARJA o. sub. o.
JESENICE, TITOVA 1
Žiro račun 51530-601-14835
Telefon (064) 81-551, 81-543

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

9. oktobra, premiera amer. barv. črne komedije ČAST PRIZIJEVIH ob 16. in 18. uri, ob 20. uri amer. ital. barv. western film TRINITA.

10. oktobra, amer. barv. črna komedija ČAST PRIZIJEVIH ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera amer. barv. srhljivke ULICE STRAHU.

11. oktobra, amer. barv. srhljivka ULICE STRAHU ob 16. uri, ob 18. in 20. uri amer. barv. črna komedija ČAST PRIZIJEVIH.

12. oktobra, amer. barv. komed. KLOŠAR Z BEVERLY HILLSA ob 16., 18. in 20. uri.

13. oktobra, amer. barv. komedija KLOŠAR Z BEVERLY HILLSA ob 16., 18. in 20. uri.

14. oktobra, ital. barv. srhljivka PHENOMENA — NADNARAVNI POJAV ob 16., 18. in 20. uri.

15. oktobra, ital. barv. srhljivka PHENOMENA — NADNARAVNI POJAV ob 16., 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

11. oktobra, ital. barv. srhljivka PHENOMENA — NADNARAVNI POJAV ob 20. uri.

KINO KRANJSKA GORA

9. oktobra, amer. barv. komedija KLOŠAR Z BEVERLY HILLSA ob 18. in 20. uri.

13. oktobra, amer. barv. črna komedija ČAST PRIZIJEVIH ob 18. in 20. uri.

Razstavnini salon DOLIK Jesenice

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Cufar Jesenice je od 3. do 14. oktobra na ogled razstava Delavske ustvarjalnosti v počastitev dneva novatorjev, ki jo organizirata Društvo izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Jesenice in likovni klub Dolik.

Razstavnini salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Na podlagi sklepa skupščine Telesnokulturne skupnosti z dne 11. septembra 1982 o podelitvi Gregorčičevih plaket Telesnokulturna skupnost Jesenice

Razpisuje Gregorčičeve plakete za leto 1987

Za podelitev Gregorčičeve plakete so lahko predlagane organizacije ali posamezniki za:

- aktivnost in uspehe pri razvijanju množičnosti na področju telesne kulture,
- dosežke na področju telesne vzgoje, strokovnega, organizacijskega in znanstvenega dela,
- dolgoletno uspešno delo na področju telesne kulture,
- tekmovalne dosežke na pomembnejših tekmovanjih,
- uspehe pri pospeševanju telesne kulture s pomočjo propagande in publicistike.

Predloge za podelitev lahko dajo vsi občani, telesnokulturne in druge organizacije.

Predlogi morajo biti predloženi pisno do 1. novembra 1987 na naslov: Telesnokulturna skupnost Jesenice, Titova 65, p.p. 21, 64270 Jesenice.

Ob tednu ugodnih nakupov pri Jelenu od 16. do 23. oktobra in mesecu ugodnih nakupov v prodajalnah Za rje od 16. oktobra do 16. novembra

VAS ZARJA VABI NA MODNO REVILJO,

ki bo 15. oktobra ob 17. uri pred poslovalnico NOVOST.

Program na reviji bo povezoval in vodil MOPED SHOW S SODELAVCI.

Sodelujejo priznane tovarne: Mura, Toper, Labod, Rašica in druge.

V primeru slabega vremena bo prireditev ob isti uri v gledališču Tone Cufar.

Vabljeni!

CRKOVNI REBUS

AVTOR: RONNER

VRSTA SOLATE ROBERT ALTHAN

100m²

LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
LUKANA Z OBALI SICILIJE
OŽJI KROG CLANOV
RECNA VIJUGA OKLJUK
OLIVER REED
POZDRAV V POČAS-
TITEV MARXA
SUH NERODEN
MAKEDON
PLESEN NA VINO
BERSA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-
METER
MOV SIN
EDEN OD
STARŠEV
OKRAŠNI
KAMEN
NAŠA
DELOVNA
ORGANI-
ZACIJA
NAJBOLJ.
VRSTA
SADRONCA
SMEKNICA
ZA DELO
KAPOR
UNA
AM. FILM
JESBAKI
IGRALEK
(ROD)
KOLCA
MESTO OB
SKADER
JEZERU
MALHA
NINO
ROBIC
STARA
ENDTA
ZA
POSPESEK
PEVKA
SREŠEN
RENIS
VELIKO
MESTO V
STAREM
EGIPTU
CENTI-

HOKEJ NA LEDU

V soboto, 10. oktobra, ob 18. uri:

Jesenice : Vojvodina.

V sredo, 14. oktobra, ob 18. uri:

Kranjska gora-Gorenjka : Kompas Olimpija.

Vabljeni!

HOKEJSKE NOVICE

Dogajanja v zvezni hokejski ligi potekajo v glavnem po pričakovanjih, čeprav to ne bi smelo pomeniti, da tudi brez presenečenj. Eno takšnih prijetnih presenečenj je pripravilo moštvo Kranjske gore Gorenjke z zmago proti Bosni v Sarajevu, žal pa našim mladim igralcem to ni uspelo še v soboto proti Cinkarni v Celju, čeprav so po dveh tretjinah vodili s 3:1, potem pa popustili in izgubili. Domačini so v zadnji tretjini zaigrali bolj ostro, kar jim je slab sodnik tudi dopustil. Sicer pa dosedanja poteka tekmovanja v zvezni hokejski ligi potrjuje, da ima Vojvodina (v soboto gostuje na Jesenicah) zelo dobro moštvo, ki bo predvsem z odličnim vratarjem Čehom Kraso lahko mešalo račune tudi najboljšim. Neprijetno presenečenje pa vsekakor ostaja beograjski Partizan, ki bo moral zaigrati dosti bolje, če se bo hotel vmešati v boj za prvaka.

V preteklem tednu — od torka do torka — so bile odigrane naslednje tekme:

BOSNA:KRANJSKA GORA
GORENJK
2:4 (2:1, 0:2, 0:1)

Sarajevo, 29. septembra - prvenstvena tekma ZHL; dvorana Zetra; sodniki Djokić (Bg) — glavni, Juloski (Bg) in Pkalić (Sub) — linijska; kazni Bosna 8 minut, Kranjska gora Gorenjka 4 minute.

Za ekipo Kranjske gore Gorenjke so igrali: Češnjak, Marič, Pajk, Mežnar, Marko Lah, Marjan Lah, Miha Lah, Šturm, Berlišk, Tevič, Alagič, Tušar, Crnovič, Jug, Anderes, Kunčič, Robert Pajk, Jan, Jeklič.

Strelci: 0:1 Miha Lah (6), 1:1 Kodusek (11), 2:1 Bogdanović (17), 2:2 Alagič (28), 2:3 Marjan Lah (39), 2:4 Miha Lah (50).

JESENICE:CINKARNA (Celje)
14:2 (9:0, 1:2, 4:0)

Jesenice, 30. septembra — prvenstvena tekma ZHL — 5. kolo: dvorana v Podmežakli; sodniki Rus (Bg) — glavni, Bundalo, Rozman (oba Jesenice) — linijska; kazenske minute; Jesenice 4 minute, Cinkarna 8 minut.

Za Jesenice so nastopili: Tičar, Pretnar, Figala, Kozar, Macholda, Magazin, Kelih, Pristov, Šuvak, Hafner, Horvat, Razpet, Ščap, Klemenc, Razinger, Mlinarec, Tišler, Borse, Smolej, Kurbus.

Strelci: 1:0 Tišler (2), 2:0 Hafner (Horvat - 4), 3:0 Ščap (Klemenc - 6), 4:0 Figala (10), 5:0 Mlinarec (Razinger - 12), 6:0 Kurbus (Borse - 13), 7:0 Kelih (Tišler - 16), 8:0

Šuvak (Hafner - 17), 9:0 Kurbus (20), 10:0 Mlinarec (Tišler - 23), 10:1 Perčič (28), 10:2 Ostrožnik (39), 11:2 Šuvak (Hafner - 41), 12:1 Ščap (Razpet - 42), 13:2 Šuvak (Figala - 52), 14:2 Mlinarec (Macholda - 54).

CINKARNA : KRANJSKA GORA
GORENJK
3:4 (191, 0:2, 3:0)

Celje, 3. oktobra — prvenstvena tekma ZHL, igrišče v Mestnem parku; sodniki Rus (Bg) — glavni, Zorko (Ce) in Dremelj (Jes) — linijska; kazenske minute: Cinkarna 16, Kr. gora Gorenjka 16.

Za Kr. goro Gorenjko so igrali: Češnjak, Mario Pajk, Marko Lah, Miha Lah, Marjan Lah, Šturm, Stevič, Alagič, Tušar, Crnovič, Jeklič, Kunčič, Robert Pajk, Jan.

Strelci: 0:1 Marjan Lah (Stevič - 12), 1:1 Kuczyński (19), 1:2 Marjan Lah (Miha Lah - 21), 1:3 Miha Lah (Šturm - 38), 2:3 Bialik (42), 3:3 Filipović (49), 3:4 Powka (51).

KOŠARKARICE JESENIC V 1. SLOVENSKI
KOŠARKARSKI LIGI

V soboto, 10. oktobra, pričnejo s tekma-mi v prvi slovenski košarkarski ligi članice KK Jesenic. S pripravi so pričele 3. avgusta in do konca septembra trenirale petkrat na teden. Po nekaj uspešnih sezonah z uvrstitvami v vrh prvenstvene lestvice ima letos ekipa več problemov, ki bodo lahko močno vplivale na uvrstitev. Prestop Felčeve v Ljubljano k Iskri Delti Ježici je povzročil spremembo igre v napadu, ki naj bi težila k večji kolektivnosti in disciplini v igri, za kar je potrebno daljše uigravanje. Kot kaže pa kljub številnim treningom trener Čebulj pri tem ni najbolj uspel. Težave je imel predvsem zaradi velike odsotnosti večine igralok, ki študirajo v Ljubljani, boleznimi in poškodbam, ki spremljajo ekipo vse od prvih dni avgusta. Prav neredno treniranje nekaterih ključnih igralok je problem, ki je pestil ekipo v lanskem letu, še bolj pereč pa bo ta problem letos. V Ljubljani namreč študira že šest igralok, eni pa zaposlitev onemogoča redno treniranje. To se bo poznalo pri uigranosti ekipe, ki je odigrala tudi premalo tekem za trening v pripravljalnem obdobju. V klubu bodo skušali problem študentki rešiti s treningi in tekma-mi za uigravanje v Ljubljani, pa vendar bo to pustilo posledice v igri ekipe. Napoved o uvrstitvi v tej sezoni je tako nemo-

Hokejski intervju:

DRAGO MLINAREC

Drago Mlinarec je konec lanske sezone in seveda tudi letos »presedlal« iz obrambe v napad in to zelo uspešno, saj je po sedaj odigranih tekmah eden najboljših strelcev jeseniškega moštva.

KAKO SE POČUTIS V NAPADU?

V napadu je lažje igrati in je v resnici precejšnja razlika. V napadu igraš hokej, v obrambi pa je največkrat treba samo popravljati napake celotne petorke, zato je tudi odgovornost večja.

POSTAL SI ZELO USPEŠEN STRELEC?

Pri tem moram reči, da si lahko uspešen strellec gola le ob dobrih soigralcih, s katerimi se v igri dobro razumeš, s katerimi tudi dobro sodeluješ. Gol je potem samo rezultat dobre in uspešne igre celega napada in petorke. Potem pa niti ni pomembno, kdo da gol.

MORA IMETI DOBER STRELEC TU-DI »NOS« ZA TO?

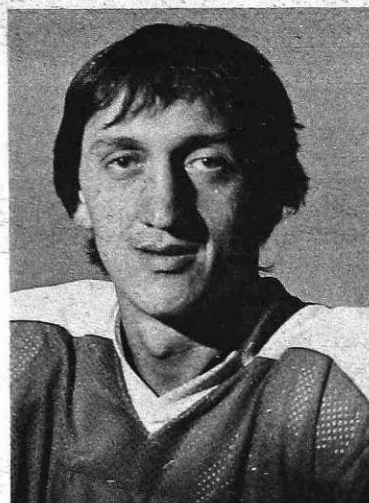
JESENICE : CRVENA ZVEZDA
13:2 (4:1, 5:0, 4:1)

Jesenice, 3. oktobra — prvenstvena tekma ZHL; dvorana v Podmežakli, sodniki: Grepl (Sisak) — glavni, Vister, Bundalo (oba Jesenice) — linijska; kazenske minute: Jesenice 4, Crvena zvezda 6.

Za Jesenice so igrali: Tičar, Pretnar, Figala, Kozar, Magazin, Macholda, Kelih, Pristov, Šuvak, Hafner, Horvat, Razpet, Ščap, Klemenc, Razinger, Mlinarec, Tišler, Borse, Kurbus.

Strelci: 1:0 Šuvak (5), 2:0 Ščap (5), 3:0 Tišler (13), 3:1 Zidarevič (17), 4:1 Borse (19), 5:1 Smolej (29), 6:1 Horvat (Smolej - 34), 7:1 Horvat (35), 8:1 Klemenc (Mlinarec - 38), 9:1 Mlinarec (40), 10:1 Tišler (Mlinarec - 41), 11:1 Macholda (48), 12:1 Klemenc (55), 13:1 Borse (55), 13:2 Lukač (60).

Odigrani sta bili še tudi tekmi Medveščak Gortan : Jesenice in Kranjska gora Gorenjka : Partizan.

Moraš se znati pred golom, moraš biti odločen, ne smeš se bati. To je tisto, za kar pravimo, da ima nekdo »nos« za gol.

KAKO SI ZADOVOLJEN Z SVOJO IGRO?

Iskreno moram povedati, da s svojo igro nisem zadovoljen. Res smo še na začetku sezone, zato upam, da bomo še v boljši »formi« in da bo potem tudi moja igra boljša.

VELJA TO TUDI ZA CELOTNO MOŠTVO?

Mislím, da bomo igrali še bolje, saj tudi koncepta hokejske igre, ki ga uvaja naš novi trener, še nismo v celoti osvojili. Z boljše igro pa ne bodo izostali tudi goli in s tem uspehi.

V OBRAMBI SO TE ZAMENJALI DRUGI IN V VELIKO POMOČ MOŠTVU STA OBA ČEHOSLOVAŠKA IGRALCA.

Ce imas dobro obrambo, se tudi igra bolje. Figala in Macholda sta odlična igralca, ki vsekakor izstopata. Takšna smo tudi potrebovali. Od obeh bodo tudi drugi napredovali.

Letni sestanek ZVUTS

Zveza učiteljev, vaditeljev in trenerjev smučanja Slovenije — področni zbor Jesenice vabi svoje člane na

letni sestanek

v petek, 9. oktobra, ob 19. uri v prostorih restavracije Kazina na Jesenicah.

ZVUTS — PZ Jesenice

RAZPIS
PRVENSTVA ŽELEZARNE V STRELJANJU Z ZRAČNO
PUŠKO

Organizator prvenstva je komisija za športno rekreacijo, izvajalec pa Strelska družina Triglav Javornik-Koroška Bela. Vodja tekmovanja bo Mitja Košir.

Tekmovanje v streljanju z zračno puško bo v prostorih strelske družine Triglav Javornik-Koroška Bela (restavracija »Turist«):

- ponedeljek, 12. oktobra, od 16. do 20. ure,
- torek, 13. oktobra, od 16. do 20. ure,
- sredo, 14. oktobra, od 10. do 12. ure in od 16. do 20. ure,
- četrtek, 15. oktobra, od 16. do 20. ure,
- petek, 16. oktobra, od 10. do 12. ure in od 16. do 20. ure,
- sobota, 17. oktobra, od 10. do 14. ure.

Tekmuje se po pravilih Strelske zveze Slovenije. Vsak strellec strelja 5 poizkusnih strelcov in 20 strelcov za oceno. Moška ekipa šteje 5 strelcev, ženska pa 3 strelke. Število tekmovalcev je neomejeno. Tekmuje se ekipno in posamezno. Uporablja se izključno puška strelske družine serijske izdelave.

Aktivni tekmovalci imajo pravico nastopa v posebni kategoriji. Prijave sprejema vodja tekmovanja na strelišču, kjer morate imeti s seboj izkaznico za vstop v ŽJ ali vsaj vedeti svojo delavsko številko.

Kam na rekreacijo

Komisija za športno rekreacijo pri IO sindikata Železarne tudi letos organizira rekreacijsko vadbo v telovadnicah, na kegljišču in drsališču, in sicer od 1. oktobra do 31. maja po naslednjem razporedu:

Ponedeljek:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: TOZD Talilnice — 2 stezi, TOZD Družbeni standard — 2 stezi.

Od 16. do 19. ure: TOZD Družbeni standard — 2 stezi, TOZD Komerciala — 2 stezi.

Od 19. do 22. ure: TOZD Talilnice — 4 steze.

Torek:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: upokojenci Železarne — 4 steze.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici CSUI Jesenice od 20. do 22. ure. Splošna rekreacijska vadba v telovadnici OŠ Bratov Žvan v Gorjah od 20. do 22. ure.

Sreda:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: TOZD Okrogli program — 2 stezi, TOZD Ploščati program — 2 stezi.

Od 18. do 22. ure: TOZD Okrogli program — 2 stezi, TOZD Ploščati program — 2 stezi.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici TVD-Partizan-Jesenice od 20. ure do 21.30 (moški).

Interesna skupina košarka v telovadnici CSUI Jesenice od 18. do 20. ure.

Četrtek:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: upokojenci Železarne — 4 steze.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici CSUI Jesenice od 20. do 22. ure.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici TVD Partizan Jesenice od 20. do 21. ure (ženske).

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici OŠ Bratov Žvan v Gorjah od 20. do 22. ure.

Splošna rekreacijska vadba v telovadnici OŠ 16. december Mojstrana od 18. do 20. ure.

Petek:

Kegljanje na asfaltu:

Od 9. do 12. ure: TOZD Tehnične dejavnosti — 4 steze.

Od 17. do 22. ure: TOZD Tehnične dejavnosti — 2 stezi, DSSS — 2 stezi.

Interesna skupina odbojka v telovadnici CSUI Jesenice od 20. do 22. ure.

Drsanje v hali pod Mežaklo od 20. do 22. ure (vstop samo z izkaznico za vstop v Železarno).

Plavanje

vsak dan v hotelu Larix v Kranjski gori. Ob predložitvi izkaznice o vstopu v Železarno imajo naši delavci 50 % popusta.

Komisija za športno rekreacijo

Sedeži na »novi tribuni«!

Po 15. oktobru bodo v dvorani v Podmežakli na »novi tribuni« montirali okoli 500 sedežev.

Cena celoletne vstopnice s sedežem bo 35.000 din, lastniki permanentnih vstopnic pa bodo morali za sedež doplačati še 20.000 din.

Tisti, ki bodo v tej sezoni prvi kupili karte, bodo imeli naslednje leto prednost.

RAZPORED KEGLJANJA NA ASFALTU
NA KEGLJIŠČU POD MEŽAKLO
OD 1. 9. 1987 DO 31. 5. 1988

PONEDELJEK 9—12

1. STEZA TOZD TALILNICE
2. STEZA TOZD TALILNICE
3. STEZA TOZD DRUŽBENI STAN
4. STEZA TOZD DRUŽBENI STAN

TOREK

1. STEZA UPOKOJENCI ŽJ
2. STEZA UPOKOJENCI ŽJ
3. STEZA UPOKOJENCI ŽJ
4. STEZA UPOKOJENCI ŽJ

SREDA

1. STEZA TOZD OKROGLI PROGRAM
2. STEZA TOZD OKROGLI PROGRAM
3. STEZA TOZD PLOŠČATI PROGRAM
4. STEZA TOZD PLOŠČATI PROGRAM

ČETRTEK

1. STEZA UPOKOJENCI ŽJ
2. STEZA UPOKOJENCI ŽJ
3. STEZA UPOKOJENCI ŽJ
4. STEZA UPOKOJENCI ŽJ

PETEK

1. STEZA TOZD TEHNIČNE DEJAVNOSTI
2. STEZA TOZD TEHNIČNE DEJAVNOSTI
3. STEZA TOZD TEHNIČNE DEJAVNOSTI
4. STEZA TOZD TEHNIČNE DEJAVNOSTI

16—18

- TOZD DRUŽBENI STANDARD
- TOZD DRUŽBENI STANDARD
- TOZD KOMERCIALA
- TOZD KOMERCIALA

18—22

- TOZD PLOŠČATI PROGRAM
- TOZD PLOŠČATI PROGRAM
- TOZD OKROGLI PROGRAM
- TOZD OKROGLI PROGRAM

17—22

- TOZD TEHNIČNE DEJAVNOSTI
- TOZD TEHNIČNE DEJAVNOSTI
- DSSS
- DSSS

NAMIZNI TENIS

LEPA PRIREDITEV NA
JESENICAH

V dvorani na Jesenicah je agilni NTK Jesenice izvedel v soboto tekmovanje, imenovano TOP, za dvajset najboljših mladink Slovenije. Igralke so tekmoval v dveh jakostnih skupinah po deset, in sicer vsaka z vsako. Pred začetkom tekmovanja je imel nagovor republiški kapetan ženske ekipe Venčeslav Pajntar, ki je igralkam pojasnil namen novega sistema tekmovanja in TOP tekmovanja, ki je kvalifikacija za nastop za zveznem tekmovanju, na katerem bodo nastopile štiri najboljše igralke s tega tekmovanja, poleg državne reprezentantke Frelihove.

Na tekmovanju so sodelovale tudi štiri jeseniške mladinke, ki so si to pravico priborile na predhodnem republiškem selekcijskem turnirju, in sicer sta nastopili dve igralki v prvi in dve v drugi jakostni skupini.

V prvi jakostni skupini je zmagala Manca Sešek pred Zvezdano Ignjatovič, obe iz Ljubljane, tretja pa je bila Polona Čehovin iz Kopa. Jeseniška igralca Barbara Markež je osvojila dobro četrto mesto, ki se vodi na zvezno tekmovanje. Tudi Vanja Klemenc, ki je prvič nastopila v taki konkurenci, je igrala dobro, dobila celo eno tekmo, pristala pa je na desetem mestu.

V drugi jakostni skupini je Mojca Smolej osvojila peto, Urša Samar pa sedmo mesto.